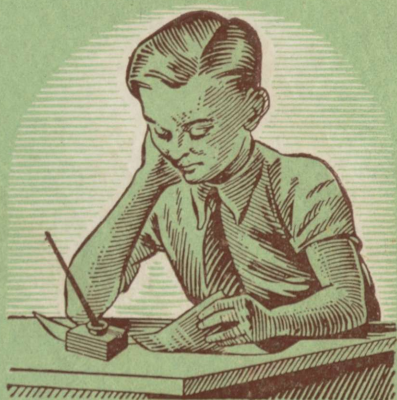

A-18628

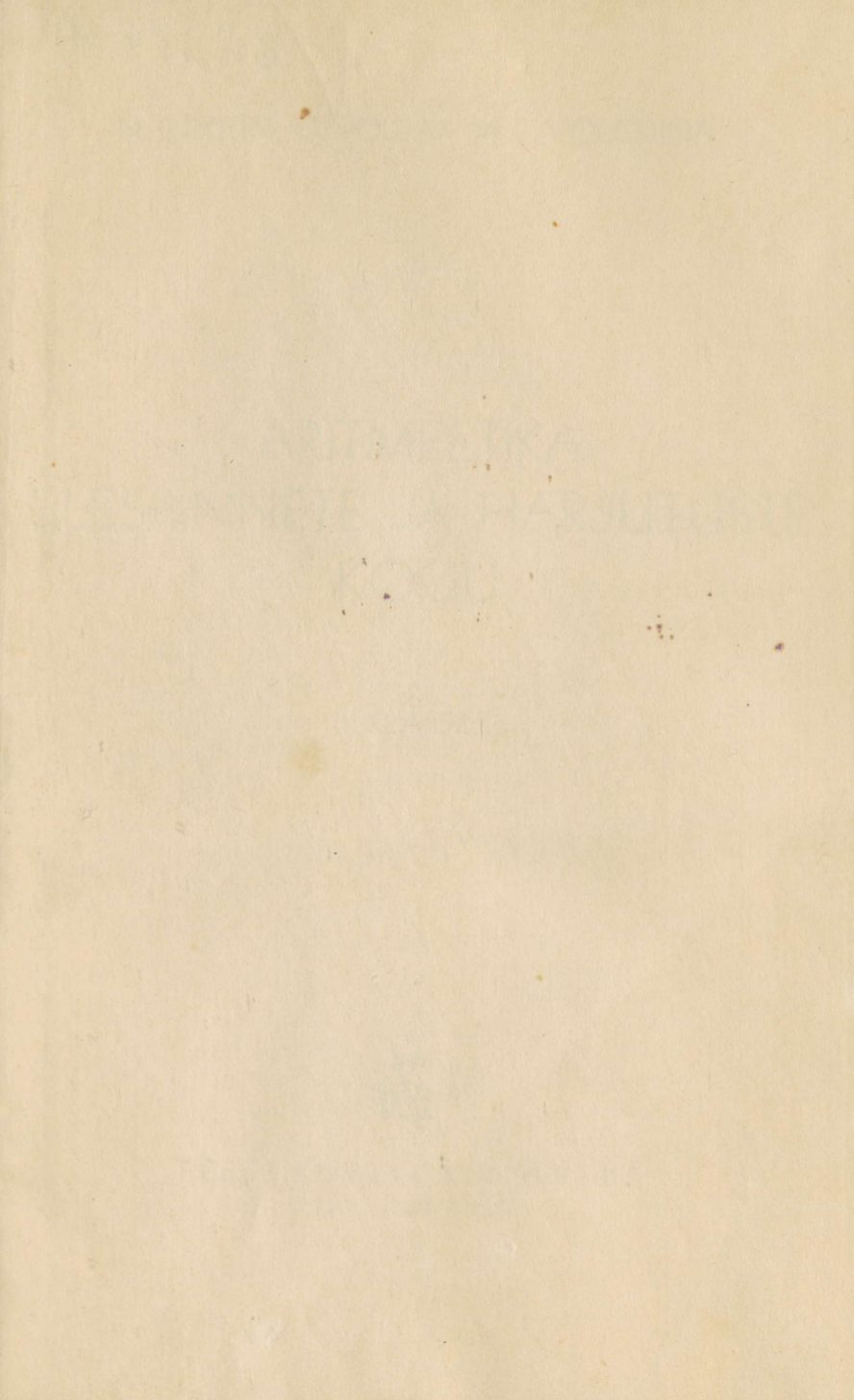

*N. Nikitin * G. Poljak * L. Volodina*

**ARITMEETIKA
ÜLESANNETE JA
HARJUTUSTE KOGU
II KLASSILE**

*Eesti Riiklik Kirjastus
Tallinn*

ARH

A-18628

N. NIKITIN, G. POLJAK JA L. VOLODINA

ARITMEETIKA
ÜLESANNETE JA HARJUTUSTE
KOGU

II KLASSILE

EESTI RIIKLIK KIRJASTUS
TALLINN 1950

✓
Originaali tiitel:

Н. Н. Никитин, Г. Б. Поляк и Л. Н. Володина
Сборник арифметических задач и упражнений для II-го класса
начальной школы. Учпедгиз, Москва 1950.

Kinnitatud Eesti NSV Haridusministeeriumi poolt 1. 8. 1950. a.

2

Tartu Riikliku Ülikooli
Raamatukogu

8641

ARHIIVKOGU

ESIMENE SADA.

I. NELI TEHET 20 PIIRIS.

(Kordamine.)

1. Liitmine ja lahutamine.

1. Aias oli 10 õunapuud. Lapsed istutasid sinna veel 8 õunapuud. Mitu õunapuud on nüüd aias?

2. Poisil oli kaks 5-kopikast ja üks 10-kopikane raha. Kui palju raha oli poisil kokku?

3. 15 peenart oli tarvis umbrohist puhtaks kitkuda. 5 peenart kitkuti puhtaks. Mitu peenart jäi veel kitkuda?

4. Õpilasele anti lahendada 12 ülesannet. 10 ülesannet lahendas ta ära. Mitu ülesannet jäi tal veel lahendada?

5.

$$\begin{array}{l} 10+5= \quad 1+10= \quad 11-10= \quad 12-2= \quad 6+10= \\ 10+7= \quad 3+10= \quad 15-10= \quad 18-8= \quad 10+4= \\ 10+6= \quad 4+10= \quad 17-10= \quad 20-10= \quad 9+10= \\ 10+9= \quad 2+10= \quad 16-10= \quad 13-3= \quad 17-7= \\ 10+8= \quad 10+10= \quad 19-10= \quad 14-4= \quad 13-3= \end{array}$$

6.

$$\begin{array}{l} 6+4+5= \quad 12-2-5= \quad 3+5+10= \quad 20-10-7= \\ 7+3+8= \quad 13-3-8= \quad 2+7+10= \quad 18-10-6= \\ 2+8+4= \quad 19-9-3= \quad 6+3+10= \quad 14-10-3= \\ 1+9+6= \quad 20-10-4= \quad 2+4+10= \quad 20-10-9= \\ 5+5+7= \quad 17-7-8= \quad 3+3+10= \quad 13-10-2= \end{array}$$

7. Ühes raamatus on 18 lehekülge. Teises raamatus on kahe lehekülje võrra rohkem. Mitu lehekülge on teises raamatus?

8. Vend on 12 aastat vana. Õde on vennast kolm aastat vanem. Kui vana on õde?

9. Isa leidis 20 seent, poeg aga 5 seene võrra vähem. Mitu seent leidis poeg?

10. Üks puu on 14 m kõrge, teine puu aga 2 m võrra madalam. Kui kõrge on teine puu?

11.

$14+1$	$2+14$	$18-4$	$12-11$	$20-19$
$13+3$	$3+15$	$20-5$	$14-12$	$20-15$
$12+2$	$1+19$	$16-3$	$16-13$	$20-16$
$16+4$	$3+12$	$14-2$	$18-14$	$20-12$
$12+5$	$6+11$	$15-3$	$15-13$	$20-11$

12.

$12+4+3$	$3+5+11$	$20-10-8$	$16-11-3$
$11+5+4$	$2+2+16$	$20-10-6$	$18-12-4$
$14+3+2$	$5+2+12$	$20-10-9$	$17-11-5$
$16+3+1$	$3+2+15$	$20-1-10$	$14-12-1$
$13+4+2$	$1+4+14$	$20-2-6$	$19-12-4$

13. Kolhoos otsustas ehitada aastas 10 maja. 8 maja on juba valmis. Mitu maja on jäänud veel ehitada?

14. Pall maksab 10 rubla. Lastel on ainult 6 rubla. Mitu rubla on lastel palli ostmiseks veel vaja?

15.

$7+x=10$	$8+x=10$	$3+x=10$	$6+x=10$
$2+x=10$	$9+x=10$	$5+x=10$	$4+x=10$

16. a) Ühelt peenralt võttis ema 8 kurki, teiselt peenralt aga 4 kurki rohkem. Mitu kurki võttis ema teiselt peenralt? Mitu kurki võttis ema kahelt peenralt kokku?

b) Esimesel päeval luges õpilane 6 lehekülge, teisel päeval 5 lehekülje võrra rohkem. Mitu lehekülge luges õpilane teisel päeval?

Mitu lehekülge luges õpilane kahel päeval kokku?

17.

$9+2=$	$7+4$	$5+7$	$3+8$	$8+7$
$9+4=$	$7+6$	$5+9$	$3+9$	$6+6$
$8+3=$	$7+8$	$4+7$	$2+9$	$9+9$
$8+5=$	$6+5$	$4+9$	$6+7$	$7+7$
$8+7=$	$6+8$	$4+8$	$5+8$	$8+8$

18. Ema tõi lõunaks 12 kurki. Pärast lõunasööki oli järel 7 kurki. Mitu kurki söödi lõunaks ära?

19. Rullis oli 15 m riidet. Sellest riidest õmmeldi kleit. Kleidist jäi järele 9 m riidet. Mitu meetrit kulus kleidi õmblemiseks?

20. Kleidi õmblemiseks tarvitati rullist 4 m riidet, järele jäi 9 m. Mitu meetrit riidet oli rullis?

21. Kolhoositar müüs turul 8 l piima, pärast seda oli tal 4 l piima veel järel. Mitu liitrit piima tõi kolhoositar turule?

22. Hommikul kulus lillede kastmiseks 11 pange vett, õhtul aga 2 pange vähem. Mitu pange vett kulus lillede kastmiseks õhtul? Mitu pange vett kulus lillede kastmiseks kogu päeva jooksul?

23. Lasteaias oli 12 tütarlast, poisse aga 4 võrra vähem. Mitu last oli lasteaias kokku?

24.

11—2	12—9	14—8	16—9	13—6
11—4	13—4	15—9	17—8	14—7
11—7	13—5	15—6	17—9	15—8
12—4	13—7	15—7	18—9	16—8
12—6	14—6	16—7	12—7	12—8

25. Lapsed sõitsid paatidega. Esimeses paadis oli 6 last, teises 5 ja kolmandas 7 last. Mitu last sõitis paatidega?

26. Esimesest vaost võeti 7 kotti kartuleid, teisest 4 kotti ja kolmandast 8 kotti. Kui palju kartuleid võeti kolmest vaost kokku?

27. Poisil oli kaks raha: üks 10-kopikane ja teine 5-kopikane. Ta maksis pliitsi eest 12 kopikat. Kui palju raha jäi poisil järele?

28. Raamatus oli 20 lehekülge. Tütarlaps luges esimesel päeval 7 lehekülge, teisel päeval 8 lehekülge ja kolmandal päeval ülejäänud leheküljed. Mitu lehekülge luges ta kolmandal päeval?

Ülesanne lahendada kahte viisi.

29. Töökojas oli 18 m kalevit. Sellest õmmeldi kaks ülikonda. Ühe ülikonna peale kulus 3 m ja teise peale 4 m kalevit. Kui palju kalevit jäi järele?

Ülesanne lahendada kahte viisi.

30. Õpilane lahendas ühel päeval 5 ülesannet, teisel päeval aga 2 ülesannet rohkem. Mitu ülesannet lahendas õpilane kahel päeval kokku?

31. Lapsed istutasid aeda 12 põõsast vaarikaid, sõstraid aga 5 põõsa võrra vähem. Mitu marjapõõsast istutasid lapsed üldse aeda?

32.

14 + 5	18 — 6	9 + 6	11 — 3	13 — 7
3 + 16	19 — 15	7 + 5	15 — 7	6 + 8
11 + 9	20 — 4	3 + 8	14 — 9	12 — 9
2 + 18	20 — 13	5 + 6	16 — 8	4 + 7
5 + 14	17 — 15	4 + 9	13 — 7	6 + 7
4 + 16	20 — 7	5 + 8	17 — 9	15 — 8

33.

5 + 9 — 13	11 — 4 + 9	20 — 13 + 6	13 — 8 + 15
6 + 7 — 11	12 — 8 + 7	20 — 11 + 3	11 — 4 + 13
8 + 8 — 12	14 — 9 + 6	20 — 14 + 7	12 — 6 + 14
9 + 9 — 15	13 — 6 + 8	20 — 12 + 9	12 — 8 + 16
7 + 8 — 11	16 — 9 + 7	20 — 15 + 6	14 — 5 + 11

2. Korrutamine ja jagamine.

34. Pioneerirühm rivistus 4 ritta, igas reas 4 pioneeri, rühma ees sammus 2 pioneeri. Mitu pioneeri oli rühmas kokku?

35. Riidetükist õmmeldi 4 kleiti ja seelik. Kui palju riidet oli tükis, kui iga kleidi peale kulus 3 m, seeliku peale aga 2 m riidet?

36.

2×3	3×2	4×2	5×2	6×3
2×6	3×5	4×4	6×2	8×2
2×8	3×4	4×1	5×3	9×2
2×9	3×6	4×5	7×2	5×4
2×10	3×3	4×3	10×2	2×7

37. Majandis oli 7 paari küülikuid; 5 küülikut müüdi ära. Mitu küülikut jäi järele?

38. Kolhoosnik muretses lehmale 15 kg kliisid. 6 päeva jooksul andis ta lehmale iga päev 2 kg kliisid. Mitu kilogrammi kliisid jäi kolhoosnikul järele?

39. Peeter tahtis osta 20-kopikast vihikut; tal oli kuus 3-kopikast raha. Mitu kopikat oli tal vihiku ostmiseks puudu?

40. 2 m sitsi eest maksti 18 rubla. Kui palju maksab 1 m sitsi?

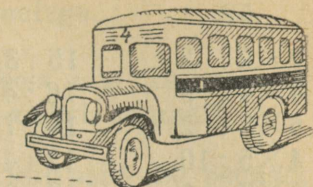
41. Ema andis pojale ja tütrele 18 ploomi; mõlemad said ühepalju. Mitu ploomi sai kumbki neist?

42. 5 ühesuguse särgi õmblemiseks kulus 15 m sitsi. Kui palju sitsi kulus igale särigile?

43. Aias oli 12 viljapuud. Pooled neist olid pirni- puud, ülejäänud õunapuud. Mitu õunapuud oli aias?

44. Autobussis oli 16 reisijat. Veerand neist läks peatuses maha. Ülejäänud reisijad sõitsid edasi. Mitu reisijat sõitis edasi?

45. Autobussis oli 18 reisi-
jat. Peatuses läks pool neist
maha ja peale tuli 7 inimest.
Mitu inimest oli autobussis
pärast peatust?

46. Tööle läks 20 kolhoos-
nikut. Kaks kolhoosnikut
pandi kartuleid vedama, ülejäänud kolhoosnikud aga
jaotati 3 ühesuuruseks brigaadiks. Mitu inimest oli
igas brigaadis?

47. Lasteaiale osteti 15 kg suhkrut. 3 kg suhk-
rut tarvitati kompoti keetmiseks, ülejäänud suhkur
tarvitati ära 6 päeva jooksul, iga päev ühepalju. Mitu
kilogrammi suhkrut tarvitati iga päev?

48. 4 : 2 14 : 2 4 : 4 3 : 3 18 : 3 12 : 6
 6 : 2 16 : 2 8 : 4 6 : 3 5 : 5 18 : 6
 8 : 2 18 : 2 12 : 4 9 : 3 10 : 5 14 : 7
 10 : 2 20 : 2 16 : 4 12 : 3 15 : 5 16 : 8
 12 : 2 2 : 2 20 : 4 15 : 3 20 : 5 18 : 9

49.

9 : 3 + 8	4 : 4 + 18	10 : 5 + 17	12 : 6 + 15
12 : 2 + 7	12 : 3 + 13	15 : 5 + 13	18 : 9 + 13
15 : 3 + 6	16 : 4 + 9	20 : 5 + 14	14 : 7 + 9
18 : 2 + 4	20 : 10 + 17	5 : 5 + 19	16 : 8 + 16

50. Ema ostis 3 kg leiba, 4 rubla kilogramm. Peale
leiva ostmist jäi tal 8 rubla järele. Kui palju raha oli
emal enne leiva ostmist?

51. Klaasiija klaasis 7 raami ja kulutas iga raami
peale 2 tahvlit klaasi; peale klaasimist jäi tal 3 tahv-
lit üle. Mitu tahvlit klaasi oli klaasijal alguses?

52.

$2 \times 9 : 3$	$15 : 3 \times 4$	$16 : 8 \times 9$	$18 : 3 \times 2$
$4 \times 4 : 8$	$16 : 4 \times 5$	$18 : 9 \times 7$	$18 : 6 \times 5$
$6 \times 3 : 2$	$14 : 7 \times 9$	$20 : 5 \times 4$	$12 : 6 \times 8$
$4 \times 5 : 10$	$12 : 4 \times 5$	$20 : 4 \times 3$	$9 : 3 \times 6$
$9 \times 2 : 6$	$12 : 3 \times 4$	$12 : 6 \times 9$	$10 : 5 \times 7$

53. Kolhoosi lugemislaua jaoks osteti 20 l petrooleumi. Kui palju petrooleumi oli 3 päeva pärast järel, kui iga päev kulutati 4 l?

54. Kolhoosi lugemislaua jaoks osteti petrooleumi. Kolmel päeval kulutati iga päev 4 l, pärast seda oli 8 l petrooleumi veel järel. Mitu liitrit petrooleumi osteti lugemislaua jaoks?

55. Kolhoosi lugemislaua jaoks osteti 20 l petrooleumi. 3 päeva pärast oli ostetud petrooleumist 8 l veel järel. Mitu liitrit petrooleumi kulutati keskmiselt iga päev?

56.

$6 \times 3 - 9$	$2 \times 6 - 5$	$12 : 6 + 5$	$15 : 3 + 6$
$4 \times 5 - 13$	$5 \times 3 - 8$	$12 : 3 + 9$	$14 : 7 + 9$
$2 \times 7 - 8$	$4 \times 4 - 7$	$16 : 4 + 7$	$18 : 3 + 4$
$3 \times 4 - 7$	$7 \times 2 - 6$	$18 : 6 + 8$	$20 : 5 + 7$

57. Raamatus on 20 lehekülge. Esimesel päeval luges õpilane läbi 8 lehekülge, kahel järgmisel päeval raamatu ülejäänud osa, kummalgi päeval ühepalju. Mitu lehekülge luges õpilane läbi teisel ja mitu kolmandal päeval?

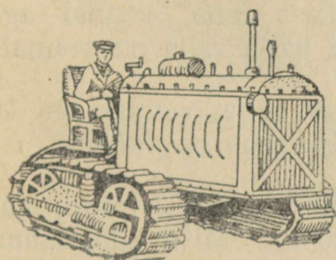
58. Tütarlapsel oli 18 poognat paberit; 2 poognat kulutas ta joonistamiseks, ülejäänud paberist õmbles ta 4 ühesuurust vihikut. Mitu poognat paberit kulus iga vihiku peale?

3. Tehted täiskümnetega.

59. Õpilane andis raamatu eest viis 10-kopikast ja ühe 20-kopikase raha. Palju maksis raamat?

60. Lastekodu kasvandikud külvasid 20 peenart peete, porgandeid aga 10 peenra võrra rohkem. Mitu peenart külvasid lapsed kokku?

61. Õpilane ostis viis 10-kopikast vihikut; kassasse andis ta 60 kopikat. Kui palju raha sai ta tagasi?

62. Kirjale tuleb panna 40-kopikane postmark. Kui palju raha jääb järele ühest rublast, kui postiga saata 2 kirja?

63. Üks traktor asendab 20 hobust. Mitu hobust asendab 2 traktorit? 3 traktorit? 4 traktorit? 5 traktorit?

64. Kaks klassi õpilasi, kummaski 40 õpilast, sõitis õppereisile. Nendega sõitis kaasa 10 lastevanemat. Nad istusid kõik 3 autobussi, igäühte ühepalju. Mitu inimest oli igas autobussis?

65.	$40 + 10$	$30 - 20$	10×5	$90 : 3$	$30 : 3$
	$10 + 60$	$50 - 10$	20×3	$20 : 2$	$40 : 2$
	$30 + 40$	$70 - 20$	30×3	$60 : 3$	$80 : 2$
	$70 + 30$	$90 - 40$	40×2	$80 : 4$	$90 : 9$
	$50 + 20$	$100 - 30$	50×2	$100 : 2$	$100 : 5$

65. Osteti 2 m riiet, 40 rubla meeter, ja 10 rubla eest paela. Mis maksis kogu ost?

67. Kauplusse toodi 80 kg makarone. Osa neist pakiti 3 kasti, igäühte 20 kg, ülejäänud makaronid pakiti paberisse. Mitu kilogrammi makarone pakiti paberisse?

68.

(90—70)×3 (50+40):9 (50—30)×4 (40+40):8
(60—50)×4 (30+30):6 (70—40)×3 (70+30):5
(80—40)×2 (10+40):5 (90—50)×2 (20+70):3
(100—70)×2 (50+30):4 (80—30)×2 (20+50):7
(100—80)×4 (80+20):5 (100—60)×2 (50+30):2

69. Õel on kolm 20-kopikast raha, vennal aga 10 kopika võrra rohkem. Kui palju raha on vennal?

70. Õel on viis 20-kopikast raha, vennal aga 10 kopika võrra vähem. Kui palju raha on vennal?

71. Ühest tarust saadud mesi kallati 3 purki, igäühte 10 kg, järele jäi veel 20 kg. Mitu kilogrammi mett võeti tarust?

72. Istutamiseks osteti noori õunapuid. Need istutati 4 ritta, igasse ritta 20 puud; järele jäi 10 õunapuud. Mitu õunapuud osteti?

73. Vend leidis 50 seent ja õde 30 seent. Lapsed panid seened kahte korvi, mõlemasse ühepalju. Mitu seent oli kummaski korvis?

74. 2 m riiet maksab 60 rubla. Kui palju maksab 3 m seda riiet?

75. 100 sidrunit pandi 5 korvi, igäühte ühepalju. 4 korvitäit sidruneid müüdi ära. Mitu sidrunit on müüdüd?

76. Ühes rühmas on 30 pioneeri, teises rühmas aga 10 pioneeri võrra rohkem. Mitu pioneeri on kahes rühmas kokku?

77. Laud maksab 60 rubla, tool aga 40 rubla võrra vähem. Kui palju maksavad laud ja tool kokku?

78. Sööklasse toodi 2 kotti kartuleid, kummaski 50 kg; 5 päeva jooksul tarvitati kartulid ära, iga päev ühepalju. Mitu kilogrammi kartuleid tarvitati iga päev?

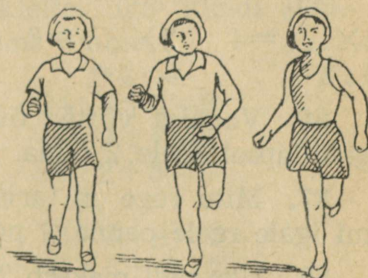
79. a)	$20 \times (11 - 9)$	$80 : (13 - 9)$
	$10 \times (13 - 6)$	$90 : (17 - 14)$
	$30 \times (20 - 17)$	$60 : (12 - 9)$
	$40 \times (17 - 15)$	$70 : (13 - 6)$

b)	$10 \times (11 - 4)$	$100 : (13 - 8)$
	$40 \times (18 - 16)$	$20 : (15 - 13)$
	$30 \times (15 - 12)$	$80 : (11 - 7)$
	$20 \times (12 - 7)$	$60 : (17 - 15)$

d)	$10 \times (8 : 2)$	$10 \times (10 : 2)$	$60 : (12 : 2)$
	$20 \times (18 : 6)$	$10 \times (9 : 3)$	$80 : (8 : 4)$
	$40 \times (16 : 8)$	$30 \times (12 : 4)$	$70 : (14 : 2)$
	$50 \times (12 : 6)$	$20 \times (12 : 3)$	$40 : (6 : 3)$
	$10 \times (14 : 2)$	$30 \times (14 : 7)$	$100 : (15 : 3)$

80. Naljaülesanne.

Kolm poissi jooksis 90 m. Mitu meetrit jooksis igaüks neist?

II. MAHUTUSJAGAMINE.

1. Jaotada 2-kaupa.

81. Võtta arveraamil 6 nuppu. Lahutada 2 nupu kaupa ja loendada, mitu korda 2 nupu sisaldus 6 nupus.

82. Mitu paari moodustab 6 kinnast?

83. Mitu paari moodustab 8 õuna?

84. a) Mitu korda tuleb võtta 2 pähklit, et saada 10 pähklit?

b) Mitu korda sisaldub kaks pähklit kümnes pähklis?

d) Mitu korda sisaldub kaks kümnes?

85.

$$\begin{array}{cccc} 2 \times \dots = 4 & 2 \times \dots = 6 & 2 \times \dots = 8 & 2 \times \dots = 10 \\ 4 : 2 = & 6 : 2 = & 8 : 2 = & 10 : 2 = \end{array}$$

86. Vanaisa võttis õunapuult 6 õuna ja andis igale lapselapsele 2 õuna. Mitu lapselast oli vanaisal?

87. Mitu rege on tarvis, et välja vedada 8 palki, kui igale reele panna 2 palki?

88. Üks pall maksab 2 rubla. Mitu palli saab osta 4 rubla eest? 6 rubla eest? 8 rubla eest?

89. Lapsekleidi peale kulub 2 m riiet. Mitu sellist kleiti saab 6 m riidest? 8 m riidest?

90. 6 poissi ja 4 tüdrukut kelgutavad paarikaupa. Mitme kelguga lapsed sõidavad?

Ülesanne lahendada kahte viisi.

91. Manni andis sulgede eest 2 raha: 5-kopikase ja 3-kopikase. Iga sulg maksis 2 kopikat. Mitu sulge Manni ostis?

92. a) Mitu korda tuleb võtta 2 klotsi, et saada 12 klotsi?

b) Mitu korda sisaldub 2 klotsi 12 klotsis?

93.	$2 \times \dots = 10$	$2 \times \dots = 14$	$2 \times \dots = 18$
	$10 : 2 =$	$14 : 2 =$	$18 : 2 =$
	$2 \times \dots = 12$	$2 \times \dots = 16$	$2 \times \dots = 20$
	$12 : 2 =$	$16 : 2 =$	$20 : 2 =$

94. Mitu paati on tarvis 12 inimese üleviimiseks, kui igasse paati läheb kaks inimest?

95. Mitme päeva jooksul loeb poiss läbi 16-leheküljelise raamatu, kui ta iga päev loeb läbi 2 lehekülge?

96. Ema ostis 15 m sitsi. 7-st meetrist õmbles ta särke, ülejäänud sitsist aga kleite. Iga kleidi peale kulus 2 m sitsi. Mitu kleiti ema õmbles?

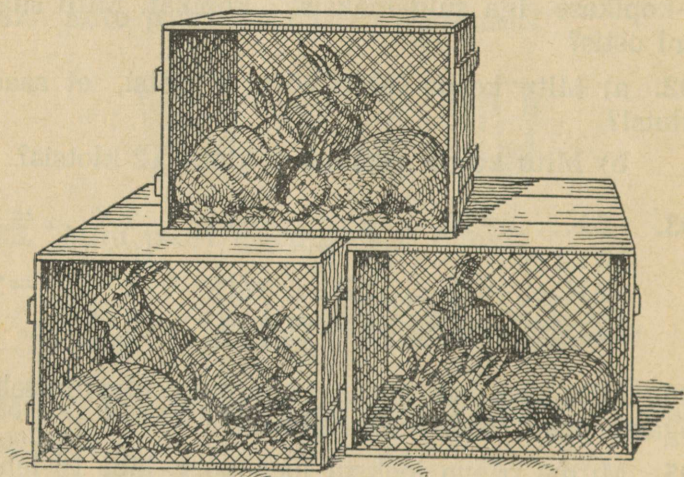
97.	$10 : 2 + 9 - 14$	$14 : 2 + 8 - 3$
	$20 : 2 + 6 - 11$	$18 : 2 + 4 - 7$
	$16 : 2 + 8 - 12$	$12 : 2 + 8 - 6$

98.	$(20 - 6) : 2 + 8$	$(2 \times 8 + 4) : 2$
	$(18 - 6) : 2 + 9$	$(2 \times 6 + 4) : 2$
	$(19 - 3) : 2 + 6$	$(2 \times 7 - 4) : 2$

2. Jaotada 3-kaupa.

99. Asetada 6 ringi kolmekaupa ja loendada, mitu korda 3 ringi sisaldub kuues ringis.

100. 9 küülikut pandi kolmekaupa puuri. Mitmesse puuri pandi küülikud?

101. a) Mitu korda tuleb võtta 3, et saada 6?

b) Mitu korda sisaldub kolm kuues?

$$\begin{array}{lll} 102. & 3 \times \dots = 6 & 3 \times \dots = 9 & 3 \times \dots = 12 \\ & 3 \times \dots = 15 & 3 \times \dots = 18 & \\ & 6 : 3 & 9 : 3 & 12 : 3 \\ & 15 : 3 & 18 : 3 & \end{array}$$

103. 1 m paela maksab 3 rubla. Mitu meetrit paela saab osta 6 rubla eest? 12 rubla eest? 15 rubla eest? 18 rubla eest?

104. Koostada ülesanne, milles 9 tuleb jagada 3-ga.

105. Leenal on 17 kopikat: üks 2-kopikane ja ülejäänud 3-kopikased. Mitu 3-kopikast on Leenal?

106. Osteti 2 nõutäit petrooleumi. Ühes nõus oli 5 l ja teises 10 l. Iga päev tarvitati ära 3 l. Mitmeks päevaks jätkus petrooleumi?

107. Vaadis oli 20 pange vett. 2 pange võeti põrandate pesemiseks, ülejäänud vesi läks keeduvilja-aia kastmiseks. Igale peenrale anti 3 pange vett. Mitu peenart kasteti?

108. a) 15-kopikane raha vahetada 3-kopikasteks rahadeks.

b) 20-kopikane raha vahetada 2-kopikasteks rahadeks.

$$\begin{array}{ll} 109. & 9 : 3 + 14 - 8 & 15 : 3 + 7 - 10 \\ & 3 : 3 + 12 - 7 & 12 : 3 + 9 - 13 \\ & 6 : 3 + 15 - 9 & 18 : 3 + 8 - 12 \end{array}$$

$$\begin{array}{ll} 110. & (9 + 9) : 3 + 6 & (3 \times 6 - 16) : 2 \\ & (7 + 8) : 3 + 8 & (1 \times 8 + 12) : 2 \\ & (4 + 5) : 3 + 9 & (2 \times 9 - 12) : 2 \end{array}$$

3. Jaotada 4-kaupa.

111. Asetada 12 pulka neljakaupa ja loendada, mitu korda sisaldub 4 pulka 12 pulgas.

112. Sepikojas on 8 hobuserauda. Mitmel hobusel saab kõik jalad ära rautada?

113. a) Mitu korda tuleb võtta 4, et saada 8?

b) Mitu korda sisaldub neli kaheksas?

114.

$$4 \times \dots = 8 \quad 4 \times \dots = 12 \quad 4 \times \dots = 16 \quad 4 \times \dots = 20$$

$$8 : 4 \quad 12 : 4 \quad 16 : 4 \quad 20 : 4$$

115. 1 klaas kirsse maksab 4 rubla. Mitu klaasi kirsse saab osta 12 rubla eest? 16 rubla eest? 20 rubla eest?

116. Kati lahendas 20 harjutust. Igas tulbas oli 4 harjutust. Mitu tulpa lahendas Kati?

117. Vennal oli 12 ühesugust pulka, õel oli 8 samasugust pulka. Mitu ruutu saavad lapsed nendest ehitada?

Ülesanne lahendada kahte viisi.

118. 15-st poognast paberist tehti märkmik ja vihikuid. Märkmiku peale kulus 3 poognat paberit. Iga vihiku peale 4 poognat. Mitu vihikut saadi?

$$119. \quad 8 : 4 + 16 \text{—} 13 \quad (3 + 13) : 4 + 8$$

$$12 : 4 + 15 \text{—} 11 \quad (6 + 14) : 4 + 6$$

$$12 : 4 + 11 \text{—} 7 \quad (11 \text{—} 7) : 4 + 7$$

$$120. \quad 4 \times 3 : 2 \quad (2 + 4 \times 12) : 4 \quad 16 : 4 : 4$$

$$2 \times 8 : 4 \quad (5 \times 4 \text{—} 2) : 3 \quad 18 : 2 : 3$$

$$2 \times 6 : 3 \quad (4 \times 4 \text{—} 12) : 4 \quad 20 : 4 : 5$$

4. Jaotada 5-kaupa.

121. Lapsed ostsid küülikuile 10 porgandit ja panid igasse puuri 5 porgandit. Mitu puuri on?

122. Panna lauale 20 pulka. Loendada, mitu korda 5 pulka sisaldub 20 pulgas.

123. a) Mitu korda tuleb võtta 5, et saada 10?

b) Mitu korda sisaldub viis kümnes?

$$124. \quad \begin{array}{ccc} 5 \times \dots = 10 & 5 \times \dots = 15 & 5 \times \dots = 20 \\ 10 : 5 & 15 : 5 & 20 : 5 \end{array}$$

125. 1 kann maksab 5 rubla. Mitu kannu saab osta 5 rubla eest? 10 rubla eest? 15 rubla eest? 20 rubla eest?

126. Lapsed istutasid 7 põõsast lõosilmi ja 8 põõsast karikakraid. Nad istutasid lilled ridade viisi, 5 põõsast ritta. Mitu rida istutati?

127. Vend püüdis 9 liblikat, õde aga 11. Lapsed panid kõik liblikad karpidesse, 5 liblikat karpi. Esitada küsimus ja lahendada ülesanne.

128. Kleidiriide ja nõövide eest maksti 17 rubla. Nõöbid maksid 2 rubla, 1 m riiet maksis 5 rubla. Mitu meetrit kleidiriidet osteti?

129. Naimal on 17 kopikat: üks 2-kopikane ja ülejäänud 5-kopikased. Mitu 5-kopikast raha on Naimal? Mitu metallraha tal on?

$$130. \quad \begin{array}{ccc} 10 : 5 + 18 - 7 & (17 - 2) : 5 + 13 & \\ 5 : 5 + 12 - 6 & (16 + 4) : 5 + 11 & \\ 15 : 5 + 11 - 7 & (19 - 9) : 5 + 17 & \end{array}$$

$$131. \quad \begin{array}{ccc} 5 \times 4 : 2 & (2 \times 6 + 3) : 5 & 12 : 4 : 3 \\ 6 \times 3 : 2 & (2 \times 9 - 15) : 3 & 20 : 2 : 5 \\ 10 \times 2 : 4 & (5 \times 3 + 5) : 5 & 18 : 3 : 3 \end{array}$$

5. Jaotada 6-, 7-, 8-, 9- ja 10-kaupa.

132. a) 1 m pitsi maksab 6 rubla. Mitu meetrit pitsi saab osta 12 rubla eest? 18 rubla eest?

b) Mitu korda sisaldub 6 kaheteistkümnes? kaheksateistkümnes?

133.	$6 \times \dots = 12$	$7 \times \dots = 14$	$9 \times \dots = 18$
	$12 : 6$	$14 : 7$	$18 : 9$
	$6 \times \dots = 18$	$8 \times \dots = 16$	$10 \times \dots = 20$
	$18 : 6$	$16 : 8$	$20 : 10$

Mitu korda sisaldub seitse 14-s? Mitu korda sisaldub üheksa 18-s? Mitu korda sisaldub kaheksa 16-s? Mitu korda sisaldub kümme 20-s?

134. Valdur vahetas 20-kopikase 10-kopikasteks. Mitu 10-kopikast ta sai?

135. Ühelt peenralt võttis tütarlaps 7 lille, teiselt aga 11. Tütarlaps tegi lilledest kimbud. Igas kimbus oli 6 lille. Mitu lillekimpu ta tegi?

136. 5 pioneeri ja 11 oktoobrilast rivistusid ridadeks, 8 last reas. Mitu rida nad moodustasid?

137. 9 poissi ja niisama palju tüdrukuid jagunesid tööle brigaadideks, igas brigaadis 6 inimest. Mitu brigaadi neist sai?

138. Tütarlaps lahendas 20 ülesannet. Esimesel päeval lahendas ta 4 ülesannet, järgmistel päevadel lahendas ta 8 ülesannet päevas. Mitmel päeval lahendas ta 8 ülesannet päevas? Mitme päeva jooksul lahendas ta kõik 20 ülesannet?

139. Vaadis oli 20 pange vett. Iga õunapuu kastmiseks kulutati 9 pange vett. Vaati jäi 2 pange vett. Mitut õunapuud kasteti?

140. Mitme 10-kopikase vastu saab vahetada neli 5-kopikast raha?

141.	$18 : 6 + 8 - 4$	$(7 + 9) : 8 + 15$	$14 : 7$
	$20 : 10 + 15 - 8$	$(6 + 8) : 7 + 18$	$18 : 9$
	$9 : 9 + 12 - 5$	$(5 + 7) : 6 + 13$	$18 : 6$
	$18 : 9 + 13 - 6$	$(3 + 15) : 9 + 17$	$16 : 8$

142.	$3 \times 6 : 9$	$(2 \times 7 + 6) : 10$	$14 : 7 : 2$
	$4 \times 3 : 6$	$(2 \times 8 - 9) : 7$	$18 : 3 : 2$
	$2 \times 9 : 6$	$(1 \times 9 + 7) : 8$	$15 : 3 : 5$
	$5 \times 4 : 10$	$(3 \times 5 + 3) : 9$	$16 : 8 : 2$

6. Jagamine täiskümnetega.

143. Mitmeks 10-kopikaseks saab vahetada rubla?
Mitmeks 20-kopikaseks?

144.	10×5	20×4	30×3	50×2
	$50 : 10$	$80 : 20$	$90 : 30$	$100 : 50$

145.	$20 : 10$	$40 : 20$	$60 : 30$	$90 : 10$
	$70 : 10$	$80 : 20$	$40 : 40$	$90 : 30$
	$100 : 10$	$100 : 20$	$100 : 50$	$80 : 40$
	$50 : 10$	$90 : 30$	$20 : 20$	$50 : 50$
	$80 : 10$	$80 : 40$	$60 : 20$	$100 : 20$

146. 60 sidrunit pandi korvidesse, igäühte 20 sidrunit. Mitmesse korvi pandi kõik sidrunid?

147. Veoautol saab ära viia 30 kotti kartuleid. Mitu veoautot on tarvis, et ära viia 90 kotti kartuleid?

148. Aednik ostis 30 põõsast punaseid sõstraid ja 20 põõsast musti sõstraid ja istutas need kümnekaupa ritta. Mitu rida sõstrapõõsaid ta sai?

149. Vollil oli 50 kopikat, isa andis talle niisama palju. Mitu 20-kopikast vihikut saab ta osta kogu selle raha eest?

150. Kolhoositar tahtis osta 8 m sitsi, 10 rubla meeter, kuid selle asemel ostis ta selle raha eest kalevit, 40 rubla meeter. Mitu meetrit kalevit ta ostis?

151. Üks püttsepp teeb 11 vitsa tunnis, teine aga 9. Mitme tunni jooksul valmistavad mõlemad püttsepad koos 80 vitsa?

152. Üks tislerteeb nädalas 6 raami, teine 4 raami. Mitme nädala jooksul teevad mõlemad tislereid koos 30 raami?

153. 2 kg pähkleid maksab 20 rubla. Mitu kilogrammi neid pähkleid saab osta 70 rubla eest?

154. 3 vihikut maksab 60 kopikat. Mitu sellist vihikut saab osta rubla eest?

155. 3 kg kompvekke maksab 60 rubla. Mitu kilogrammi selliseid kompvekke saab osta 80 rubla eest?

156.	$(30+40) : 10$	$40 \times 2 : 20$	$80 : 10 + 7$
	$(80+20) : 20$	$10 \times 9 : 30$	$100 : 20 + 9$
	$(70+20) : 30$	$50 \times 2 : 20$	$60 : 20 + 8$

157. Nalja ülesanne. Paberkotis on 40 õuna. 4 last jaotas õunad nii, et iga laps võttis 10 õuna ja 10 õuna jäi kotti. Kuidas see oli võimalik?

III. LIITMINE JA LAHUTAMINE 100 PIIRIS ÜLEMINEKUTA ÜHEST KÜMNEST TEISE.

1.

158. Maal ehitati uut koolimaja. Esimesel korral toodi 80 palki, teisel korral 6 palgi võrra rohkem. Mitu palki toodi teisel korral?

159.	40+6	80+9	5+20	5+60
	30+5	50+6	8+30	7+70
	20+8	70+2	9+80	8+90
	60+7	90+9	4+50	90+6
	90+4	40+3	2+70	6+90

160. Kalurid panid võrgu järve ja said 35 kala. 5 kalast keetsid nad suppi. Mitu kala jäi järele?

161.	25—5	85—5	28—20	85—80
	46—6	97—7	47—40	79—70
	73—3	78—8	52—50	58—50
	67—7	59—9	36—30	68—60
	94—4	66—6	75—70	59—50

2.

162.	16+2	11+8	3+14	2+17
------	------	------	------	------

163. Ühes rühmas on 36 pioneeri, teises rühmas 2 pioneeri rohkem. Mitu pioneeri on teises rühmas?

164. 2-le liita 2-kaupa, kuni saab 30. (Kirjutada ainult vastused: 4, 6, 8, 10...)

165.	35+3	72+3	4+34	7+42
	46+3	63+5	5+62	4+75
	52+5	92+6	8+91	6+83

166.	18+2	11+9	6+14	3+17
	35+5	27+3	5+25	2+78
	58+2	66+4	6+54	1+89
	24+6	81+9	4+46	8+92

167. Möödunud aastal oli kolhoosis 68 hobust, tänavu on 20 hobust rohkem. Mitu hobust on tänavu kolhoosis?

168. Igale järgnevale arvule: 56, 28, 39, 17, 48, 37 liita 20; 40.

(Kirjutada ainult vastused).

169.	46+20	73+20	47+40	38+60
	58+30	48+50	19+60	49+30
	23+50	36+40	37+50	78+20

170. Igale antud arvule liita 28:
20, 40, 30, 50, 60, 70.

(Kirjutada ainult vastused.)

Samadele arvudele liita 16; 27.

171.	20+16	50+22	40+17	30+47
	40+25	60+18	50+29	47+30
	30+24	70+23	20+68	70+26
	50+27	10+78	40+45	80+15
	60+39	30+27	70+27	29+40

172. Igale antud arvule liita 24:

14, 31, 51, 65, 45, 63.

(Kirjutada ainult vastused.)

Samadele arvudele liita 13, 32, 21.

173.	21+21	22+23	32+14	27+31
	32+32	11+66	46+12	42+37
	44+44	33+55	54+14	53+25
	52+25	47+21	63+25	17+41

174.	23+44	27+62	13+75	17+52
	51+38	16+43	24+63	52+17
	12+65	21+67	17+72	21+78
	25+23	54+35	38+41	62+27

175. Mõõdunud aastal oli kolhoosi farmis (karja-majandis) 58 lehma. Aasta jooksul saadi 32 lehma juurde. Mitu lehma on nüüd farmis?

176. Igale antud arvule liita 16 (26):
24, 44, 74, 34, 64, 54.

177.	15+15	28+42	17+53	18+82
	25+25	36+44	48+22	82+18
	35+35	52+18	19+61	21+59
	55+15	11+19	36+44	47+43

178. 12-le liita 12-kaupa, kuni saab 96: 12, 24, ... 96.

179. Missugune arv on 25-st 3 võrra suurem? 36-st 4 võrra suurem? 45-st 20 võrra suurem?

180. Aednik istutas 32 tikripõõsast, 24 vaarika-põõsast ja niipalju sõstrapõõsaid, kuipalju oli tikri- ja vaarikapõõsaid kokku. Mitu sõstrapõõsast ta istutas?

181. Poiss luges kolmel päeval raamatut, iga päev 20 lehekülge. Pärast seda jäi tal lugeda veel 8 lehekülge. Mitu lehekülge oli raamatus?

182. Mihkel ostis 35 kopika eest sulle ja 15 kopika eest pliatsi; neli 5-kopikast jäi tal veel järele. Kui palju raha oli Mikhlil enne ostu?

183. Õpilased mõõtsid kahe silla pikkust ja laiust. Esimese silla pikkus oli 48 m, laius 6 m. Teine sild osutus esimesest 12 m võrra pikemaks ja 5 m võrra laiemaks. Kui pikk ja lai on teine sild?

184. Taldrik maksab 8 rubla, lusikas 2 rubla. Kui palju raha on tarvis 2 taldriku ja 6 lusika ostmiseks?

185. 4 tütarlast punusid igaüks 3 pärga ja 2 tütarlast kumbki 5 pärga. Mitu pärga punusid tütarlapsed kokku?

186. Kaks kivitöölist hakkas 90 m pikkust jalgtee sillutama. Esimene sillutas päevas 14 m, teine 16 m. Mitme päeva jooksul sillutavad mõlemad kivitöölised kogu jalgteed?

187. Kolhoosi sepikojas oli tarvis teha 80 hobuserauda. Üks sepp teeb päevas 19 hobuserauda, teine 21 hobuserauda. Mitme päevaga teevad mõlemad sepad kõik 80 hobuserauda?

188.

60 + 34	40 + 30	38 + 10	58 + 11	64 + 16
80 + 12	56 + 20	42 + 30	43 + 26	72 + 18
17 + 30	38 + 60	20 + 28	35 + 22	23 + 57
35 + 40	10 + 90	30 + 57	24 + 53	25 + 65

189.

32 + 14	21 + 37	72 + 18	17 + 43	56 + 44
47 + 12	15 + 53	67 + 23	23 + 57	38 + 62
42 + 15	31 + 46	45 + 15	14 + 76	23 + 77
31 + 26	25 + 63	66 + 14	11 + 39	51 + 49

190. Kui poiss oli ostnud kaks 30-kopikast postmarki, oli tal veel 25 kopikat järel. Kui palju raha oli tal enne markide ostmist?

191. Jaan püüdis 28 kala, Vello aga kahe kala võrra rohkem. Mitu kala püüdsid nad kokku?

192. Jaanil oli 10-kopikane, 15-kopikane ja 20-kopikane. Kui palju oli Jaanil raha?

$$\begin{array}{llll} 193. & 30+25+40 & 4+9+16 & 6+7+66 \\ & 36+22+40 & 8+7+53 & 13+4+82 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll} 194. & 35+15+28 & 35+42+3 & 41+23+26 \\ & 24+16+37 & 41+23+6 & 16+12+42 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll} 195. & 43+7+19 & 52+24+4 & 32+45+13 \\ & 68+2+26 & 23+72+5 & 51+15+34 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll} 196. & 2 \times 8 + 42 & 30 \times 2 + 35 & 18 : 3 + 54 \\ & 2 \times 9 + 62 & 80 : 40 \times 7 & 18 : 9 + 88 \end{array}$$

$$197. \quad 18-4 \quad 19-3 \quad 17-5 \quad 19-8$$

198. Poiss leidis metsast 28 tõru, 5 tõru andis ta õele. Mitu tõru jäi poisile endale?

199. Igast järgmisest arvust lahutada 3 (4; 5):
46, 38, 27, 69, 57, 89.

$$\begin{array}{llll} 200. & 8-4 & 25-2 & 75-4 & 98-7 \\ & 38-4 & 48-3 & 87-6 & 79-6 \end{array}$$

201. Kolhoositaril oli 56 muna. 20 muna müüs ta ära. Mitu muna jäi tal järele?

202. Igast järgmisest arvust lahutada 30 (50):
85, 53, 57, 68, 75, 63.

203.	34—20	75—50	98—60	78—60
	86—20	67—40	59—30	69—50
	98—60	39—20	76—40	87—70

204. Rongis oli 58 vagunit. Raudteejaamas haagiti 28 vagunit lahti. Mitu vagunit jäi rongi?

205. Igast järgmisest arvust lahutada 36:
86, 76, 56, 66, 96.

Samadest arvudest lahutada 16, 26, 46.

206.	84—24	74—44	94—64	97—77
	65—35	85—55	67—57	76—36
	97—37	68—18	54—24	63—43

207. Igast järgmisest arvust lahutada 32:
46, 65, 89, 97, 56, 95.

Samadest arvudest lahutada 14; 25.

208.	44—32	55—22	56—24	67—23
	66—33	77—33	64—42	86—54
	88—44	99—44	88—26	94—41

209.	47—45	68—15	76—35	67—56
	78—53	79—76	49—33	94—63
	99—92	84—73	86—81	98—87

210.	20—2	20—5	20—3	20—7	20—9
	20—1	20—6	20—4	20—10	20—8

211. Enne Suurt Sotsialistlikku Oktoobrirevolutsiooni oli ühes rajoonis 9 kooli, nüüd on seal 40 kooli. Mitu kooli on ehitatud selles rajoonis pärast revolutsiooni?

212.

a)	30—1	50—5	70—3	90—2	100—8
	30—4	50—2	70—5	90—4	100—4
	30—9	60—1	70—1	90—8	100—7
	40—2	60—8	80—9	100—1	100—6
	40—6	60—7	80—6	100—2	100—3

b)	30—5	70—3	80—6	70—6	100—6
	40—2	80—5	30—9	90—3	100—4
	50—1	40—7	90—8	100—7	100—9
	70—3	50—5	40—3	100—1	80—6
	60—9	70—8	50—7	100—5	90—7

213.	20—18	20—14	20—11	20—17
	20—16	20—19	20—15	20—13

214. Õpilased istutasid 30 puud; 18 puud neist olid paplid, ülejäänud aga pärnad. Mitu pärnapuud õpilased istutasid?

215. Esimeselt peenralt võeti 100 kurki, teiselt peenralt aga 15 kurgi võrra vähem. Mitu kurki võeti teiselt peenralt?

216. a)	50—25	40—12	30—13	50—46
	70—35	50—31	80—65	90—56
	90—45	60—13	60—34	70—33
	60—15	90—27	40—17	60—27

b)	40—32	50—36	60—43	100—36
	80—49	90—78	70—67	100—73
	60—38	50—47	90—84	100—94
	70—25	40—13	90—45	100—99

217. Kui palju tuleb liita igale antud arvule, et saada 100:

45, 38, 76, 69, 87.

218. Missugused kaks arvu moodustavad 60 (70, 90)?

219. Ühe autoga toodi 36 kotti teravilja, teise autoga 4 koti võrra vähem. Mitu kotti teravilja toodi teise autoga?

220. Missugune arv on 38-st 4 võrra väiksem? 56-st 20 võrra väiksem? 98-st 16 võrra väiksem?

221. 3 poissi korjas seeni: üks korjas 36 seent, teine korjas 5 seene võrra esimesest vähem, kolmas 8 seene võrra teisest rohkem. Mitu seent korjas kolmas poiss?

222. Lastesõimes oli 36 last. Lapsi võeti veel vastu, ja hiljem oli neid 48. Mitu uut last võeti sõime vastu?

223. Osteti 26 m linast riiet, sitsi aga 6 m võrra vähem. Ostetud sitsist õmmeldi kleite. Igasse kleiti läks 4 m. Mitu kleiti õmmeldi?

224. Töökojas oli 78 m riiet, sellest kulutati 10 m ülikondade õmblemiseks, 25 m aga palitute õmblemiseks. Mitu meetrit riiet jäi järele?

225. Kaustik maksab 55 kopikat, vihik aga 45 kopika võrra vähem. Kui palju maksavad mõlemad kokku?

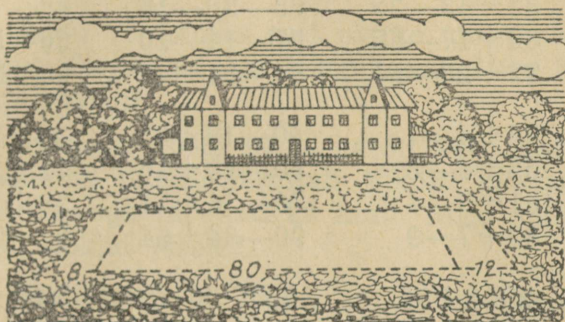
226. Vend lahendas 30 ülesannet, õde aga 6 ülesande võrra vähem. Mitu ülesannet lahendasid nad kokku?

227. Lilli ostis meetripikkuse paela, Niina aga 25 cm võrra lühema. Kui pika paela ostis Niina?

228. 72—20	94—4	36—30	67—3	56—32
66—30	63—3	42—40	98—5	37—26
98—50	28—8	76—70	56—4	95—72
100—70	67—7	98—90	37—2	83—52

229.

73—33	67—32	90— 2	90—36	100— 5
96—56	98—73	60— 7	80—42	100— 7
54—51	48—45	40—23	100—75	100—92
68—65	48—31	50—35	100—37	100—84
75—72	66—52	80—67	70—24	100—73

230. Mängumuru oli 80 m pikk. Seda pikendati ühest otsast 12 m võrra, teisest otsast 8 m võrra. Kui pikk on mängumuru nüüd?

Ülesanne lahendada kahte viisi.

231. Mängumuru oli 70 m pikk. Ühest otsast seda pikendati 30 m võrra, teisest otsast aga lühendati 12 m võrra. Kui pikk on mängumuru nüüd?

232. Kolhoosi aeda istutati 68 kirsipuud, õunapuud aga 8 võrra vähem. Mitu rida õunapuud istutati, kui igasse ritta pandi 20 õunapuud?

233. 3 m riiet maksab 30 rubla. Kui palju maksab 7 m seda riiet?

234. 2 tassi maksab 12 rubla. Kui palju maksab 3 niisugust tassi?

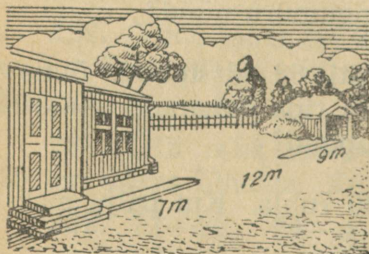
235. Oli tarvis maha lõigata 80 puud. Esimesel päeval lõikasid metsatöölised maha neist veerandi, teisel päeval 12 puu võrra rohkem. Mitu puud lõikasid metsatöölised maha teisel päeval? Mitu puud lõikasid nad kahel päeval kokku?

236.	$48 + 30 - 58$	$85 - 25 - 40$	$52 - 40 - 7$
	$32 + 43 - 25$	$68 - 30 - 16$	$88 - 71 - 9$
	$80 + 17 - 65$	$57 - 14 - 20$	$66 - 55 - 4$
	$72 + 25 - 54$	$84 - 31 - 42$	$98 - 82 - 15$

237.	$36 + 4 - 7$	$40 - 13 + 33$	$36 + 14 - 28$
	$52 + 8 - 6$	$80 - 26 + 16$	$72 + 18 - 45$
	$31 + 9 - 4$	$70 - 34 + 54$	$38 + 32 - 26$
	$83 + 7 - 9$	$90 - 84 + 64$	$54 + 16 - 70$

238.	$3 \times 5 + 75$	$20 \times 3 - 18$	$12 : 3 + 76$
	$2 \times 7 + 36$	$40 \times 2 - 72$	$16 : 8 + 88$
	$4 \times 4 + 54$	$90 : 3 - 19$	$14 : 2 + 93$
	$3 \times 6 + 72$	$100 : 20 + 35$	$18 : 6 + 57$

239.	$6 \times 3 + 40 - 7$	$15 : 3 + 70 - 15$	$20 \times 3 - 8$
	$3 \times 5 + 20 - 2$	$18 : 2 + 60 - 24$	$80 : 2 - 24$
	$4 \times 4 + 40 - 5$	$15 : 3 + 80 - 75$	$20 \times 5 - 37$

240. Trepil ja keldri vahele pandi maha kaks lauda, 7 ja 9 m pikad. Laudu jäi veel 12 m võrra puudu. Mitu meetrit on trepil juurest keldri juurde?

241. Kogu tänava laius on 28 m, kõnnitee laius on kummalgi pool 3 m. Kui lai on sõidutee?

242. Õpetaja andis 7 õpilasele igapähele 3 raamatut ja 4 õpilasele igapähele 4 raamatut. Mitu raamatut õpetaja andis õpilastele?

243. Lapsed korjasid 3 marjakorvitäit sõstraid, 5 klaasi igas korvis, ja 2 marjakorvitäit vaarikaid, 6 klaasi igas korvis. Mitu klaasi marju lapsed korjasid?

244. Osteti 75 kopika eest marke, neist oli kolm 20-kopikast, ülejäänud aga 5-kopikased. Mitu 5-kopikast marki osteti?

245. Sööklasse toodi nädalaks 33 kotti kartuleid. Kahel esimesel päeval tarvitati 4 kotti päevas, ülejäänud 5 päevaga tarvitati 22 kotti. Mitu kotti kartuleid jäi sööklal järele?

246. Kooli toodi 40 lauda. 26 lauda läks põrandate remontimiseks, ülejäänud laudad tarvitati võrdselt kahe kapi valmistamiseks. Mitu lauda kulus kumagi kapi peale?

247. 30 õpilast läks paatidega sõitma. Esimesse paati läks 16 inimest, igasse järgmisesse paati aga 7 inimest. Mitme paadiga läksid õpilased sõitma?

248. Ühes trammivagunis oli 28 sõitjat, teises aga 12 inimese võrra rohkem. Esitada küsimus ja lahendada ülesanne.

249. Isa on 46 aastat vana, poeg on temast 20 aasta võrra noorem. Esitada küsimus ja lahendada ülesanne.

250. Koostada ülesanne, milles arvu on tarvis suurendada mõne ühelise võrra.

251. Koostada ülesanne, milles arvu on tarvis vähendada mõne ühelise võrra.

IV. VAHEJÄRGNE VÕRDLEMINE.

252. a) Ühel taldrikul on 3 õuna, teisel taldrikul on 2 õuna võrra rohkem. Mitu õuna on teisel taldrikul?

b) Ühel taldrikul on 5 õuna, teisel taldrikul on 2 õuna võrra vähem. Mitu õuna on teisel taldrikul?

d) Ühel taldrikul on 5 õuna, teisel 3 õuna. Mitme õuna võrra on esimesel taldrikul rohkem kui teisel?

e) Ühel taldrikul on 5 õuna, teisel 3 õuna. Mitme õuna võrra on teisel taldrikul vähem kui esimesel?

253. Mõõda need kaks joont ja arvuta, mitme sentimeetri võrra üks on teisest pikem.

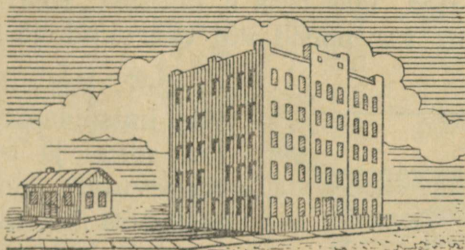
254. Väetamata vaost saadi 8 kotti kartuleid, väetatud vaost aga 20 kotti. Kui palju suurenes kartulisaak väetamise tõttu?

255. Vend on 12 aastat vana, õde aga 9 aastat. Mitme aasta võrra on vend õest vanem?

256. Enne Suurt Sotsialistlikku Oktoobrirevolutsiooni töötasid tekstiilivabrikute töölised Venemaal 11 tundi päevas, nüüd töötavad nad 8 tundi päevas. Mitme tunni võrra lühenes tekstiilitöölise tööpäev?

257. Möödunud aastal said kolhoosi „Pravda“ liikmed normipäeva eest 5 kg teravilja, tänavu aga 8 kg. Kui palju teravilja said kolhoosnikud tänavu iga normipäeva eest rohkem?

258. Vana maja oli 7 m kõrge, uus maja aga ehitati 28 m kõrge. Mitme meetri võrra on uus maja vanast kõrgem?

259. Meeter kalevit maksab 65 rubla ja meeter puuvillast riidet 15 rubla. Mitme rubla võrra on meeter puuvillast riidet odavam kui meeter kalevit?

260. Kui palju on 40 suurem kui 37? 25? 16? 9? Kui palju on 52 väiksem kui 60? 72? 84? 100?

261. Hobusele antakse päevas 20 kg heinu, lehmale aga 14 kg. Mitme kilogrammi võrra saab hobune päevas rohkem heinu kui lehm?

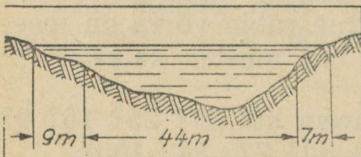
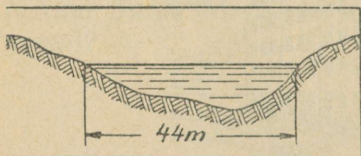
262. Kui lehma eest hoolitseti halvasti, andis ta 16 l piima päevas. Hea hoolitsuse juures hakkas ta andma 26 l päevas. Mitme liitri võrra suurenes päevane piimasaak hea hoolitsuse puhul?

263. Missugune arv on 45-st 3 võrra väiksem? 12 võrra väiksem? 22 võrra väiksem?

264. Missugune arv on 37-st 2 võrra suurem? 40 võrra suurem? 53 võrra suurem?

265. Osteti viis 20-kopikast värvi ja 75-kopikane pintsel. Kui palju maksti värvide eest rohkem kui pintsli eest?

266. Poisid ja tüdrukud istutasid marjapõõsaid. Poisid istutasid 4 rida, igas reas 4 põõsast, tüdrukud istutasid 3 rida, igas reas 6 põõsast. Kes neist istutasid rohkem, kas poisid või tüdrukud, ja kui palju?

267. Põllumajanduslikus katsejaamas kontrolliti nisu- ja odraseemne idanevust. 100-st nisu-seemnest ei idanenud 5 seemet, 100-st odraseemnest ei idanenud 16 seemet. Kumba seemet idanes rohkem ja kui palju? Ülesanne lahendada kahte viisi.

268. Suvel on jõe laius 44 m, kevadel ujutab vesi ühe kalda 9 m laiuselt ja teise kalda 7 m laiuselt üle. Mitme meetri võrra on jõgi kevadel laiem kui suvel? Kui lai on see kevadel?

V. LIITMINE JA LAHUTAMINE 100 PIIRIS ÜLEMINEKUGA ÜHEST KÜMNEST TEISE.

269.	9+2	7+6	6+7	5+7	4+7
	9+8	7+9	6+9	5+6	3+9
	8+5	7+4	5+6	4+9	3+8
	8+7	6+5	5+8	4+8	2+9

270. Laua eest maksti 35 rubla ja tooli eest 7 rubla. Kui palju maksid laud ja tool kokku?

271. Kalevikanga otsast lõigati ära 8 m, pärast seda oli kangas veel 26 m. Mitu meetrit kalevit oli esialgu kangas?

272. Aias oli 18 m kõrgune tamm, mänd oli tam-
mest 6 m kõrgem. Kui kõrge oli mänd?

273.	29+8	32+9	89+2	42+9	34+8
	36+7	43+8	77+5	64+7	83+9
	48+5	54+7	68+6	75+6	67+6
	57+4	65+6	73+8	53+8	56+7

274. 6-le liita 6-kaupa, kuni saab 60. (Kirjutada ainult vastused: 6, 12, 18...)

275. 8-le liita 8-kaupa, kuni saab 80. (Kirjutada ainult vastused: 8, 16, 24...)

276.	9+22	6+45	7+66	8+75	9+82
	4+37	8+23	5+46	4+47	3+48
	7+44	3+38	7+24	6+25	8+43
	2+59	6+67	2+39	9+42	5+26

277. Õpilane luges läbi 28 lehekülge raamatust, lugeda jäi veel 56 lehekülge. Mitu lehekülge on raamatus?

278. Möödunud aastal oli lastesõimes 65 last, nüüd on neid 28 võrra rohkem. Mitu last on nüüd sõimes?

279. Kolhoosis oli 3 brigaadi. Esimene brigaad rohis 15 peenart, teine 6 peenart rohkem kui esimene ja kolmas 4 peenart rohkem kui teine. Mitu peenart rohis kolmas brigaad?

280. Poeg korjas 16 seent, isa aga 8 seene võrra rohkem. Mitu seent korjasid nad kokku?

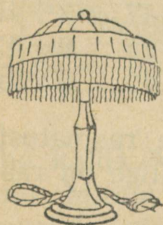
281. Kalossid maksavad 18 rubla, botikud aga 47 rubla rohkem kui kalossid. Kui palju maksavad kalossid ja botikud kokku?

282. $16+16$ $29+29$ $38+13$ $48+44$ $25+48$
 $28+28$ $18+18$ $47+15$ $52+19$ $35+57$
 $46+46$ $36+36$ $29+32$ $34+17$ $18+65$
 $37+37$ $47+47$ $56+27$ $23+18$ $17+46$

283. $68+25$ $36+57$ $37+58$ $58+33$ $64+29$
 $54+37$ $67+26$ $45+49$ $46+45$ $59+34$
 $43+48$ $55+38$ $66+27$ $38+59$ $47+46$
 $35+56$ $44+47$ $51+39$ $65+28$ $39+52$

284. Õpilane ostis kuus 3-kopikast sulge ja neli 4-kopikast värvi. Kui palju raha kulutas ta ostuks?

285. Lillil oli kolm 5-kopikast ja üheksa 2-kopikast raha. Kui palju raha oli Lillil üldse?

286. Vaarikaid kasvas aias 27 põõsast, sõstraid aga 18 põõsa võrra rohkem. Mitu marjapõõsast kasvas üldse aias?

287. Lamp maksab 17 rubla, lambivari aga 28 rubla rohkem. Kui palju maksavad lamp ja lambivari kokku?

288. $2 \times 4 + 43$ $7 \times 2 + 57$ $3 \times 6 + 43$
 $3 \times 5 + 58$ $2 \times 5 + 56$ $9 \times 2 + 64$
 $6 \times 1 + 87$ $3 \times 4 + 39$ $2 \times 6 + 59$
 $3 \times 2 + 38$ $2 \times 10 + 52$ $5 \times 3 + 67$

289.	48 + 7 — 32	29 + 35 + 6	12 : 2 + 39
	56 + 9 — 32	24 + 37 + 5	18 : 2 + 47
	28 + 35 — 52	19 + 46 + 8	16 : 4 + 28
	39 + 43 — 61	37 + 28 + 9	20 : 4 + 56

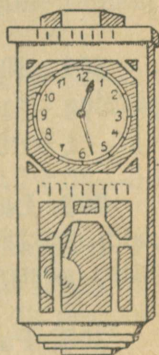
290.	64 + 26 — 71	18 : 3 + 68	80 : 20 + 37
	35 + 25 — 13	14 : 2 + 54	90 : 30 + 29
	63 + 37 — 28	15 : 3 + 78	100 : 20 + 48
	24 + 76 — 31	16 : 8 + 89	80 : 10 + 67

291. Poisil oli kolm 5-kopikast ja kuus 3-kopikast raha. Ta kulutas 30 kopikat värvide ostmiseks. Kui palju raha jäi tal järele?

292. Seinakell lööb igal täistunnil tundide arvu. Mitu lööki teeb kell kella ühest öösel kuni keskpäevani?

293. Sööklas valmistati kogu päevaks 92 kotletti. Hommikueineks müüdi 8 kotletti. Mitu kotletti jäi pärast hommikueinet järele?

294. Üks joonlaud oli 45 cm pikk, teine 7 cm võrra lühem. Kui pikk oli teine joonlaud?

295. Kolhoositarid rohisid 23 peenart päevas, kusjuures 9 peenart rohisid nad enne lõunat, ülejäänud peenrad aga pärast lõunat. Mitu peenart rohisid nad pärast lõunat?

296. Vana tiik oli 9 m pikk, uus tiik on 65 m pikk. Mitme meetri võrra on uus tiik vanast pikem?

297. 70-st lahutada 7-kaupa, kuni midagi ei jää järele.

298.	21—2	32—3	42—4	51—3	73—6
	23—4	34—5	45—7	53—5	85—5
	25—6	36—7	47—8	55—8	84—8
	31—3	41—8	46—7	62—6	92—9

299.	41—2	73—4	91—6	42—3	53—7
	37—8	84—5	84—6	35—7	46—9
	92—4	57—9	57—8	88—9	61—2
	56—8	65—7	62—4	73—8	74—6

300. Ühest lavast võeti 35 kurki, teisest aga 17 kurgi võrra rohkem. 8 kurki jäi soolamata, kõik ülejäänud kurgid soolati sisse. Mitu kurki soolati sisse?

301. 90-st lahutada 9-kaupa, kuni midagi ei jää järele.

302. Lapsed istutasid kooliaeda vaarikaid ja sõstraid kokku 45 põõsast; vaarikaid oli 18 põõsast. Mitu sõstrapõõsast istutasid lapsed?

303. Palitu maksab 92 rubla, kuub on 37 rubla võrra odavam. Kui palju maksab kuub?

304. Lasteaias oli 87 last, lastesõimes aga 59 last. Kui palju lapsi on lasteaias rohkem kui lastesõimes?

305.	62—44	55—28	71—15
	74—37	76—39	26—18
	57—29	87—48	92—44
	63—38	100—36	80—36

306.	81—32	62—47	100—81
	93—44	75—37	84—28
	91—76	57—28	66—39
	75—28	62—38	57—19

307. Õpilane sai tindi ja sullepa ostmiseks 1 rubla. Tindi eest maksis ta 36 kopikat ja sullepa eest 28 kopikat. Kui palju raha jäi tal järele?

308. Metsakooli õpilased korjasid 52 klaasi marju; 9 klaasitäit sõid nad lõunasöögi juurde, 36 klaasitäit keedeti kompotiks, ülejäänud marjad jäeti õhtusöögiks. Mitu klaasi marju jäeti õhtusöögiks?

Ülesanne lahendada kahte viisi.

309.

48 + 3 — 25	64 + 18 — 9	38 + 24 — 47	17 + 54 — 28
87 + 8 — 36	35 + 27 — 6	26 + 45 — 53	46 + 27 — 39
56 + 5 — 42	43 + 39 — 5	18 + 64 — 75	38 + 25 — 47
36 + 7 — 27	72 + 19 — 4	14 + 77 — 82	16 + 58 — 56

310. Porgandeid oli aias 22 peenart, kapsaid 15 peenart vähem kui porgandeid ja kurke nii palju kui porgandeid ja kapsaid kokku. Mitu peenart oli porgandeid, kapsaid ja kurke kokku?

311. Laud maksab 32 rubla, tool on 18 rubla odavam kui laud, kapp aga maksab nii palju kui laud ja tool kokku. Kui palju maksavad laud, tool ja kapp kokku?

312. Osteti 1 m kummipaela. Kleidile läks 42 cm, kindaile aga 15 cm võrra vähem. Kui palju paela jäi järele?

313. Kolhoositar pani kevadel ühe kana alla 18 muna, teise alla aga 3 muna vähem. Kõigist munadest koorusid välja kanapojad; 4 kanapoega viis kull ära. Mitu kanapoega jäi kolhoositaril järele?

314. Hambahari maksis seitse 10-kopikast ja karp hambapulbrit kolm 20-kopikast raha. Mitme kopika võrra on hari pulbrist kallim?

315. Ühel riiulil oli 42 raamatut, teisel 39 raamatut. Esimeselt riiulilt võeti 5 raamatut ja pandi teisele riiulile. Kummal riiulil on nüüd rohkem raamatuid ja kui palju rohkem?

316. Ühes karja-aias oli 62 lehma, teises 58. Esimesest karja-aiast viidi 5 lehma teise karja-aeda. Kumbas aias on nüüd rohkem lehma ja mitme võrra?

317. 5 m riiet maksab 100 rubla. Kui palju maksab 3 m seda riiet?

318. 5-de kannu valati võrdselt kokku 100 l piima, 3 kannu anti sööklasse. Mitu liitrit piima jäi järele?

319. 2 m kalevi eest maksti 100 rubla ja 3 m sitsi eest 18 rubla. Mitme rubla võrra oli meeter kalevit kallim kui meeter sitsi?

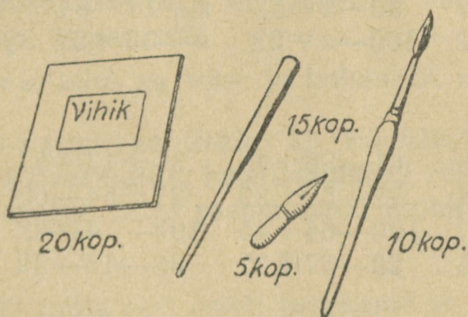
320. Kolme kannu valati võrdselt kokku 90 l piima, nelja kruusi aga 20 l. Mitme liitri võrra oli kannus rohkem piima kui kruusis?

321. 2 poissi jooksid teineteisele vastu; kui üks neist oli jooksnud 38 m ja teine 47 m, olid nad teineteisest veel 15 m kaugusel. Kui kaugel teineteisest olid nad alguses?

322. 2 poissi oli teineteisest 95 m kaugusel; nad jooksid teineteisele vastu. Kui kaugele teineteisest nad jõudsid, kui üks oli joosnud 32 m ja teine 39 m?

323. Kaupluses oli 3 kasti teed. Esimene kast kaalus 12 kg, teine oli 3 kg raskem kui esimene ja kolmas 6 kg raskem kui teine. Kui palju kaalus kolmas kast?

324. a) Kui palju maksavad vihik, pintsel ja sullepea? sullepea ja 2 pintslit? 3 vihikut ja 3 sulge?

b) Jaan ostis sullepea ja 4 sulge; ta andis 40 kopikat. Kui palju raha sai ta tagasi?

325. Perenaine pani ühe kana alla 12 muna, teise alla 3 muna rohkem. Mitu muna pani ta kahe kana alla kokku?

326. Lendur võttis lennukisse 52 l bensiini. Pärast lendu oli tal 6 l järel. Mitu liitrit bensiini kulus lennuks?

327. Üks tütarlaps leidis metsast 17 seent, teine 3 seent vähem kui esimene ja kolmas nii palju kui kaks esimest tütarlast kokku. Mitu seent leidis kolmas tütarlaps?

328.

$14 : 2 + 56$	$60 : 30 + 62$	$15 : 5 + 48$	$9 \times 2 + 34$
$6 : 3 + 39$	$80 : 20 + 49$	$16 : 4 + 57$	$6 \times 3 + 45$
$8 : 4 + 68$	$90 : 30 + 28$	$14 : 2 + 69$	$2 \times 7 + 58$
$20 : 5 + 88$	$80 : 40 + 37$	$12 : 3 + 76$	$4 \times 3 + 69$

329.

$48 + x = 50$	$82 - x = 65$	$x - 45 = 47$	$x + 18 = 63$
$59 + x = 83$	$81 - x = 43$	$x - 28 = 52$	$48 + x = 75$
$x + 39 = 67$	$90 - x = 52$	$x - 17 = 64$	$x - 18 = 42$
$x + 24 = 72$	$100 - x = 92$	$x - 36 = 27$	$96 - x = 38$

330.

$23 + 47 - 35$	$61 - 36 + 48$	$38 + 43 - 57$	$5 \times 3 + 27$
$16 + 56 - 64$	$72 - 57 + 39$	$27 + 54 - 65$	$3 \times 6 + 45$
$34 + 48 - 57$	$100 - 64 + 45$	$100 - 4 - 62$	$2 \times 8 + 58$
$46 + 27 - 35$	$93 - 57 + 27$	$83 - 15 - 39$	$4 \times 4 + 77$

Valida sobivad arvud ja lahendada ülesanded.

331. Osteti viis 20-kopikast märkmikku ja ... 10-kopikast vihikut. Kui palju raha kulutati märkmikkude ostmiseks rohkem kui vihikute ostmiseks?

332. Kooliaias oli ... kaske ja ... paplit; metsapäeval istutati sinna veel ... kaske ja ... paplit. Kumbi puid on nüüd rohkem ja mitme võrra?

333. Liita ruudus olevad arvud nii ridade kui ka veergude kaupa. Kui palju sai iga rea ja veeru arvude liitmisest?

35	28	15
20	37	21
23	13	42

334.

18	46	36
	35	
42		

I

18		
17	38	40
		28

II

		38
42	35	22
	53	

III

Joonistada esimene ruut vihikusse ja täita tühjad ruudud selliste arvudega, et iga rea ja veeru liitmisel saaks ühe ja sama arvu.

Sedasama teha ka teise ja kolmanda ruuduga.

335. 3-l riiulil on kokku 32 raamatut: ülemisel riiulil on 18 raamatut, kahel alumisel riiulil on raamatuid ühepalju. Mitu raamatut on kummalgi alumisel riiulil?

336. 30 rubla eest osteti pesukauss ja 3 taldrikut. Pesukauss maksab 12 rubla. Kui palju maksab taldrik?

337. 3 lusikat maksab 6 rubla. Perenaine ostis 8 lusikat. Kui palju raha jäi perenaisel järele, kui enne ostu oli tal 32 rubla?

338. $38 + 47$ $45 + 16$ $39 + 27$ $17 + 54$
 $32 + 29$ $54 + 27$ $81 - 54$ $91 - 38$
 $44 + 28$ $78 + 16$ $72 - 36$ $100 - 67$
 $17 + 48$ $53 + 39$ $96 - 87$ $82 - 71$

339. $38 + 38$ $28 + 15$ $60 - 23$ $80 - 43$
 $51 - 19$ $81 - 37$ $27 + 39$ $54 + 17$
 $16 + 79$ $54 - 49$ $63 - 27$ $71 - 17$
 $92 - 83$ $84 - 68$ $63 - 39$ $71 - 54$

340.

$68 + 26 - 32$	$18 + 26 - 35$	$20 \times 3 - 24$
$37 + 37 - 54$	$36 + 19 - 48$	$20 \times 4 - 59$
$60 : 20 + 69$	$44 - 18 + 37$	$100 : 5 - 17$
$90 : 30 + 48$	$42 - 26 + 19$	$60 : 20 + 78$

341.	$6 \times 3 + 45$	$12 : 3 + 79$	$(71 - 57) : 7$
	$2 \times 8 + 69$	$18 : 2 + 58$	$(84 - 69) : 5$
	$3 \times 5 + 76$	$20 : 4 + 47$	$(35 - 19) : 8$

342.	$3 \times 4 + 49$	$(68 - 56) : 4$	$(53 - 37) : 8$
	$5 \times 3 + 78$	$(83 - 67) : 4$	$(74 - 56) : 3$
	$3 \times 6 + 56$	$(51 - 33) : 9$	$(84 - 68) : 2$

343. Kaks poissi lähevad teineteisele vastu. Vahe-
maa nende vahel oli 100 m. Üks on ära käinud 45 m,
teine 50 m. Kui kaugele teineteisest nad on jõudnud?

344. Oli vaja teha 60 meetri pikkune tara. Esi-
mesel päeval tehti 18 m, teisel päeval 5 m võrra roh-
kem. Mitu meetrit tara jäi veel teha?

345. Parki istutati 15 kaske, pappleid 8 võrra roh-
kem kui kaski ja pärni nii palju kui kaski ja pappleid
kokku. Mitu puud istutati parki?

346. Kangas oli 28 m sitsi. Kleidiks võeti sellest
3 m ja särkideks 13 m võrra rohkem kui kleidiks.
Mitu m sitsi jäi kangast järele?

347. Istutati 96 kapsataime, neist 66 taime põl-
lule ja ülejäänud taimed keeduvilja-aeda võrdselt 3-le
peenrale. Mitu taime istutati igale peenrale?

348. Õmblejale anti 15 m linast riiet ja öeldi:
„Palun 3-st meetrist õmmelda padjapüüre, ülejäänud
riidest aga voodilinu.“ Mitu voodilina ta õmbles, kui
iga lina peale läks 2 m riiet?

349. 18 l piima valati võrdselt 3 kannu. Kui palju piima on 2 kannus?

350. 4 l mustikaid maksab 12 rubla. Perenaine ostis 6 l mustikaid ja andis 20 rubla. Kui palju sai ta tagasi?

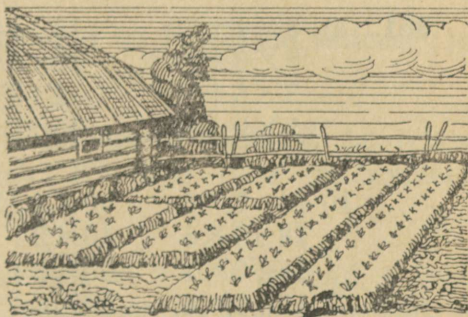
351. Mul on 90 kopikat. Tahan osta neli 20-kopikast vihikut ja kuus 2-kopikast sulge. Kas mu rahast jätkub selleks ostuks?

352. Mesinik tõi mesilast 19 kg mett ja ütles tütrele: „4 kg jäta mesilastele, ülejäänud mesi pane purkidesse, igähte 3 kg.“ Mitu purki tütar vajab?

353. Ühes kangas oli 50 m riiet, teises 45 m. Esiimesest kangast on müüdud 24 m, teisest 16 m. Kumbas kangas on rohkem riiet ja mitme meetri võrra?

354. 3 kleidi peale kulus 12 m satiini. Mitu sellist kleiti saab õmmelda 20 m satiinist?

355. Ema võttis taimelavast 100 kapsataime ja ütles pojale: „Kahele pikale peenrale istutame kumbalegi 30 taime, ülejäänud taimed istutame võrdselt 4-le lühikesele peenrale.“ Mitu

taimed istutati igale lühikesele peenrale?

356. 3 tassi maksab 6 rubla. Mitu tassi saab osta 10 rubla eest? 12 rubla eest? 18 rubla eest?

357. Kaks tislert võtsid enda peale 14 tabureti tegemise. Üks tegi päevas 3 taburetti, teine 4. Mitme päevaga teevad nad kõik taburetid valmis?

358. Kahes korvis oli 56 õuna. Kui ühest korvist võeti 16 õuna ära, jäi õunu mõlemasse korvi ühepalju. Mitu õuna jäi kumbagi korvi?

359. Kahes kannus oli 23 l piima. Kui ühest kannust 5 l piima ära võeti, jäi mõlemasse kannu ühepalju piima. Kui palju piima jäi kumbagi kannu?

360. a) $15 + 32 - 26$ $41 - 25 + 42$ $51 - 18 - 20$
 $48 + 37 - 15$ $84 - 75 + 26$ $76 - 24 - 30$
 $35 + 16 - 40$ $35 - 16 + 31$ $63 - 17 - 28$
 $18 + 75 - 60$ $73 - 54 + 15$ $92 - 30 - 56$

b) $(46 + 37) - (37 + 46)$ $20 \times 4 - 76$
 $(38 + 19) - (19 + 38)$ $80 : 2 - 31$
 $(29 + 13) + (13 + 29)$ $60 : 30 + 59$
 $(25 + 19) + (19 + 25)$ $30 \times 3 - 72$

361. a) $3 \times 4 + 80$ $16 : 4 + 78$ $63 - (20 : 4)$
 $2 \times 8 + 64$ $15 : 5 + 89$ $50 - (18 : 3)$
 $3 \times 6 + 75$ $12 : 3 + 57$ $92 - (15 : 5)$
 $2 \times 9 + 56$ $18 : 9 + 98$ $71 - (16 : 8)$

b) $14 : 7 \times 8$ $30 \times 3 : 10$ $20 \times (40 : 10)$
 $18 : 9 \times 6$ $40 \times 2 : 8$ $30 \times (60 : 20)$
 $16 : 2 \times 1$ $50 \times 2 : 5$ $50 \times (80 : 40)$
 $15 : 3 \times 4$ $20 \times 4 : 2$ $10 \times (100 : 20)$

362. $(81 - 67) : (41 - 34)$ $4 \times 3 + 79 - 80$
 $(92 - 76) : (91 - 89)$ $2 \times 8 + 54 - 56$
 $(54 - 36) : (33 - 27)$ $3 \times 6 + 78 - 84$
 $(72 - 52) : (42 - 38)$ $3 \times 5 + 67 - 56$

$$\begin{array}{llll}
 363. & 60=40+\dots & 8=4\times\dots & 18\dots & 6=3 \\
 & 30=25+\dots & 12=3\times\dots & 15\dots & 9=6 \\
 & 10=30-\dots & 2=8:\dots & 60\dots & 3=20 \\
 & 2=20-\dots & 5=15:\dots & 42\dots & 15=27
 \end{array}$$

VI. KORRUTAMISTABEL JA TABELILINE JAGAMINE.

1. 2 korrutamine. Jagamine 2-ga.

$$\begin{array}{llllll}
 364. & 2\times 1 & 2\times 5 & 2\times 9 & 3\times 2 & 7\times 2 \\
 & 2\times 2 & 2\times 6 & 2\times 10 & 4\times 2 & 8\times 2 \\
 & 2\times 3 & 2\times 7 & 1\times 2 & 5\times 2 & 9\times 2 \\
 & 2\times 4 & 2\times 8 & 2\times 2 & 6\times 2 & 10\times 2
 \end{array}$$

$$\begin{array}{l}
 365. \quad 4\times 2=8 \\
 \quad \quad 2\times 4=8
 \end{array}$$

○	○	○	○
○	○	○	○

Seletada, kuidas ruudud on loendatud esimesel ja teisel juhul.

366. Ühes käes on kümme 2-kopikast ja teises käes kaks 10-kopikast. Kummas käes on rohkem raha ja kui palju?

367. Lasteaia ühes toas on 2 rida voodeid, 4 voodit kummaski reas. Teises toas on 4 rida voodeid, 2 voodit igas reas. Kummas toas on rohkem voodeid?

$$\begin{array}{llll}
 368. & 2\times 1=1\times 2 & 2\times 7=?\times? & 2\times 4=?\times? \\
 & 2\times 3=3\times? & 2\times 10=?\times? & 2\times 6=?\times? \\
 & 2\times 5=?\times 2 & 2\times 9=?\times? & 2\times 8=?\times?
 \end{array}$$

369. 6 paberkotis oli igäühes 2 kg suhkrut ja 2 paberkotis kummaski 4 kg suhkrut. Kui palju suhkrut oli kõigis kottides kokku?

370. Peeter tahab osta 15-kopikast pliiatsit. Tal on viis 2-kopikast ja üks 5-kopikane raha. Kas tal jätkub pliiatsi ostmiseks raha?

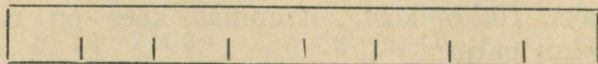
371. Õpilane ostis kümme 2-kopikast sulge ja 15-kopikase pliiatsi. Kui palju maksis ta sulgede eest rohkem kui pliiatsi eest?

372. Ema ostis 5 kg õunu, 2 rubla kilogramm, ja 6 rubla eest kirsse. Ostust jäi tal 5 rubla järele. Kui palju raha oli emal enne ostu?

373.

$2 \times 2 + 17$	$2 \times 3 + 28$	$2 \times 1 + 39$	$2 \times 7 + 57$
$2 \times 8 - 9$	$2 \times 6 - 4$	$2 \times 5 + 46$	$2 \times 9 + 69$
$2 \times 4 + 18$	$2 \times 9 + 27$	$2 \times 10 - 14$	$2 \times 8 - 7$
$7 \times 2 - 11$	$8 \times 2 - 9$	$6 \times 2 + 37$	$9 \times 2 - 15$
$3 \times 2 + 27$	$10 \times 2 - 17$	$4 \times 2 + 35$	$5 \times 2 + 90$

374. Mõõta allpool joonistatud riba ja jaotada see kaheks võrdseks osaks (pooleks). Mitu sentimeetrit on pool seda riba?

375. Panges on 12 l piima. Mitu liitrit on pooles panges?

376.

3×2	5×2	1×2	4×2	7×2
$6 : 2$	$10 : 2$	$2 : 2$	$8 : 2$	$14 : 2$
6×2	10×2	2×2	8×2	9×2
$12 : 2$	$20 : 2$	$4 : 2$	$16 : 2$	$18 : 2$

377. Põllult viidi võrdselt kahel vankril 16 kotti kartuleid. Mitu kotti pandi kummalegi vankrile?

378. 8; 17; 12; 2; 13; 20; 6; 10; 7; 19; 3; 14; 16; 4; 5; 18. Kirjutada vihikusse ainult kahega jaguvad arvud.

Kahega jaguvaid arvusid nimetatakse paarisarvudeks.

Kirjutada vihikusse järjestikku kõik paarisarvud kuni 20-ni.

379. Vend ja õde leidsid kokku 19 seent. Kui vend oli ära visanud 3 ussitanud seent, siis oli mõlemal ühepalju seeni. Mitu seent jäi kummalgi järele?

380. Kahes lavas oli 25 kurki. Kui esimesest lavast 5 kurki ära võeti, jäi lavadesse ühepalju kurke. Mitu kurki jäi kummassegi lavasse?

381. Poiss leidis 21 pähklit. 7 pähklit andis ta õele. ülejäänud aga jaotas vennaga pooleks. Mitu pähklit sai kumbki vend?

382. Vennal ja õel oli kokku 25 kopikat. Kui õde 7 kopikat ära kulutas, jäi talle niisama palju raha kui vennalgi? Kui palju raha oli vennal, kui palju õel?

383. Mitu korda saab 6-st kopikast lahutada 2 kopika kaupa? Mitu 2-kopikast on 6 kopikas?

384. Mitu korda saab 2 lahutada 8-st? Mitu kaht on 8-s?

385. Mitu kaht on 12-s? 14-s? 16-s?

386. Võtta 10 korda 2 kopikat. Mitu 2-kopikast on 20-s kopikas?

387.	2×3	2×2	2×4	2×8	2×7
	$6 : 2$	$4 : 2$	$8 : 2$	$16 : 2$	$14 : 2$
	2×5	2×6	2×9	2×10	2×1
	$10 : 2$	$12 : 2$	$18 : 2$	$20 : 2$	$2 : 2$

388. Mitu 2-kopikast on vaja, et saada 18 kopikat?

389. Lastekodule osteti 30 m riidet. 14 meetrist riidest õmmeldi padjapüüre, ülejäänud riidest aga särke. Iga särgi valmistamiseks kulus 2 m riidet. Mitu särki õmmeldi?

390. a) 18 oktoobrilast rivistus 2-kaupa ritta. Mitu rida sai?

b) 18 oktoobrilast rivistus 2 ritta. Mitu last oli kummaski reas?

391. a) 12 m traati lõigati 2-meetristeks tükkideks. Mitmeks tükkiks lõigati traat?

b) 12 m traati lõigati kaheks võrdseks osaks. Kui pikk oli traadi kumbki osa?

392. Isa ostis 16 õuna. Poole neist õuntest jaotas ta lastele, 2 õuna igähele. Mitu last sai õunu?

2. 3 korrutamine. Jagamine 3-ga.

393. a) Sulg maksab 3 kopikat. Kui palju maksab 2 sulge? 4 sulge? 5 sulge?

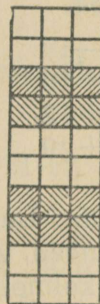
b) 1 kg leiba maksab 3 rubla. Kui palju maksab 2 kg leiba? 4 kg leiba?

394. $3+3=3\times 2$
 $3+3+3=3\times 3$
 $3+3+3+3=$
 $3+3+3+3+3=$
 $3+3+3+3+3+3=$
 $3+3+3+3+3+3+3=$
 $3+3+3+3+3+3+3+3=$
 $3+3+3+3+3+3+3+3+3=$
 $3+3+3+3+3+3+3+3+3+3=$

Koostada ja kirjutada vihikusse 3 korrutamise tabel.

395. Mitu ruutu on kahes reas? neljas reas?

$3\times 4=(3\times 2)+(3\times 2)$
 $3\times 8=(3\times 4)+(3\times ?)$
 $3\times 6=(3\times ?)+(3\times ?)$
 $3\times 10=(3\times ?)+(3\times ?)$
 $(3\times 5)=(3\times 3)+(3\times ?)$
 $(3\times 7)=(3\times 5)+(3\times ?)$
 $(3\times 9)=(3\times ?)+(3\times ?)$

396.

3×4 3×5 3×2 3×9 3×3
 3×7 3×8 3×10 3×1 3×6

397. Lastesärgi jaoks kulub 2 m riidet, kleidi jaoks aga 3 m. Mitu meetrit riidet tuleb osta 8 särgi ja 9 kleidi jaoks?

398. Poisil oli viis 2-kopikast ja viis 3-kopikast raha. Mitu kopikat oli poisil?

399. Ühel poisil oli viis 3-kopikast, teisel aga seitse 2-kopikast raha. Mitme kopika võrra on ühel poisil rohkem raha kui teisel?

406. a) Kolmes tulbas on igaühes 6 harjutust. Mitu harjutust on kokku?

b) Kolmes ühesuuruses tulbas on 18 harjutust. Mitu harjutust on igas tulbas?

407. 5×3 7×3 8×3 9×3 10×3
15 : 3 21 : 3 24 : 3 27 : 3 30 : 3

408. 12-meetrine palk saeti kolmeks võrdseks osaks. Mitu meetrit on iga osa pikk?

409. 27-meetrine nöörlõigati kolmeks võrdseks osaks. Kui pikk on iga osa?

410. Mis on rohkem kas pool 18-st või kolmandik 27-st?

411. Missugune arv tuleb võtta 3 korda, et saada 18? 12? 24? 27?

412. Leida kolmandik 12-st; 18-st; 21-st; 27-st, 30-st.

413. 3 pliiatsi eest maksti 27 kopikat. Kui palju maksab 1 pliiats? 2 pliiatsit?

414. 3 m riiet maksab 21 rubla. Kui palju maksab 2 m seda riiet?

415. Raamatus on 18 lehekülge. Vend on läbi lugenud kolmandiku raamatust, õde aga pool. Kumb neist luges rohkem ja mitme lehekülge võrra?

416. Kolhoosnikud võtsid päevas 74 kotti kartuleid; 50 kotti viidi veoautoga ära, ülejäänud kartulid viidi võrdselt kolme vankriga. Mitu kotti pandi igale vankrile?

417. Oli vaja kaevata 35 meetri pikkune kraav. Esimesel päeval kaevati 8 m, ülejäänud osa aga võrd-selt 3 päeva jooksul. Mitu meetrit kraavi kaevati 3 viimase päeva jooksul iga päev?

418. $21 : 3$ $12 : 3$ $6 : 3 + 38$ $15 : 3 + 47$
 $24 : 3$ $15 : 3$ $18 : 3 + 27$ $12 : 3 + 96$
 $27 : 3$ $18 : 3$ $3 : 3 + 79$ $30 : 3 + 69$

419.

$6 - 3 - 3 = 0$; $9 - 3 - 3 - 3 = ?$ $12 - 3 - 3 - 3 - 3 = ?$

420. Mitu korda saab 12-st kopikast 3 kopika kaupa maha arvata?

Mitu 3-kopikast on 12-st kopikas?

421. a) Mitu korda saab 21-st kopikast 3 kopika kaupa maha arvata?

b) Mitu kolme on 21-s?

422. Sulg maksab 3 kopikat. Mitu sulge saab osta 15 kopika eest? 18 kopika eest? 21 kopika eest? 27 kopika eest? 30 kopika eest?

423.

3×2 3×3 3×5 3×7 3×8
 $6 : 3$ $9 : 3$ $15 : 3$ $21 : 3$ $24 : 3$
 3×1 3×6 3×4 3×9 3×10
 $3 : 3$ $18 : 3$ $12 : 3$ $27 : 3$ $30 : 3$

424. Milliste ühesuguste rahadega saab maksta 12-kopikase pliatsi eest? Mitu sellist raha on vaja?

425. Kolhoosnikud sõitsid 27 hobusega peole, kus-juures iga saani ette oli rakendatud 3 hobust. Mitmes saanis sõitsid kolhoosnikud peole?

426. Mitu kolmekopikast raha on vaja, et nendega asendada 9 kahekopikast?

427. Vihiku valmistamiseks kulub 3 poognat paberit. Esialgu osteti 15 poognat paberit ja pärast veel 12 poognat. Mitu vihikut saab valmistada kogu sellest paberist?

Ülesanne lahendada kahte viisi.

428. 26-meetrisest riidetükist õmmeldi kleite. Iga kleidi jaoks kulus 3 m riidet. Mitu kleiti õmmeldi, kui 2 m riidet jäi järele?

429. a) 3 päeva jooksul kulutati võrdselt 24 l petrooleumi. Mitu liitrit kulutati iga päev?

b) Mitme päeva jooksul kulutati 24 l petrooleumi, kui iga päev kulutati 3 liitrit?

430. 18 meetri pikkune nöör lõigati kolmeks võrdseks osaks. Kui pikk oli iga osa?

431. 18 meetri pikkune nöör lõigati 3-meetristeks tükkideks. Mitmeks tükiks lõigati nöör?

432. Söökklasse toodi 9 pakki suhkrut, 2 kg igas pakis. Kogu suhkur tarvitati võrdselt 3 päeva jooksul ära. Mitu kilogrammi suhkrut tarvitati iga päev?

433. Lastesõime toodi kaks kannu piima: ühes oli 14 l, teises 13 l. Kolmandik sellest tarvitati hommi-kueineks, ülejäänud piim jäi lõunaks. Mitu liitrit piima jäi lõunaks?

434. Õmblustöökotta anti kaks tükki linast riidet, üks 28 m ja teine 32 m pikk. Kolmandik riidest tarvitati ära. Mitu meetrit riidet jäi järele?

435. Kolmes korvis on 32 kg tomateid; kui ühest korvist 5 kg ära müüdi, jäi tomateid kõikidesse korvidesse võrdselt. Mitu kilogrammi tomateid jäi igasse korvi?

436. Kolmes tükis oli kokku 25 m kalevit. Kui ühe tüki otsast 4 m ära lõigati, jäi kalevit kõigisse tükkidesse ühepalju. Mitu meetrit kalevit jäi igasse tükki?

437. Kooli einelauda toodi 9-ks päevaks suhkrut, igaks päevaks 2 kg. Mitmeks päevaks jätkub seda suhkrut, kui iga päev tarvitada 3 kg?

438. 18-meetrisest riidetükist õmmeldi kleite, 16-meetrisest aga särke. Iga kleidi jaoks läks 3 m riidet, iga särki jaoks aga 2 m. Mitme võrra õmmeldi särke rohkem kui kleite?

439. On antud järgmised arvud: 6; 5; 9; 11; 12; 15; 16; 21; 24; 25; 27; 28; 30. Kirjutada neist vihkusse kõik 3-ga jaguvad arvud.

$$\begin{array}{l}
 440. \quad (12 : 3) + (24 : 3) \qquad (30 : 3) - (18 : 3) \\
 \qquad (27 : 3) + (6 : 3) \qquad (24 : 3) + (15 : 3) \\
 \qquad (3 : 3) + (9 : 3) + (6 : 3) \\
 \qquad (27 : 3) + (24 : 3) + (21 : 3)
 \end{array}$$

441.

$$\begin{array}{lll}
 (100 - 82) : 2 & (90 - 63) : 3 & (73 - 55) : 3 + 47 \\
 (71 - 57) : 2 & (88 - 58) : 3 & (60 - 39) : 3 + 48 \\
 3 \times 8 + 39 & 3 \times 6 + 56 & 3 \times 5 + 26 - 39 \\
 2 \times 9 + 43 & 2 \times 8 + 77 & 3 \times 7 + 42 - 56
 \end{array}$$

442. Kaks poissi hakkas üheaegselt teineteisele vastu jooksma; üks jooksis sekundis 2 m, teine 3 m. 10 sekundi pärast said nad kokku. Kui kaugel teineteisest olid nad alguses?

Ülesanne lahendada kahte viisi.

443 Üle soise teosa tehti laudadest ülekäik. Ühelt poolt pandi üksteise otsa 9 kahemeetrist lauda, teiselt poolt 8 kolmemetrist lauda. Kui pikk sai ülekäik?

444. Lapsed läksid matkama ja käisid 3 tunniga 12 km. Mitu tundi kulub neil tagasitulekuks, kui nad igas tunnis käivad 1 km võrra vähem?

445.

$21 : 3 + 48$	$27 : 3 + 43$	$(24 : 3) + (18 : 2)$
$18 : 3 + 57$	$30 : 3 + 90$	$(27 : 3) + (16 : 2)$
$15 : 3 + 76$	$12 : 3 + 67$	$(21 : 3) + (14 : 2)$
$24 : 3 + 35$	$27 : 3 + 52$	$(18 : 3) + (15 : 3)$

446.

$(82 - 64) : 3$	$(72 - 54) : 3$	$(60 : 20) \times (14 : 2)$
$(100 - 79) : 3$	$(100 - 88) : 3$	$(80 : 40) \times (27 : 3)$
$(72 - 57) : 3$	$(62 - 35) : 3$	$(90 : 30) \times (18 : 2)$
$(63 - 36) : 3$	$(83 - 59) : 3$	$(100 : 50) \times (24 : 3)$

3. 4 korrutamine. Jagamine 4-ga.

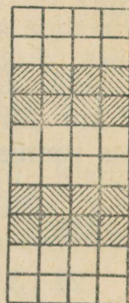
447. Koolis õpime 4 tundi päevas. Mitu tundi meie õpime nädalas? Nädalas on 6 õppepäeva.

448. $4+4=4\times 2=8$
 $4+4+4=4\times 3=?$
 $4+4+4+4=$
 $4+4+4+4+4=$
 $4+4+4+4+4+4=$
 $4+4+4+4+4+4+4=$
 $4+4+4+4+4+4+4+4=$
 $4+4+4+4+4+4+4+4+4=$

Koostada 4 korrutamise tabel.

449. Mitu ruutu on 2 reas? 4 reas?

$4\times 4=(4\times 2)+(4\times 2)$
 $4\times 6=(4\times 3)+(4\times ?)$
 $4\times 8=(4\times ?)+(4\times ?)$
 $4\times 10=(4\times ?)+(4\times ?)$
 $4\times 5=(4\times 3)+(4\times ?)$
 $4\times 7=(4\times 5)+(4\times ?)$
 $4\times 9=(4\times ?)+(4\times ?)$

450. Toolil on 4 jalga. Mitu jalga on kahel toolil? neljal toolil? kaheksal toolil?

451. Soojas laudas tuleb talvel anda lehmale 16 kg heinu päevas, külmas laudas aga 20 kg. Kui palju heinu saab nädalas kokku hoida, kui laut hoida soe?

452. Kahel esimesel nädalapäeval lahendasid õpilased 3 ülesannet päevas, neljal viimasel päeval aga 4 ülesannet päevas. Mitu ülesannet lahendasid nad selle nädala jooksul?

453. Ühes kannus on 6 l piima, teises on 5 klaasi võrra vähem. Mitu klaasi piima on teises kannus, kui ühes liitris on 4 klaasi piima?

454. Lasteaiale osteti 8 kg leiba, 4 rubla kg, ja 2 kg makarone, 9 rubla kg. Mitu rubla kulutati leiva ostmiseks rohkem kui makaronide ostmiseks?

455. Meister tegi taburettidele jalgu. Enne lõunat tegi ta 3 tabureti jalad, pärast lõunat aga 4 tabureti jalad. Mitu jalga tegi meister päevas?

Ülesanne lahendada kahte viisi.

456. Isa ostis 4 m riiet, 3 rubla meeter, ema aga ostis 3 m riiet, 4 rubla meeter. Kumb neist kulutas rohkem raha?

457. Arvutada kahte viisi, mitu ruutu on kokku. Mõlemad arvutused kirjutada vihikusse.

o	o	o	o
o	o	o	o
o	o	o	o

458.

$$4 \times 3 = 3 \times ? \quad 4 \times 10 = ? \times 4 \quad 4 \times 2 = ? + ?$$

459. 1×4 3×4 5×4 7×4 9×4
 2×4 4×4 6×4 8×4 10×4

460. $4 \times 2 + 7$ $4 \times 3 - 5$ $8 \times 4 + 9$
 $4 \times 4 - 8$ $6 \times 4 + 8$ $4 \times 6 - 7$
 $4 \times 8 - 9$ $4 \times 5 - 3$ $4 \times 9 - 5$
 $4 \times 1 + 8$ $4 \times 10 - 6$ $4 \times 7 - 8$

$$4 \times 10 + 8 \quad 4 \times 7 - 8$$

$$2 \times 8 - 6 \quad 2 \times 9 + 7$$

$$9 \times 4 + 6 \quad 10 \times 4 - 6$$

$$3 \times 9 - 9 \quad 3 \times 8 - 9$$

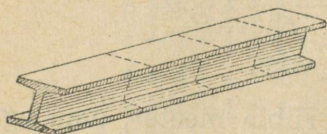
461.

$$(4 \times 6) - (8 \times 3) \quad (4 \times 9) + (3 \times 8) \quad (4 \times 8) - (27 : 3)$$

$$(4 \times 10) + (4 \times 8) \quad (4 \times 8) + (3 \times 9) \quad (4 \times 7) - (18 : 2)$$

$$(4 \times 7) + (9 \times 3) \quad (4 \times 7) + (7 \times 3) \quad (4 \times 9) + (24 : 3)$$

462.	80—(4×8)	72—(4×4)	53—(7×4)
	90—(10×4)	81—(4×9)	42—(4×6)
	63—(4×7)	(90 : 30)×(14 : 2)	
	42—(4×6)	(80 : 20)×(27 : 3)	

463. 8-meetrine raudtala lõigati 4-ks võrdseks osaks. Kui pikk on iga osa?

464. 12 m paela lõigati 4-ks võrdseks osaks. Mitu meetrit on iga osa pikk?

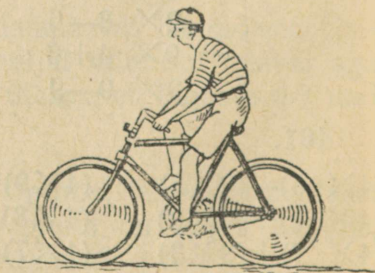
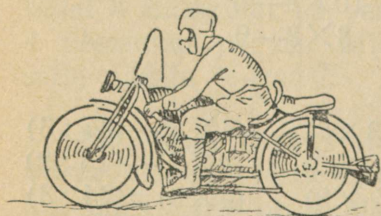
465. Leida neljandik 12-st; 16-st; 20-st.

466. 4 päevaga kulus kitse toitmiseks 12 kg heinu. Kui palju heinu on kitsele vaja 10-ks päevaks?

467. 4 kg pähkleid maksab 36 rubla. Kui palju maksab 3 kg neid pähkleid?

468. Ühel treipingil tehakse 4 minuti jooksul 32 masinaosa. Teisel treipingil tehakse igas minutis 3 masinaosa rohkem. Mitu masinaosa tehakse teisel treipingil minutis?

469. Jalgrattur sõitis 4 sekundiga 24 m, mootorrattur sõitis ühes sekundis 12 m võrra rohkem kui jalgrattur. Mitu meetrit sõitis mootorrattur ühes sekundis?

470. Kolhoos saatis veskile 31 kotti rukkeid viiel vankril. Ühele vankrile pandi 7 kotti, teistele vankritele aga ühepalju. Mitu kotti pandi igale ülejäänud vankrile?

471. Kooli einelauda toodi 40 kg suhkrut. 4 päeva pärast oli 12 kg suhkrut järel. Mitu kilogrammi suhkrut tarvitati iga päev, kui kõigil päevadel tarvitati võrdselt?

472. 4 pliiatsi ja 5 sule eest maksti 46 kopikat. Sulg maksab 2 kopikat. Kui palju maksab pliiats?

473. Masinakirjutaja pidi 30 lehekülge kirjutusmasinal ümber kirjutama. Ta töötas 4 tundi; pärast seda jäi tal veel 6 lehekülge kirjutada. Mitu lehekülge kirjutas ta tunnis?

474. Missugust arvu on tarvis võtta 4 korda, et saada 24? 32? 40?

475. Nimetada kuni 40-ni kõik arvud, mis jaguvad 4-ga.

476.

$$\begin{array}{lll} (32 : 4) + (20 : 4) & (40 : 4) - (16 : 4) & 3 \times 8 : 4 \\ (24 : 4) + (27 : 3) & (28 : 4) + (36 : 4) & 2 \times 10 : 4 \end{array}$$

477.

$$\begin{array}{llll} (32 : 4) + (3 \times 9) & (8 : 4) \times 9 & (36 : 4) \times 3 & 45 + (12 : 4) \\ (24 : 4) + (4 \times 9) & (16 : 4) \times 10 & 3 \times 8 : 4 & 93 - (28 : 4) \\ (40 : 4) + (4 \times 7) & 3 \times (32 : 4) & 4 \times 6 : 3 & 41 - (4 \times 8) \end{array}$$

478.

$$\begin{array}{lll} (6 \times 4) - (18 : 3) & (21 : 3) + (36 : 4) & (8 \times 4) - (24 : 3) \\ (9 \times 4) - (8 \times 3) & (10 \times 4) - (27 : 3) & (7 \times 3) - (32 : 4) \end{array}$$

8—4—4

12—4—4—4

479. Mitu korda saab 12-st lahutada 4-kaupa?
Mitu nelja on 12-s?

480. Mitu korda saab 20-st lahutada 4-kaupa?
Mitu nelja on 20-s?

481. Mitu nelja on 8-s? 16-s? 24-s? 32-s? 36-s?
40-s?

482. 20 poognat paberit õmmeldi vihikuiks, 4
poognat vihikusse. Mitu vihikut saadi?

483. Võtta 9 korda 4. Mitu korda sisaldub neli
36-s?

484. Võtta 8 korda 4. Mitu korda sisaldub neli
32-s?

485. 4×4 4×6 4×5 4×2 4×7
 $16 : 4$ $24 : 4$ $20 : 4$ $8 : 4$ $28 : 4$
 4×3 4×10 4×9 4×8 4×1
 $12 : 4$ $40 : 4$ $36 : 4$ $32 : 4$ $4 : 4$

486. $(8 : 4) + (16 : 4)$ $(20 : 4) + (40 : 4)$
 $(36 : 4) + (24 : 4)$ $(28 : 4) + (32 : 4)$ $12 : 4$

487.

$(24 : 4) + (32 : 4)$ $(28 : 4) \times (12 : 4)$ $(36 : 4) + (28 : 4)$
 $(32 : 4) + (8 : 4)$ $(12 : 4) \times (24 : 4)$ $(40 : 4) + (32 : 4)$

488.

$(9 \times 3) - (8 \times 3)$ $(9 \times 3) - (27 : 3)$ $(7 \times 3) - (27 : 3)$
 $(4 \times 6) - (3 \times 7)$ $(4 \times 8) - (24 : 3)$ $(4 \times 9) - (3 \times 8)$

489. II klassist läks rongkäigule 42 õpilast; 2 õpi-
last asus lipuga ette, ülejäänud õpilased rivistusid
4-kaupa ritta. Mitu sellist rida sai?

490. 3 kg leiba maksab 12 rubla. Mitu kilogrammi leiba saab osta 36 rubla eest?

491. 2 m paela maksab 8 rubla. Mitu meetrit paela saab osta 20 rubla eest?

492. Hobune jooksis 3 sekundiga 12 m. Mitme sekundiga jookseb ta 32 m?

493. Hommikul andis lehm 13 l piima, õhtul 2 l võrra rohkem. Kogu päeva piimasaak valati kruusidesse, 4 l igasse kruusi. Mitmesse kruusi valati piim?

494. a) 24 kg tangu pandi nelja võrdsesse pakki. Mitu kilogrammi pandi igasse pakki?

b) 24 kg tangu pandi pakkidesse, 4 kg igaühte. Mitu pakki saadi?

Koostada kaks samasugust ülesannet.

495. Õpilane ostis 3-kopikasi sulgi ja 9-kopikase sullepea. Kogu ostu eest maksis ta 33 kopikat. Mitu sulge õpilane ostis?

496. Ema ostis 5 kg leiba, 4 rubla kg, ja 3 kg hirsitangu. Kogu ostu eest maksis ta 38 rubla. Mitu rubla maksis kilogramm hirsitangu?

497. Neljas kannus oli 35 l piima. Kui esimesest kannust oli 3 l ära valatud, jäi piima kõigisse kannudesse ühepalju. Mitu liitrit piima oli igas kannus?

498. Neljas brigaadis oli 34 kolhoosnikut. Kui ühest brigaadist lahkus 2 kolhoosnikut, jäi kõigisse brigaadidesse ühepalju inimesi. Mitu kolhoosnikut oli igas brigaadis?

499.

$$x \times 2 = 18$$

$$x \times 2 = 14$$

$$3 \times x = 15$$

$$2 \times x = 18$$

$$x \times 3 = 18$$

$$x \times 4 = 20$$

$$3 \times x = 18$$

$$4 \times x = 12$$

$$x \times 4 = 16$$

$$x \times 3 = 21$$

$$4 \times x = 24$$

$$4 \times x = 16$$

4. Suurendamine mingi arv korda.

500. Alumise oksa küljes on 2 pirni, ülemise küljes aga 3 korda 2 pirni. See tähendab, et ülemise oksa küljes on pirne 3 korda rohkem kui alumise oksa küljes.

501. Võtta vasakusse kätte 2 pulka (üks paar), paremasse aga 2 paari pulki. Mitu korda on paremas käes rohkem pulki kui vasakus käes?

502. Joonistada ühele joonele 4 ringi, teisele aga 3 korda rohkem.

503. Sulg maksab 3 kopikat, pliiats on 4 korda kallim. Kui palju maksab pliiats?

504. Õpilane maksis sulle eest 3 kopikat, sulle eest aga 6 korda rohkem. Kui palju maksis ta sulle eest?

505. Igoril on 3 küülikut, noorte naturalistide ringil on neid 8 korda rohkem. Mitu küülikut on noorte naturalistide ringil?

506. Poeg on 3 aastat vana, ema on pojast 10 korda vanem. Kui vana on ema?

507. Jaan leidis 4 seent, isa aga 3 korda rohkem. Mitu seent leidsid nad kokku?

508. a) Meie kolhoosis kaevati kaks kaevu: üks on 3 m sügav, teine aga 2 m võrra sügavam. Kui sügav on teine kaev?

b) Naaberkolhoosis kaevati samuti kaks kaevu: üks on 3 m sügav, teine aga 2 korda sügavam. Kui sügav on teine kaev?

509. Ühes nõus on 3 l petrooleumi, teises aga 8 korda rohkem. Kui palju petrooleumi on kahes nõus kokku?

510. Laps magas päeval 2 tundi, öösel aga 5 korda rohkem. Mitu tundi magas laps üldse?

511. Õpilased tegid 4 suurt lippu, väikesi aga 8 korda rohkem; neljandiku kõigist lippudest tegid II klassi õpilased. Mitu lippu tegid II klassi lapsed?

512. Suurendada nelja 5 korda; 7 korda; 9 korda. Suurendada kolme 6 korda; 8 korda; 9 korda. Missugune arv on 4-st 7 korda suurem? Missugune arv on 4-st 9 korda suurem?

513.

$2 \times 9 + 37$	$4 \times 6 - 18$	$6 \times 4 + 28$	$8 \times 3 - 17$
$3 \times 7 + 19$	$7 \times 4 - 9$	$3 \times 9 + 47$	$2 \times 7 + 46$
$8 \times 4 + 18$	$5 \times 4 \times 5$	$7 \times 4 - 19$	$9 \times 2 + 29$

514. Millal saame rohkem: kui nelja suurendame 8 võrra või kui nelja suurendame 8 korda? Kui palju rohkem?

515. Enne Suurt Sotsialistlikku Oktoobrirevolutsiooni õppis meie külast keskkoolis 2 poissi ja 1 tütarlaps, tänavu aga õpib keskkoolis poisse 8 korda rohkem ja tütarlapsi 27 võrra rohkem kui enne revolutsiooni. Mitu last meie külast õpib tänavu keskkoolis?

516. Koolile veeti kolmel päeval puid; esimesel päeval toodi 3 koormat, teisel päeval 4 korda rohkem kui esimesel päeval ja kolmandal päeval 4 koorma võrra rohkem kui teisel päeval. Mitu koormat puid veeti koolile 3 päeva jooksul?

5. 5 korrutamine. Jagamine 5-ga.

517. Poiss maksis pliiatsi eest

Kui palju maksis pliiats?

518. Eelmise ülesande lahendus kirjutada vihikusse kahte viisi (liitmise ja korrutamise teel).

519. Joonestada vihikusse järgmine tabel ja tähjad ruudud täita vahelejäetud arvudega (pannes 5-kaupa juurde).

5	10	15							50
---	----	----	--	--	--	--	--	--	----

Loendada 5-kaupa kuni 50-ni (viis, kümme, ...).

520.

$$5 \times 4 = (5 \times 2) + (5 \times 2) = 20$$

$$5 \times 6 = (5 \times 3) + (5 \times ?)$$

$$5 \times 8 = (5 \times ?) + (5 \times ?)$$

$$5 \times 10 = (5 \times ?) + (5 \times ?)$$

$$5 \times 5 = (5 \times 2) + (5 \times ?)$$

$$5 \times 7 = (5 \times 4) + (5 \times ?)$$

$$5 \times 9 = (5 \times ?) + (5 \times ?)$$

521. Koolis on 8 klassi. Iga klass istutas 5 puud. Mitu puud istutas kogu kool?

522. Täita 5 korrutamise tabel lõpuni:

$5 \times 1 = 5$	$5 \times 3 =$	$5 \times 5 =$	$5 \times 7 =$	$5 \times 9 =$
$5 \times 2 = 10$	$5 \times 4 =$	$5 \times 6 =$	$5 \times 8 =$	$5 \times 10 =$

523.

$5 \times 3 + 7$	$5 \times 7 - 8$	$5 \times 6 - 7$	$3 \times 5 + 18$
$5 \times 6 - 8$	$5 \times 8 - 6$	$5 \times 7 + 8$	$5 \times 3 + 36$
$5 \times 2 + 9$	$5 \times 5 + 9$	$5 \times 9 - 8$	$4 \times 5 + 63$
$5 \times 4 - 7$	$5 \times 10 - 7$	$5 \times 8 - 8$	$5 \times 5 - 19$
$5 \times 10 - 18$	$5 \times 6 - 17$	$5 \times 5 + 68$	$5 \times 9 - 28$

524. Osteti 4 kg pirne, 5 rubla kg, ja 7 kg õunu, 3 rubla kg. Mille ostmiseks kulutati rohkem raha ja mitme rubla võrra?

525. 3 lastetooli eest maksti 15 rubla. Kui palju maksab 5 sellist tooli? 8 tooli? 7 tooli?

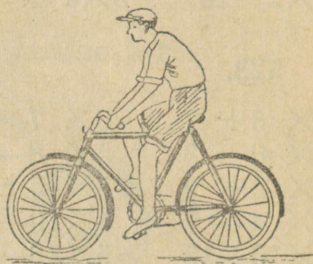
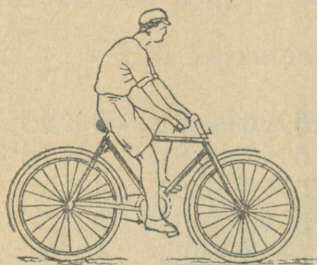
526. Neljal vankril veeti ära 20 kotti lupja, igal vankril ühepalju kotte. Mitu kotti lupja saab ära vedada 5-l samasugusel vankril? 7-l vankril? 10-l vankril?

527. Brigaad kolhoosnikuid võttis 45 kotti kartuleid. Kartuleid viima tuli 6 vankrit. Igale vankrile pandi 5 kotti. Mitu kotti kartuleid jäi põllule?

528. Esimesel päeval luges õpilane raamatust 5 lehekülge, teisel päeval aga 3 korda rohkem. 7 lehekülge jäi tal veel lugeda. Mitu lehekülge on raamatus?

529. Kaks jalgratturit sõitis ühel ja samal ajal teineteise suunas välja. Üks neist sõitis sekundis 4 m, teine 5 m. 9 sekundi pärast said nad kokku. Kui kaugel olid nad alguses teineteisest?

Ülesanne lahendada kahte viisi?

530.

$$20 : 4 \times 9 \quad (27 : 3 - 4) \times 7 \quad (100 - 95) \times 9 \quad (16 : 4) \times 5$$

$$15 : 3 \times 8 \quad (18 : 9 + 3) \times 6 \quad (72 - 67) \times 8 \quad (12 : 4) \times 5$$

531.

$$(8 \times 4) - (7 \times 3) \quad (9 \times 3) + (6 \times 4)$$

$$(7 \times 4) - (8 \times 3) \quad (8 \times 4) + (9 \times 3)$$

$$(27 : 3) + (36 : 4) \quad 36 : 4 \times 2 + 27$$

$$(32 : 4) + (21 : 3) \quad 24 : 3 \times 4 + 39$$

532.

$$5 \times 1 = 1 \times 5 \quad 5 \times 3 = ? \times ? \quad 5 \times 6 = ? \times ? \quad 5 \times 8 = ? \times ?$$

$$5 \times 2 = ? \times ? \quad 5 \times 4 = ? \times ? \quad 5 \times 7 = ? \times ? \quad 5 \times 9 = ? \times ?$$

533.

$$1 \times 5 \quad 3 \times 5 \quad 5 \times 5 \quad 7 \times 5 \quad 9 \times 5$$

$$2 \times 5 \quad 4 \times 5 \quad 6 \times 5 \quad 8 \times 5 \quad 10 \times 5$$

534. 15 m pikkune nöörlõigati viieks võrdseks osaks. Mitu meetrit on iga osa pikk?

535. a) Osteti 5 m riiet, 8 rubla meeter. Kui palju kulutati raha?

b) 5 m riide eest maksti 40 rubla. Kui palju maksab üks meeter seda riiet?

536. Missugust arvu tuleb võtta 5 korda, et saada 25? 35? 40?

537. Kirjutada kuni 50-ni kõik arvud, mis jaguvad 5-ga.

538.

$$\begin{array}{lll} (45 : 5) + (15 : 5) & (3 \times 10) : (25 : 5) & (5 : 5) \times 8 + 92 \\ (30 : 5) + (35 : 5) & (10 \times 4) : (15 : 3) & (10 : 5) \times 6 + 68 \\ (50 : 5) - (50 : 5) & (4 \times 5) : (20 : 4) & (15 : 5) \times 7 + 49 \end{array}$$

539. Leida viiendik 45-st, 30-st.

540. Maatükil kasvas 45 puud; viiendik neist saeti maha. Mitu puud jäi maatükile kasvama?

541. Näärikuuse-ehed maksid 50 rubla. Viiendik sellest rahast kulutati 5 ühesuguse klaaskuuli ostmiseks. Kui palju maksis iga klaaskuul?

542. Kirjutada vihikusse kõik 5-ga jaguvad arvud: 35; 17; 49; 15; 3; 10; 50; 12; 30; 20; 40; 5.

543. Osteti 48 m lõuendit; 23 m õmmeldi padjapüürideks, ülejäänud lõuendist õmmeldi 5 voodilina. Mitu meetrit lõuendit tarvitati iga voodilina peale?

$$\begin{array}{llllll} 544. & 15 : 5 & 12 : 3 & 20 : 5 & 8 : 2 & 10 : 5 & 5 : 5 \\ & 15 : 3 & 12 : 4 & 20 : 4 & 8 : 4 & 10 : 2 & 4 : 4 \end{array}$$

545. Jaan korjas 18 klaasi maasikaid, ta õde aga 12 klaasi. Viiendik kõigist maasikaist jäeti söögiks, ülejäänud kuivatati ära. Mitu klaasi maasikaid kuivatati?

546. 5 päeva jooksul tarvitas kooli einelaud kohvi keetmiseks 25 l piima. Mitu liitrit piima tarvitas einelaud 3 päeva jooksul? (Iga päev tarvitati võrdne hulk piima.)

547. Kooli raamatukokku osteti 40 raamatut. Viiendik raamatuist oli köitmata. Missuguseid raamatuid (köidetud või köitmata) oli vähem ja mitme võrra?

548. Mitmeks 5-kopikaseks saab vahetada 20-kopikase raha? 15-kopikase raha?

549. Kui palju saab, kui 5 võtta 8 korda? Mitu korda sisaldub viis 40-s?

$$\begin{array}{ccccc} 549. & 5 \times 6 & 5 \times 9 & 5 \times 5 & 5 \times 10 & 5 \times 7 \\ & 30 : 5 & 45 : 5 & 25 : 5 & 50 : 5 & 30 : 5 \end{array}$$

551. Lahendada järgmised harjutused ja kontrollida lahendused korrutamise teel:

$$\begin{array}{ccccc} 20 : 5 & 35 : 5 & 15 : 5 & 25 : 5 & 15 : 3 \\ 50 : 5 & 45 : 5 & 30 : 5 & 40 : 5 & 10 : 5 \end{array}$$

552. Kustutuskuum maksab 5 kopikat. Mitu sellist kummi antakse 25 kopika eest? 45 kopika eest?

553. Antsul on 1 rubla. Ta tahab osta 60-kopikast pintsli ja ülejäänud raha eest 5-kopikasi värve. Mitu värvi saab Ants osta?

554. Vend ostis 5-kopikasi postmarke 45 kopika eest, õde aga 35 kopika eest. Mitu marki ostis vend rohkem?

555.

$$\begin{array}{lll} (15 : 5) + (10 : 5) & (25 : 5) + (5 \times 3) & (45 : 5) + (5 \times 9) \\ (30 : 5) + (50 : 5) & (35 : 5) + (5 \times 4) & (40 : 5) + (5 \times 7) \\ (40 : 5) - (20 : 5) & (50 : 5) + (5 \times 8) & (35 : 5) + (5 \times 6) \end{array}$$

556.

$$\begin{array}{lll} (85 - 35) : 5 & (84 - 79) \times (45 : 5) & (25 : 5) \times (35 : 5) \\ (100 - 65) : 5 & (17 + 18) : (10 : 2) & (42 - 37) \times (91 - 86) \\ (90 - 45) : 5 & (18 + 22) : (15 : 3) & (61 - 52) \times (83 - 78) \end{array}$$

557.

$$\begin{array}{llll} x \times 5 = 45 & x \times 5 = 35 & 5 \times x = 40 & 4 \times x = 40 \\ x \times 4 = 36 & x \times 3 = 21 & 4 \times x = 32 & 4 \times x = 28 \\ x \times 3 = 27 & x \times 4 = 24 & 5 \times x = 35 & 3 \times x = 27 \end{array}$$

558. 5 taburetti maksab 40 rubla. Mitu sellist taburetti saab osta 16 rubla eest?

559. Viide purki läheb 20 kg mett. Mitu sellist purki on tarvis 12 kg mee jaoks?

560. 5 tokki lõnga maksab 50 kopikat. Mitu tokki sellist lõnga saab osta 40 kopika eest?

561. a) 5 töötunni kestel kulutas traktor 30 l petrooleumi. Mitu liirit petrooleumi kulutas traktor tunnis?

b) Traktor kulutab 5 l petrooleumi tunnis. Mitme tunniga kulutab ta 30 l?

562. Koostada ülesanne, milles 45 kg tuleb jaotada 5-ks võrdseks osaks.

563. Koostada ülesanne, milles 45 kg tuleb jaotada 5 kg kaupa.

564. a) Istutati 20 õunapuud, igasse ritta 5 õunapuud. Mitu rida sai?

b) Viide ritta istutati 20 õunapuud. Mitu õunapuud istutati igasse ritta?

565. 4 kg õunte ja 5 kg viinamarjade eest maksti 61 rubla. 1 kg õunu maksis 4 rubla. Kui palju maksis 1 kg viinamarju?

566. Poiss maksis 7 ümbriku ja postkaartide eest 56 kopikat. Ümbrik maksis 3 kopikat. Postkaart maksis 5 kopikat. Mitu postkaarti poiss ostis?

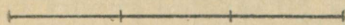
567. Osteti 6 aiareha, 5 rubla tükk, ja 3 labidat. Kogu ost maksis 54 rubla. Mitu rubla maksis labidas?

568. Osteti viis 3-kopikast ümbrikku ja 30-kopikasi postmarke. Mitu postmarki osteti, kui kogu ostu eest maksti 75 kopikat?

569. Õpilased istutasid kooli aeda 42 põõsast vaarikaid; vaarikad istutati viide ritta. Kui ühte ritta istutati veel 3 põõsast, oli igas reas ühepalju põõsaid. Mitu vaarikapõõsast oli siis igas reas?

570. 5 last püüdsid kalu ja said 36 kala. Kui üks neist oli saanud veel 4 kala, oli kõigil ühepalju kalu. Mitu kala oli siis igal lapsel?

6. Vähendamine mingi arv korda.

571. Lühike triip on pikast triibust 3 korda lühem.

572. Võtta arveraami ülemisel traadil 8 nuppu ja jaotada need 4-ks võrdseks osaks. Teisel traadil võtta nuppe niipalju, kuipalju neid on ülemise traadi neljandikus. Mitu korda on teisel traadil vähem nuppe kui ülemisel traadil?

573. Ühel taldrikul on 8 õuna, teisel aga 2 korda vähem. Mitu õuna on teisel taldrikul?

574. Joonistada ühele reale 10 ringi, teisele aga 5 korda vähem. Kuidas saame teada, mitu ringi tuleb joonistada teisele reale?

575. Veoautole pandi 24 kotti rukist, vankrile aga 3 korda vähem. Mitu kotti rukist pandi vankrile?

576. Isa on 32 aastat vana, poeg on isast 4 korda noorem. Kui vana on poeg?

577. Vanu pinke on klassis 16, uusi aga 4 korda vähem. Mitu uut pinki on klassis? Mitu uut ja vana pinki on klassis kokku?

578. Külas on ühel pool teel 27 maja, teisel pool aga 3 korda vähem. Mitu maja on külas?

579. Ühest lavast võeti 30 kurki, teisest lavast 5 korda vähem. Mitu kurki võeti mõlemast lavast kokku?

580. Aias oli 35 õunapuud, pirnipuid aga 5 korda vähem. Mitu õunapuud ja pirnipuud oli aias kokku?

7. 6 korrutamise. Jagamine 6-ga.

581. Joonestada tabel ja tühjadesse ruutudesse kirjutada puuduvad arvud, liites 6-kaupa.

6	12								
---	----	--	--	--	--	--	--	--	--

582. $6 \times 4 = (6 \times 2) + (6 \times 2)$. Selle näidise järgi kirjutada vihikusse, kuidas on kergem arvutada:

$$6 \times 5; \quad 6 \times 6; \quad 6 \times 7; \quad 6 \times 9; \quad 6 \times 10.$$

583. Kirjutada vihikusse 6 korrutamise tabel:

$$6 \times 1 = 6 \qquad 6 \times 2 = ? \qquad 6 \times 3 = ? \dots$$

$$\begin{array}{ll} 584. & (6 \times 3) + (6 \times 5) \qquad (6 \times 3) + (6 \times 6) \\ & (6 \times 7) + (6 \times 3) \qquad (6 \times 10) - (6 \times 7) \\ & (6 \times 8) - (6 \times 5) \qquad (6 \times 2) + (6 \times 9) \end{array}$$

585. Nädalas õpivad õpilased 6 päeva. Mitu päeva õpivad nad 2 nädalas? 4 nädalas? 8 nädalas?

586. Halva hooldamise juures andis lehm päevas 6 l piima, hea hooldamise juures hakkas ta andma 3 korda rohkem. Mitme liitri võrra suurenes igapäevane piimaand?

587. Satiini ja sitsi ostmiseks kulutati 58 rubla. Sitsi osteti 7 m, 6 rubla meeter. Mitme rubla eest osteti satiini?

588. 34 m riidest õmmeldi 6 särki ja 4 kitlit. Iga särki peale kulus 3 m riiet. Mitu meetrit riiet kulus iga kitli peale?

589.

$$\begin{array}{lll} 100 - (6 \times 8) & 39 + (6 \times 6) & (6 \times 9) + (5 \times 7) \\ 37 + (6 \times 3) & 100 - (6 \times 1) & (6 \times 3) + (5 \times 3) + (4 \times 3) \\ 51 - (6 \times 4) & 90 - (6 \times 7) & (6 \times 5) + (5 \times 5) + (4 \times 5) \\ 48 + (6 \times 5) & 27 + (6 \times 9) & (4 \times 8) + (3 \times 6) - (6 \times 7) \end{array}$$

590. a) Suurendada kuut 7 korda. b) Suurendada kuut 7 ühelise võrra.

591. Koostada ülesanne, milles 6 tuleb suurendada 3 korda.

592.

$$\begin{array}{lll} 6 \times 1 = 1 \times 6 = 6 & 6 \times 3 = 3 \times 6 = & 6 \times 5 = 5 \times 6 \\ 6 \times 8 = 8 \times 6 = & 6 \times 2 = 2 \times 6 = & 6 \times 4 = 4 \times 6 \\ 6 \times 7 = 7 \times 6 = & 6 \times 9 = 9 \times 6 = & \end{array}$$

$$\begin{array}{ccccc} 1 \times 6 & 3 \times 6 & 5 \times 6 & 7 \times 6 & 9 \times 6 \\ 2 \times 6 & 4 \times 6 & 6 \times 6 & 8 \times 6 & 10 \times 6 \end{array}$$

593. Kooli sööklale toodi võrdsest 6-ks õppepäevaks 12 kg suhkrut. Mitu kilogrammi suhkrut võib söökla tarvitada päevas?

594. Missugust arvu tuleb võtta 6 korda, et saada 18? 24? 30?

$$\begin{array}{ll} 595. & (18 : 6) + (24 : 6) & (24 : 6) + (48 : 6) \\ & (30 : 6) + (60 : 6) & (54 : 6) + (12 : 6) \\ & (48 : 6) + (36 : 6) & (42 : 6) + (54 : 6) \end{array}$$

$$\begin{array}{ll} 596. & (48 : 6) + (3 \times 7) & (24 : 6) \times (42 : 6) \\ & (54 : 6) + (5 \times 6) & (36 : 6) \times (54 : 6) \\ & (36 : 6) \times (24 : 6) & (18 : 6) \times (48 : 6) \end{array}$$

597. Klassis on 36 õpilast. Õppeaasta algul sai hinde „5“ kuuendik õpilastest, õppeaasta lõpul aga oli õpilasi hindega „5“ kolm korda rohkem. Mitmel õpilasel olid õppeaasta lõpuks kõik hinded „5“?

598. Leida kuuendik 42-st; 24-st; 60-st.

599.

$$\begin{array}{ll} (48 : 6) + (12 : 6) & (12 : 6) + (36 : 4) + (27 : 3) \\ (24 : 6) + (24 : 4) & (48 : 6) + (36 : 6) + (24 : 6) \end{array}$$

600. 6; 8; 9; 12; 15; 16; 24. Välja kirjutada arvud, mis jaguvad nii kolmega kui neljaga.

601. 8; 12; 16; 18; 24; 30; 36. Välja kirjutada arvud, mis jaguvad nii neljaga kui kuuega.

602. Kool valmistas 1. maiks 12 m punasest riidest 6 ühesugust lippu. On vaja veel 8 sellist lippu. Kui palju riidet läheb selleks vaja?

603. Osteti riidet, 6 rubla meeter. Riide eest maksti 36 rubla. Pool riidest kulus kuue õmblemiseks. Kui palju riidet jäi järele?

604. Laua eest maksti 54 rubla, vaheriidest laudlina eest aga 6 korda vähem. Kui palju maksavad laud ja laudlina kokku?

605. Lapsekasukas maksab 48 rubla, mütsike aga 6 korda vähem. Kui palju maksavad kasukas ja mütsike kokku?

606. Kahe korteri elektriarve on 20 rubla. Ühes korteris on neli lampi, teises 6 lampi. Mitu rubla tuleb maksta kummalgi korteril?

607. Kaks töolist said kokku 36 rubla. Kui palju sai kumbki tööline, kui üks töötas 2 tundi, teine 4 tundi?

608. Mõtlesin arvu, suurendasin seda 6 korda ja sain 42. Missuguse arvu ma mõtlesin?

609. Mõtlesin arvu, vähendasin seda 3 korda ja sain 6. Missuguse arvu ma mõtlesin?

610. Missugune arv on 18-st 6 korda väiksem?

611. Vähendada 54 kuus korda.

612. Koostada ülesanne, milles 24 m tuleb vähendada 6 korda.

613. Ema andis lastele 12 pähklit, 6 pähklit igale lapsele. Mitu last sai pähkleid?

614. Mitu korda saab 18-st lahutada 6?

615. Mitu korda saab 30-st lahutada 6? Mitu kuut on 30-s?

616. Peeter ostis 60 kopika eest pilte, 6 kopikat pilt. Mitu pilti ta ostis?

617. 6×2 6×3 6×4 6×5 6×8
 $12 : 6$ $18 : 6$ $24 : 6$ $30 : 6$ $48 : 6$

618. $42 : 6 = 7$; $48 : 6 = 8$; $54 : 6 = 9$; $60 : 6 = 10$.

Kontrollida korrutamise teel, kas jagamine on tehtud õigesti.

619. Töökoda sai koolilt tellimuse 52-le koolipingile. Esimese 2 päeva jooksul tegi töökoda 10 pinki, järgmistel päevadel aga 6 pinki päevas. Mitme päeva jooksul täitis töökoda kogu tellimuse?

620. Ühes rühmas oli 24 pioneeri, teises 36 pioneeri. Nad rivistusid jalutuskäiguks 6-kaupa ritta. Mitu rida oli kahes rühmas kokku?

Ülesanne lahendada kahte viisi.

621. Küllast linna on 30 km. Rändur käis selle maa 6 tunniga. Mitu kilomeetrit oli tal 5 tunniga ära käidud?

622. $12 : 6 + 18$ $30 : 6 + 45$ $48 : 6 + 24$
 $42 : 6 + 28$ $60 : 6 + 20$ $38 : 6 + 48$

$(91 - 55) : 6$ $(72 - 42) : 6$ $(81 - 69) : 6$

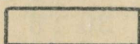
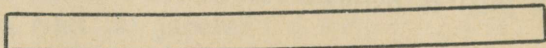
$(83 - 59) : 6$ $(75 - 57) : 6$ $(73 - 37) : 6$

$24 : 6 + 28$ $(51 - 27) : 6$ $(83 - 29) : 6$

$54 : 6 + 36$ $(63 - 45) : 6$ $(67 - 25) : 6$

8. Mitu korda üks arv on teisest suurem või väiksem?

623. Lõigata paberist kaks sellist riba ja mõõta suurt riba väikesega. Mitu korda sisaldub väike riba suures? Väike riba sisaldub suures 4 korda, see tähendab, et suur riba on väikesest 4 korda pikem, väike riba aga suurest 4 korda lühem.

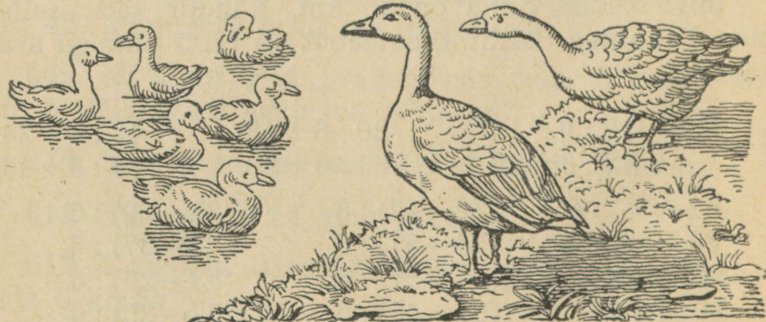

624. a) Tiigi juures oli 2 hane, hanepoegi aga 3 korda rohkem. Mitu hanepoega oli tiigi juures?

b) Tiigi juures oli 6 hanepoega, hanesid aga 3 korda vähem. Mitu hane oli tiigi juures?

d) Tiigi juures oli 6 hanepoega ja 2 hane. Mitu korda oli hanepoegi rohkem kui hanesid?

e) Tiigi juures oli 6 hanepoega ja 2 hane. Mitu korda oli hanesid vähem kui hanepoegi?

625. Mitu korda sisaldub 5 kopikat 20 kopikas? Mitu korda on 20 kopikat rohkem kui 5 kopikat? Mitu korda on 5 kopikat vähem kui 20 kopikat?

626. Aias kasvab 42 õunapuud ja 6 pirnipuud. Mitu korda on pirnipuid vähem kui õunapuid?

627. Veoauto viib korraga 48 kotti rukist, hobune aga 6 kotti. Mitu korda viib veoauto korraga rukist rohkem kui hobune?

628. Isa on 32 aastat vana, poeg 4 aastat. Mitu korda on isa pojast vanem?

629. Mitu korda on	Mitu korda on
12 suurem kui 6?	3 väiksem kui 15?
35 suurem kui 5?	5 väiksem kui 40?
24 suurem kui 6?	6 väiksem kui 24?
48 suurem kui 6?	6 väiksem kui 54?
27 suurem kui 3?	4 väiksem kui 36?

630. Maatükile pandi 6 kotti kartuleid, saadi aga 54 kotti. Mitu korda saadi kartuleid rohkem kui pandi? Mitme koti võrra saadi kartuleid rohkem kui pandi?

631. Kesksuvel on öö 6 tundi pikk. Mitu korda on öö suvel lühem kui päev? Mitme tunni võrra on öö suvel lühem kui päev?

632. $x \times 6 = 42$	$x \times 5 = 30$	$6 \times x = 48$
$x \times 6 = 24$	$x \times 6 = 30$	$5 \times x = 45$
$x \times 8 = 24$	$x \times 4 = 36$	$6 \times x = 54$
$x \times 4 = 32$	$6 \times x = 60$	$6 \times x = 30$

9. 7 korrutamine. Jagamine 7-ga.

633. Joonistada tabel ja tühjadesse ruutudesse panna puuduvad arvud, liites 7-kaupa.

7	14								
---	----	--	--	--	--	--	--	--	--

634. Nädalas on 7 päeva. Mitu päeva on 2 nädalas? 3 nädalas?

$$7 \times 4 = (7 \times 2) + (7 \times 2) = 28$$

635. Kirjutada vihikusse, kuidas saab arvutada: 7×6 ; 7×8 ; 7×9 ; 7×5 ; 7×10 ; 7×7 .

636. Koostada 7 korrutamise tabel.

$$\begin{array}{lll} (7 \times 2) + (7 \times 2) & (7 \times 4) + (7 \times 3) & (7 \times 6) + (7 \times 1) \\ (7 \times 4) + (7 \times 4) & (7 \times 5) + (7 \times 5) & (7 \times 10) + (7 \times 1) \end{array}$$

637. Pereema ostis 4 kg kala, 7 rubla kilogramm. Kui palju sai ta 30-st rublast tagasi?

638. Kool varus talveks 50 koormat puid. Ta tarvitas 7 koormat kuus. Mitu koormat puid oli 6 kuu pärast järel?

$$\begin{array}{lll} 639. & 7 \times 8 + 9 & 7 \times 9 - 7 & 7 \times 3 - 4 \\ & 7 \times 5 - 6 & 7 \times 7 + 8 & 7 \times 6 - 8 \\ & 7 \times 10 - 42 & 7 \times 9 - 29 & 7 \times 8 - 38 \end{array}$$

$$\begin{array}{ll} 640. & (7 \times 7) + (45 : 5) & (6 \times 10) + (7 \times 2) \\ & (7 \times 5) + (6 \times 3) & (7 \times 3) + (6 \times 6) \\ & (7 \times 9) - (6 \times 8) & (7 \times 8) - (7 \times 4) \end{array}$$

641. Kaks mootorratturit sõitis teineteisele vastu. Üks sõitis 6 m sekundis, teine 7 m sekundis. Kui kaugel olid nad alguses teineteisest, kui nad 7 sekundi pärast kohtusid?

642. Vend lahendas 7 tulpa, igas tulbas 4 harjutust, õde aga lahendas 6 tulpa, igas tulbas 5 harjutust. Kumb neist lahendas rohkem harjutusi ja mitme võrra?

643. Ehitati kaks neljakordset maja. Esimeses majas oli igal korral 7 korterit, teises majas aga igal korral 9 korterit. Mitu korterit oli mõlemas majas kokku?

644. Üks kolhoositar müüs 7 kannu piima, 3 l iga kann, teine aga 9 kannu, 2 l iga kann. Kumb neist müüs rohkem piima ja kui palju rohkem?

645.

$$\begin{array}{llll} 7 \times 1 = 1 \times ? & 7 \times 3 = ? \times ? & 7 \times 5 = ? \times ? & 7 \times 8 = ? \times ? \\ 7 \times 2 = ? \times ? & 7 \times 4 = ? \times ? & 7 \times 6 = ? \times ? & 7 \times 9 = ? \times ? \end{array}$$

646. 1×7 3×7 5×7 7×7 9×7
 2×7 4×7 6×7 8×7 10×7

647. 7 ümbriku eest maksti 42 kopikat. Kui palju maksis ümbrik?

Lahendada ülesanne ja kontrollida lahendus korrumtamise teel.

648. Missugust arvu tuleb võtta 7 korda, et saada 21? 28? 35?

649. Kontrollida, kas jagamine on tehtud õigesti:

$$\begin{array}{lll} 21 : 7 = 3 & 63 : 7 = 9 & 49 : 7 = 7 \\ 42 : 7 = 6 & 28 : 7 = 4 & 56 : 7 = 8 \end{array}$$

650. Kirjutada järgimööda kuni 70-ni kõik arvud, mis jaguvad 7-ga.

651.

$$(14 : 7) \times (28 : 7) \quad (35 : 7) \times (70 : 7) \quad 42 : 7 \times 9$$

$$(35 : 7) \times (63 : 7) \quad (42 : 7) \times (56 : 7) \quad 63 : 7 \times 6$$

652. On antud arvud: 6; 12; 14; 21; 35; 42; 45; 48; 60; 63. Kirjutada neist välja kõik arvud, mis jaguvad 7-ga.

653. 4 kg hirsitangude eest maksti 24 rubla, 7 kg leiva eest aga 21 rubla. Mitu korda on 1 kg hirsitangusid kallim kui 1 kg leiba?

654. 7 m riiet maksab 42 rubla. Kui palju maksab 5 m seda riiet?

655. Kaks tiserit said 63 rubla; üks neist tegi 3 pinki, teine aga 4 pinki. Mitu rubla peab saama kumbki neist oma töö eest?

656. Aias on 35 paplit, pärni aga 7 korda vähem. Mitu paplit ja pärna on aias kokku?

657. Sööklale varuti 35 kg võid. Seitsmendik võist tarvitati ära. Kui palju võid jäi järele?

658. Mitu korda on 21 suurem kui 7? 56 suurem kui 7?

659. Vähendada 42 seitse korda; kuus korda.
Mitu korda on 7 vähem kui 14? 35? 70?

660. Kauba kaal ühes pakendiga on 30 kg. Pakend kaalub 3 kg. Mitu korda on pakend kaubast kergem? Mitme kilogrammi võrra on kaup pakendist raskem?

661. a) Mõtlesin arvu, suurendasin seda 7 korda ja sain 28. Missuguse arvu ma mõtlesin?

b) Mõltesin arvu, vähendasin seda 7 korda ja sain 5. Missuguse arvu ma mõtlesin?

662. Pütt ühes võiga kaalub 16 kg. Tühi pütt kaalub 2 kg. Mitu korda on või pütist raskem?

663. 7-st vaost, kuhu kevadel olid pandud valitud kartulid, saadi 56 korvi kartuleid, aga 6-st niisama pikast vaost, kuhu kevadel olid pandud harilikud kartulid, saadi ainult 24 korvi kartuleid. Võrrelda valitud ja hariliku kartuli saake igast vaost.

664. Mitu 7-kopikast värvi saab osta 14 kopika eest?

665. Mitu korda saab 21-st lahutada 7? Mitu seitset on 21-s?

666. Mitu korda sisaldub seitse 28-s? Mitu korda on 28 suurem kui 7?

667. Koostada 7-ga jagamise tabel.

$$14 : 7 = 2$$

$$21 : 7 = ?$$

$$28 : 7 = ?$$

668. Male maksab 35 rubla, kabe aga 7 rubla. Mitu korda on male kallim kui kabe?

$$669. \quad (49 : 7) + (14 : 7) \qquad (7 \times 5) - (42 : 7)$$

$$\quad (6 \times 6) + (21 : 7) \qquad (7 \times 9) - (35 : 7)$$

$$\quad (9 \times 6) + (63 : 7) \qquad (8 \times 6) - (70 : 7)$$

670. Õmblustöökojas õmmeldi 70 meetrist riidest 7 kleiti ja voodivaipu. Iga kleidi peale kulus 2 m ja iga vaiba peale 7 m riiet. Mitu vaipa saadi?

671. Osteti mõni kilogramm pirne, hinnaga 7 rubla 1 kg, ja 10 kg õunu, hinnaga 4 rubla 1 kg. Kogu ostuks kulutati 89 rubla. Kui palju osteti pirne?

672. Perenaisel on 59 rubla. Turul maksab 1 kg tangu 5 rubla ja 1 kg jahu 7 rubla. Kui palju saab ta oma raha eest osta jahu, kui ta tangu ostab 9 kg?

673.

$$\begin{array}{ll} (5 \times 4) + (6 \times 4) + (7 \times 4) & 82 - (9 \times 6) \\ (35 : 5) + (42 : 6) + (28 : 7) & 91 - (7 \times 9) \end{array}$$

674.

$$\begin{array}{lll} (9 \times 7) - (4 \times 7) & (6 \times 7) - (7 \times 6) & (42 : 6) \times (21 : 7) \\ (7 \times 7) - (8 \times 6) & (8 \times 7) + (9 \times 3) & (54 : 6) \times (24 : 6) \end{array}$$

675. a) Aednik istutas 56 õunapuud, igasse ritta 7 õunapuud. Mitu rida õunapuid aednik istutas?

b) Aednik istutas 7-sse ritta 56 õunapuud, kõigisse ridadesse võrdselt. Mitu õunapuud istutas ta igasse ritta?

676.

$$\begin{array}{llll} 49 : 7 \times 3 & 42 : 7 \times 5 & 35 : 7 \times 8 & 56 : 7 \times 4 \\ 21 : 7 \times 10 & 63 : 7 \times 2 & 28 : 7 \times 9 & 70 : 7 \times 10 \\ 54 : 6 \times 7 & 42 : 6 \times 7 & 36 : 6 \times 7 & 28 : 7 \times 6 \\ 35 : 7 \times 5 & 56 : 7 \times 5 & 42 : 7 \times 4 & 49 : 7 \times 6 \end{array}$$

677.

$$\begin{array}{llll} x \times 7 = 49 & x \times 4 = 36 & 7 \times x = 21 & 7 \times x = 28 \\ x \times 6 = 54 & x \times 7 = 63 & 6 \times x = 48 & 4 \times x = 32 \\ x \times 7 = 56 & x \times 6 = 42 & 7 \times x = 42 & 7 \times x = 35 \end{array}$$

678. a) Spordiringile osteti 4 väikest palli, 7 rubla tükk, ja 2 suurt palli, 30 rubla tükk. Kui palju raha kulutati kõigi nende pallide ostmiseks?

b) Spordiringile osteti 4 väikest ja 2 suurt palli. Kõigi pallide eest maksti 88 rubla. Kui palju maksis väike pall, kui suur pall maksis 30 rubla?

d) Spordiringile osteti 2 suurt palli, 30 rubla tükk, ja mõni väike pall. Kogu ostu eest maksti 88 rubla. Mitu väikest palli osteti, kui igaüks neist maksis 7 rubla?

Jätkates ülesande küsimuse muutmist, koostada samal viisil veel kaks ülesannet.

10. 8 korrutamine. Jagamine 8-ga.

679. Joonistada tabel ja tühjadesse ruutudesse panna puuduvad arvud, liites 8-kaupa.

8	16								
---	----	--	--	--	--	--	--	--	--

680. Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni aastapäeval läksid vanemate klasside õpilased rongkäigule, 8 inimest reas. Mitu inimest läks kahes reas? kolmes reas? viies reas? kümnes reas?

681. Kirjutada vihikusse, kuidas on kergem arvutada (näidise järgi):

$$8 \times 5 = (8 \times 3) + (8 \times 2) = 40.$$

8×3	8×9	8×4	8×5	8×7
8×6	8×2	8×8	8×10	8×9

682. Koostada 8 korrutamise tabel.

683. Ema ostis 8 kg tangu, hinnaga 6 rubla 1 kg, ja 2 kg leiba. Kui palju maksis 1 kg leiba, kui kogu ostu eest ema maksis 56 rubla?

684. Pliiats maksab 8 kopikat, sullepea 7 kopikat. Mis ja kui palju on kallim: kas 9 pliiatsit või 10 sullepead?

685. Poeg on 8 aastat vana, isa on pojast 4 korda vanem, tütar aga on isast 25 aasta võrra noorem. Kui suur on venna ja õe vanuse vahe?

686.

$$\begin{array}{lll} (8 \times 8) - (7 \times 8) & (8 \times 5) - (7 \times 3) & (8 \times 7) + (8 \times 5) \\ (8 \times 6) + (7 \times 4) & (8 \times 9) - (6 \times 9) & (8 \times 10) - (7 \times 3) \end{array}$$

687.

$$\begin{array}{lll} (49 : 7) \times 8 & 8 \times 3 : 6 & (8 \times 4) + (7 \times 4) + (6 \times 4) \\ (40 : 5) \times 6 & 9 \times 4 : 6 & (8 \times 3) + (7 \times 3) + (6 \times 3) \end{array}$$

688.

$$\begin{array}{llll} 8 \times 2 = 2 \times ? & 8 \times 4 = 4 \times ? & 8 \times 3 = ? \times 8 & 8 \times 5 = ? \times 8 \\ 8 \times 6 = 6 \times ? & 8 \times 1 = 1 \times ? & 8 \times 2 = ? \times 8 & 8 \times 7 = ? \times 8 \end{array}$$

689.

$$\begin{array}{ccccc} 1 \times 8 & 3 \times 8 & 5 \times 8 & 7 \times 8 & 9 \times 8 \\ 2 \times 8 & 4 \times 8 & 6 \times 8 & 8 \times 8 & 10 \times 8 \end{array}$$

690. 16-meetrine traat lõigati 8-ks võrdseks osaks. Kui pikk on kaheksandik traadist?

691. Poiss jaotab 40 päkklit 8 seltsimehe vahel võrdselt, andes igähele 5 päkklit. Kas ta jaotab õigesti?

692. Kontrollida, kas jagamine on õigesti tehtud:

$$\begin{array}{lll} 48 : 8 = 6 & 56 : 8 = 7 & 40 : 8 = 5 \\ 32 : 8 = 4 & 72 : 8 = 9 & 64 : 8 = 8 \end{array}$$

693. Koostada 8-ga jagamise tabel.

694.

$$\begin{array}{lll} (32 : 8) \times (40 : 8) & (80 : 8) \times (64 : 8) & (21 : 7) \times (35 : 7) \\ (40 : 8) \times (56 : 8) & (72 : 8) \times (24 : 8) & (56 : 7) \times (63 : 7) \end{array}$$

695. Kolhoosnikud lõikasid metsas enne lõunat 39 palki, pärast lõunat aga 6 palgi võrra vähem. Lõigatud palgid viisid nad võrdselt 8 vooriga külla. Mitu palki viisid nad ühe vooriga?

696. Rändur käis kahe päevaga 40 km. Esimesel päeval käis ta 5 tundi, teisel päeval 3 tundi. Mitu kilomeetrit käis ta esimesel päeval? (Ta liikus mõlemal päeval ühe ja sama kiirusega.)

697. Vagunisse pannakse 8 hobust. Mitu vagunit on vaja 16 hobuse jaoks? 24 hobuse jaoks?

698. Poeg on 8 aastat vana. Ema on pojast 24 aastat vanem. Mitu korda on ema pojast vanem?

699. $24 : 8$ $32 : 8$ $40 : 8$ $16 : 8$ $56 : 8$
 $48 : 8$ $64 : 8$ $80 : 8$ $32 : 8$ $72 : 8$

700.

$(40 : 8) + (24 : 8)$ $(64 : 8) + (48 : 8)$ $(32 : 8) \times (24 : 8)$
 $(56 : 8) + (72 : 8)$ $(80 : 8) + (56 : 7)$ $(56 : 8) \times (28 : 4)$

701. Lasteaiale osteti 10 väikest palli, 2 rubla tükk, ja mõni suur pall, 8 rubla tükk. Kõik pallid kokku maksid 68 rubla. Mitu suurt palli osteti? Mida võib veel teada saada?

702. Sööklale osteti aedmaasikaid, hinnaga 8 rubla 1 kg ja vaarikaid, hinnaga 7 rubla 1 kg. Maasikate eest maksti 56 rubla ja vaarikate eest 63 rubla. Mitu kilogrammi marju osteti sööklale kokku?

703. Osteti mõni meeter riiet, hinnaga 8 rubla meeter, ja 4 m riiet, hinnaga 6 rubla meeter. Kogu ostu eest maksti 72 rubla. Mitu meetrit osteti 8-rubla list riiet?

Koostada selle ülesande andmeil paar uut ülesannet, muutes ülesande küsimust.

704. 32-meetrise riidekanga otsast lõigati ära 8 m riidet. Mitme meetri võrra on kangas nüüd pikem kui äralõigatud riidetükk?

705.

$(64 : 8) \times (63 : 7)$	$(80 : 8) \times (32 : 8)$	$32 : 8 \times 6$
$(56 : 8) \times (72 : 8)$	$(40 : 8) \times (56 : 7)$	$24 : 8 \times 7$
$(48 : 8) \times (36 : 4)$	$(64 : 8) \times (28 : 7)$	$72 : 8 \times 7$

706. 8 kg marju maksis 72 rubla. Kui palju saab neid marju osta 18 rubla eest?

707. 3 m riidet maksis 24 rubla. Kui palju seda riidet saab osta 64 rubla eest?

708. Missugust arvu tuleb suurendada 8 korda, et saada 72?

709. Missugust arvu tuleb vähendada 8 korda, et saada 8?

710. Mõtlesin arvu, vähendasin seda 8 korda, saadud arvule liitsin 10 ja sain 14. Missuguse arvu ma mõtlesin?

711. Mõtlesin arvu, suurendasin seda 8 korda, saadud arvule liitsin 9 ja sain 49. Missuguse arvu ma mõtlesin?

712. Alguses töötas aias 8 inimest, pärast aga tuli inimesi juurde ja praegu töötab aias inimesi 3 korda rohkem kui alguses. Mitu inimest tuli juurde?

713. Esimeselt peenralt võeti 3 tomatit, teiselt peenralt aga 7 korda rohkem. Mitu tomatit võeti teiselt peenralt rohkem kui esimeselt?

714. Mul on 24 õuna. Kas ma saan anda 8-le lapsele igäihele 5 õuna? 4 õuna? 3 õuna?

715. 8 purki konserve maksis 64 rubla. Kui palju maksab 3 purki konserve?

716. 2 puuseppa sai 7-tunnise töö eest 70 rubla. Mitu rubla sai kumbki puusepp 1 töötunni eest?

717. 6-ks päevaks varuti 2-le lehmale 36 kg kliisid. Mitu kilogrammi kliisid sai kumbki lehm päevas?

718. Poiss ostis 42-kopikase pintsli ja 8-kopikase värve. Kogu ostu eest maksis ta 90 kopikat. Mitu värvi poiss ostis?

719. a) Õpilane ostis 56 kopika eest 8-kopikase pliiatseid. Mitu pliiatsit ta ostis?

b) Õpilane ostis 56 kopika eest 8 pliiatsit. Kui palju maksis 1 pliiats?

720.

$$\begin{array}{llll} (100-36) : 8 & (43+37) : 8 & (91-43) : 8 & (29+35) : 8 \\ (92-68) : 8 & (29+27) : 7 & (85-37) : 6 & (18+38) : 7 \\ (71-15) : 8 & (46+17) : 7 & (63-28) : 7 & (27+29) : 8 \end{array}$$

721.

$$\begin{array}{llll} x \times 8 = 64 & x \times 8 = 72 & x \times 7 = 42 & x \times 4 = 36 \\ x \times 7 = 49 & x \times 7 = 56 & x \times 8 = 56 & x \times 5 = 45 \\ x \times 6 = 36 & x \times 8 = 80 & x \times 6 = 42 & x \times 3 = 27 \end{array}$$

11. 9 korrutamine. Jagamine 9-ga.

722. Joonestada tabel ja tühjadesse ruutudesse panna puuduvad arvud, liites 9-kaupa.

9	18								
---	----	--	--	--	--	--	--	--	--

723. Paar suuski maksab 9 rubla. Kui palju maksab 2 paari suuski? 3 paari suuski?

724. Koostada 9 korrutamise tabel.

725. Veovankrile pandi 9 kotti kartuleid, veoautole aga 8 korda rohkem. Mitme koti võrra pandi autole rohkem kui vankrile?

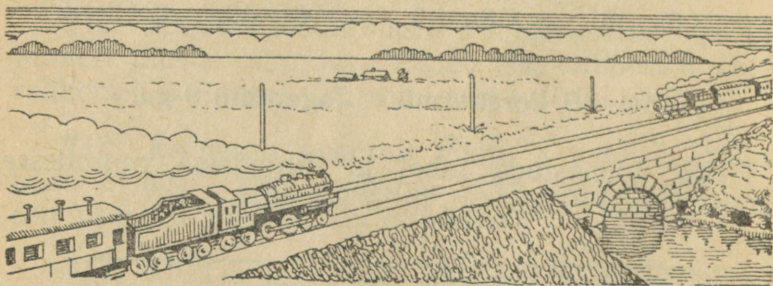
726. Sügistelvel näidati külas 9 kinofilmi, kevadtalvel aga 3 korda rohkem. Mitme filmi võrra näidati sügistelvel vähem kui kevadtalvel?

727. Sovhoosis on 9 kivimaja. puumaju on 6 korda rohkem. Mitu maja on sovhoosis üldse?

728. Vello leidis vahelikke 5 korda vähem kui puravikke. Mitu seent leidis Vello kokku, kui ta vahelikke leidis 9?

729. Isa on pojast 5 korda vanem. Kui vana on poeg, kui isa on 45 aastat vana?

730. Kaks rongi sõitis kaht eri raudteed mööda teineteisele vastu; üks rong sõitis 7 m sekundis, teine 9 m sekundis. 6 sekundi pärast nad kohtusid. Kui kaugel teineteisest olid nad alguses?

731. Osteti 7 paari uiske, 9 rubla paar. Raha maksti kassasse ja saadi 2 rubla tagasi. Kui palju raha anti kassapidajale?

732. Kolhoosnikute brigaadil on 9 hobust. Iga hobuse jaoks tuleb varuda 9 koormat heinu, aga varuti ainult 78 koormat. Mitu koormat heinu tuleb veel varuda?

733.

$$\begin{array}{lll} (9 \times 9) - (9 \times 6) & (9 \times 7) - (6 \times 9) & (9 \times 8) - (7 \times 6) \\ (9 \times 8) - (8 \times 9) & (7 \times 8) - (9 \times 4) & (7 \times 9) - (9 \times 7) \end{array}$$

734. 4 kg hirsitangu maksab 24 rubla. Kui palju maksab 9 kg hirsitangu?

735. Tööline tegi 2 tunni jooksul 18 masinaosa. Mitu sellist masinaosa suudab ta teha 8-tunnilise tööpäeva jooksul?

736.

$$\begin{array}{lll} 9 \times 2 = 2 \times 9 & 9 \times 6 = ? \times ? & 9 \times 3 = ? \times ? \\ 9 \times 6 = ? \times 9 & 9 \times 5 = ? \times ? & 9 \times 4 = ? \times ? \\ 9 \times 10 = ? \times ? & 9 \times 8 = ? \times ? & \end{array}$$

$$\begin{array}{ll} 737. & (7 \times 9) - (6 \times 8) & (6 \times 9) - (9 \times 6) \\ & (4 \times 8) - (4 \times 7) & (6 \times 5) - (6 \times 4) \\ & (9 \times 9) - (7 \times 6) & (8 \times 9) - (4 \times 9) \\ & (7 \times 7) - (7 \times 5) & (6 \times 7) - (6 \times 4) \end{array}$$

738. Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni aastapäevaks osteti kooli kaunistamiseks 27 m punast riiet. Sellest riidest tehti 9 ühesuurust plakati. Kui palju riiet kulus iga plakati peale?

739. Mul on 54 rubla. Kas mul jätkub seda raha 6-ks päevaks, kui ma kulutan 9 rubla päevas?

740.	$x \times 9 = 36$	$x \times 9 = 45$	$x \times 9 = 27$
	$x \times 8 = 72$	$x \times 7 = 56$	$x \times 8 = 64$
	$x \times 9 = 72$	$x \times 9 = 90$	$x \times 6 = 54$
	$x \times 9 = 81$	$9 \times x = 63$	$x \times 7 = 63$
	$x \times 7 = 42$	$6 \times x = 42$	$9 \times x = 54$

741.

$(36 : 9) + (4 \times 9)$	$72 : 9 \times 6$	$45 : 9 \times 4$	$81 : 9 \times 8$
$(54 : 9) + (6 \times 8)$	$27 : 9 \times 7$	$63 : 9 \times 7$	$54 : 9 \times 10$
$(45 : 5) \times (56 : 7)$	$36 : 4 \times 9$	$72 : 8 \times 7$	$64 : 8 \times 10$

742. a) Mitu korda on 54 suurem kui 6? 72 suurem kui 9?

b) Kui palju on 36 suurem kui 9? 45 suurem kui 5?

743. Kool ostis õpilaste raamatukogule 81 raamatut; 72 raamatut oli köitmata, ülejäänud aga köidetud. Mitu korda oli köidetud raamatuid vähem kui köitmata raamatuid?

744. Leiba osteti sööklale 54 kg, saia aga 9 korda vähem. Mitme kilogrammi võrra osteti leiba rohkem kui saia?

745.	$(9 \times 8) - (27 : 3)$	$(9 \times 5) + (63 : 9)$
	$(9 \times 9) - (56 : 8)$	$(9 \times 10) - (42 : 7)$
	$(7 \times 9) + (63 : 7)$	$(9 \times 5) - (54 : 6)$

746. 63 vähendada 9 korda ja 9 võrra. Kas vastus on mõlemal juhul ühesugune?

747. a) 72 vähendada 9 korda. b) 72 vähendada 9 võrra.

748. a) 6 suurendada 9 korda. b) 6 suurendada 9 võrra.

749. 8 kleidi õmblemiseks kulus 32 m riiet. Kui palju riiet kulub 9 sellise kleidi õmblemiseks?

750. Alates 9-st kirjutada järgimööda 10 esimest arvu, mis jaguvad 9-ga.

751. 4 raamatukotti maksab 36 rubla. Mitu niisugust raamatukotti saab osta 63 rubla eest?

752. Kauplus müüs 80 rubla eest 2 purki marmelaadi. Kui palju maksis 1 kg marmelaadi, kui kummaski purgis oli 8 kg marmelaadi?

753. Kolhoosi mesila saatis kauplusse 96 kg mett. 42 kg mett valati tunni, ülejäänud mesi valati purkidesse, 9 kg igähte. Mitmesse purki valati ülejäänud mesi?

754.

$$\begin{array}{lll} (72 : 9) \times (27 : 9) & (63 : 9) \times (18 : 9) & (45 : 9) \times (81 : 9) \\ (54 : 9) \times (90 : 9) & (81 : 9) \times (36 : 4) & (72 : 9) \times (63 : 9) \\ (63 : 7) \times (45 : 9) & (36 : 9) \times (72 : 8) & (56 : 7) \times (54 : 9) \end{array}$$

755.

$$\begin{array}{lll} 63 : (92 - 85) & (96 - 49 + 25) : 8 & (18 + 36) : 6 \\ 72 : (43 - 34) & (100 - 63 + 35) : 9 & (37 + 17) : 9 \\ 63 : (100 - 91) & (43 + 57 - 46) : 9 & (86 - 50) : 9 \end{array}$$

756. Koolile veeti puid. Viiel esimesel päeval veeti 9 koormat päevas, kuuel järgmisel päeval aga 6 koormat päevas. Mitmeks kuuks jätkub koolile neist puudest, kui igas kuus põletatakse 9 koormat puid?

757. Tisler tegi 56 taburetti 7 päevaga. Mitme päevaga suudab ta teha 72 taburetti?

758. Koostada ülesanne, milles 72 kopikat tuleb jaotada 9 kopika kaupa.

759. Koostada ülesanne, milles 72 kopikat tuleb jaotada 9-ks võrdseks osaks.

760. Kui palju on üheksandik 36-st väiksem kui neljandik 36-st?

761. Kooliaiaast saadi 54 kotti kartuleid. Saadud kartuleist on üheksandik teist sorti, ülejäänud kartulid aga esimest sorti. Kui palju saadi esimese sordi kartuleid rohkem kui teise sordi kartuleid? Mitu korda saadi esimese sordi kartuleid rohkem kui teise sordi kartuleid?

762. Ühes käes on 45 kopikat, teises 9 kopikat. Missuguseid küsimusi saab esitada selle ülesande puhul?

12. Kordamine.

763. Ühel peenral oli 18 lille, teisel aga 14 lille võrra rohkem. Mitu lille oli mõlemal peenral kokku?

764. Isa leidis 32 seent, poeg aga 15 seene võrra vähem. Mitu seent leidsid isa ja poeg kokku?

765. Autol viidi 72 kotti kartuleid, vankril aga 9 korda vähem. Mitu kotti kartuleid viidi autol ja vankril kokku?

766. Aias oli 8 pirnipuud, õunapuud aga 6 korda rohkem. Mitu pirni- ja õunapuud oli aias kokku?

767. a) Viies tulbas on 20 harjutust. Mitu harjutust on 9-s niisuguses tulbas?

b) Viies tulbas on 20 harjutust. Mitmes samasuguses tulbas on 36 harjutust?

768. 8-sse paati mahtus 48 inimest. Mitu sellist paati on vaja 60 inimese jaoks?

769. 8-sse paati mahtus 48 inimest. Mitu inimest mahub 10-sse sellisesse paati?

770. Ühes kastis oli 40 sidrunit, teises kastis oli 10 sidrunit rohkem. Kõik sidrunid pandi korvidesse, 30 sidrunit igapähte. Mitmesse korvi pandi sidrunid?

771. Vennal oli 25 poognat paberit, õel aga 14 poogna võrra vähem. Kogu sellest paberist õmblesid nad vihikuid, iga vihik 4 poognat suur. Mitu vihikut nad said?

772. Mis on suurem, kas neljandik 36-st või kolmandik 21-st, ja kui palju suurem?

773. Mis on suurem, kas pool 60-st või veerand 24-st, ja kui palju suurem?

774. Kolmes kotis oli 100 kg suhkrut. Esimeses kotis oli 25 kg suhkrut, teises kotis 15 kg rohkem kui esimeses. Mitu kilogrammi suhkrut oli kolmandas kotis?

775. Ühest tarust võeti 38 kg mett, teisest tarust 4 kg vähem. Kogu mesi valati võrdselt 9-sse purki. Mitu kilogrammi mett sai igasse purki?

776. 8 maletajat panid omavahel võrdselt raha kokku ja ostsid male. Malelaua eest maksid nad 29 rubla, malendite eest aga 14 rubla rohkem kui laua eest. Mitu rubla maksis iga maletaja?

777. Üks perenaine ostis 5 kg liha, teine perenaine ostis sedasama liha 3 kg ja maksis 40 rubla vähem kui esimene perenaine. Kui palju maksis 1 kg liha?

778. Üks poiss jooksis 17 sekundit, teine poiss jooksis sama kiirusega 12 sekundit ja jooksis 15 m vähem kui esimene poiss. Mitu meetrit jooksid poisid sekundis?

779. 2 päeva jooksul anti 9-le hobusele 72 kg kaeru. Mitu kilogrammi kaeru anti igale hobusele päevas?

780. 3 päeva jooksul anti 8-le lehmale 72 kg kliisid. Mitu kilogrammi kliisid anti igale lehmale päevas?

781. Osteti 9 kg leiba, hinnaga 4 rubla kilogramm, ja 5 kg tangu, hinnaga 5 rubla kilogramm. Kui palju maksis kogu ost?

782. Osteti 9 kg leiba, hinnaga 4 rubla kilogramm ja 5 kg tangu. Kogu ostu eest maksti 61 rubla. Kui palju maksis kilogramm tangu?

Jätkates küsimuse muutmist koostada veel mõni ülesanne.

783. 15 poissi ja tüdrukut mängis „tagumist paari“. Kui üks tüdruk oli koju jooksnud, jäi järele poisse ja tüdrukuid ühepalju. Kui palju poisse ja kui palju tüdrukuid mängis „tagumist paari“?

784. Kahele lillepeenrale oli istutatud 57 lille. Kui esimesele peenrale istutati veel 3 lille, siis oli neid mõlemal peenral ühepalju. Mitu lille oli alguses kummalgi peenral?

785. Kahes tallis oli 28 hobust. Kui esimesest tallist oli 8 hobust välja viidud, jäi mõlemasse talli ühepalju hobuseid. Mitu hobust oli alguses kummaski tallis?

786. Kahel taldrikul oli 20 muna. Kui esimeselt taldrikult pandi üks muna teisele taldrikule, oli mõlemal taldrikul ühepalju mune. Mitu muna oli alguses kummalgi taldrikul?

787. Peetril ja Lillil oli kokku 18 kopikat. Kui Peeter oli andnud Lillile 2 kopikat, siis oli neil raha ühepalju. Kui palju raha oli alguses Peetril ja kui palju Lillil?

788.

$$\begin{array}{lll} (9 \times 8) - (7 \times 5) & (9 \times 7) + (3 \times 8) & (9 \times 6) - (6 \times 8) \\ (8 \times 7) - (4 \times 9) & (5 \times 7) + (9 \times 4) & (7 \times 8) - (9 \times 3) \\ (6 \times 9) - (7 \times 7) & (3 \times 8) + (4 \times 7) & (9 \times 9) - (6 \times 4) \end{array}$$

789. $(81 : 9) \times (42 : 7)$ $(3 \times 10) : (36 : 6)$
 $(40 : 8) \times (72 : 9)$ $(6 \times 4) : (72 : 9)$
 $(63 : 9) \times (42 : 6)$ $(3 \times 8) : (30 : 5)$

790.

$$\begin{array}{llll} (18 + 45) : 7 & (28 + 26) : 6 & (19 + 17) : 4 & (8 + 37) : 9 \\ (25 + 47) : 9 & (17 + 28) : 5 & (48 + 15) : 9 & (7 + 65) : 8 \\ (37 + 27) : 8 & (32 + 17) : 7 & (19 + 29) : 8 & (5 + 37) : 7 \end{array}$$

791. $(90 - 54) : 4$ $(91 - 67) : 8$ $(65 - 56) \times 9$
 $(100 - 28) : 9$ $(63 - 45) : 6$ $(100 - 92) \times 6$
 $(100 - 65) : 5$ $(73 - 45) : 7$ $(43 - 35) \times 4$

13. Jagamine jäägiga.

792. $7 : 2$ $10 : 3$ $9 : 4$ $29 : 4$ $7 : 5$
 $9 : 2$ $11 : 3$ $13 : 4$ $30 : 4$ $12 : 5$
 $11 : 2$ $14 : 3$ $18 : 4$ $31 : 4$ $18 : 5$
 $15 : 2$ $25 : 3$ $21 : 4$ $35 : 4$ $23 : 5$
 $19 : 2$ $29 : 3$ $26 : 4$ $39 : 4$ $27 : 5$

793.	31 : 5	8 : 6	32 : 6	9 : 7	31 : 7
	34 : 5	14 : 6	41 : 6	12 : 7	45 : 7
	42 : 5	19 : 6	47 : 6	16 : 7	54 : 7
	45 : 5	21 : 6	51 : 6	24 : 7	61 : 7
	48 : 5	28 : 6	57 : 6	29 : 7	64 : 7
794.	10 : 8	31 : 8	53 : 8	24 : 9	57 : 9
	12 : 8	36 : 8	61 : 8	31 : 9	61 : 9
	15 : 8	42 : 8	75 : 8	38 : 9	77 : 9
	21 : 8	45 : 8	78 : 8	42 : 9	84 : 9
	27 : 8	52 : 8	13 : 8	47 : 9	87 : 9
795.	16 : 3	38 : 4	46 : 8	39 : 7	29 : 6
	13 : 2	26 : 3	28 : 3	43 : 5	58 : 9
	38 : 4	86 : 9	50 : 7	63 : 8	41 : 7
	44 : 6	60 : 7	10 : 9	58 : 6	58 : 8
	49 : 5	35 : 8	39 : 6	66 : 9	62 : 6

VII. MITTETABELILINE KORRUTAMINE.

1. Korrumine ühekohalise arvuga.

796. Kinnisele kirjale tuleb panna 40-kopikane postmark. Osteti 2 sellist marki. Mitu kopikat saadi rublast tagasi?

797. Õpilane ostis viis 10-kopikast vihikut ja kaks 20-kopikast pliiatsit. 10 kopikat jäi tal ostust järele. Kui palju raha oli õpilasel enne ostu?

798.

$10 \times 2 + 37$	$30 \times 3 - 83$	$20 \times 4 - 69$	$10 \times 8 - 19$
$20 \times 2 - 24$	$40 \times 2 - 52$	$50 \times 2 - 71$	$10 \times 7 + 24$

799.

$$\begin{array}{cccc} 30 \times 2 - 51 & 10 \times 6 - 48 & 10 \times 9 - 53 & 20 \times 5 - 37 \\ 10 \times 5 - 39 & 60 \times 1 + 27 & 20 \times 3 + 19 & 10 \times 10 - 23 \end{array}$$

800. Õpilane ostis neli 12-kopikast pliiatsit. Kui palju raha ta maksis?

801. Pealetrükitud postmargiga ümbrik maksab 45 kopikat. Jaan ostis 2 sellist ümbrikku. Kui palju ta nende eest maksis?

802.

10×2	13×2	12×2	11×5	12×5
14×2	32×2	33×3	11×7	14×5
20×3	44×2	12×4	42×2	15×4
3×3	41×2	22×4	32×3	16×5
23×3	43×2	11×4	23×3	15×6

803. 3-le peenrale istutati lilli, igale peenrale 12 levkoitaime ja 13 reseedataime. Mitu lilletaime istutati kolmele peenrale kokku?

804. Hommikul andsid 2 lehma kumbki 11 l ja 6 lehma igäüks 9 l piima. Kui palju piima andsid hommikul kõik 8 lehma kokku?

805. Kui lüpsja annab 2-le lehmale kummalegi 14 kg ja 6-le lehmale igäühele 12 kg heinu päevas, siis tuleb tal 38 kg heinu puudu. Kui palju heinu on lüpsjal?

806. Suusad maksid 17 rubla paar ja uisud 15 rubla paar. Spordiring arvestas, et 4 paari suuskade ja 2 paari uiskude ostmiseks on tal 8 rubla puudu. Kui palju raha oli spordiringil?

807.	19×2	17×3	16×4	15×5	16×6
	26×2	25×3	23×4	17×5	13×6
	38×2	26×3	19×4	16×5	15×6
	47×2	28×3	24×4	14×5	14×6

808.	13×7	29×2	24×3	19×5	12×7
	12×8	14×7	46×2	15×4	13×5
	18×2	16×3	18×4	39×2	25×4
	14×4	12×5	13×6	18×5	29×3

809. Ühes artellis oli 23 töolist, teises 3 korda rohkem. Mitu töolist oli mõlemas artellis kokku?

810. Kooliaeda istutati 15 pärna, pappleid 3 korda rohkem kui pärni ja kaski 18 võrra vähem kui pärni ja pappleid kokku? Mitu kaske istutati aeda?

811. Kui palju heinu on tarvis päevas 3 hobuse ja 3 lehma jaoks, kui igale hobusele anda 18 kg ja igale lehmale 14 kg heinu päevas?

812. 9 m siitsi maksab 54 rubla. Kui palju maksab 4 m siidi, kui meeter siidi on 19 rubla võrra kallim kui meeter siitsi?

813.

$(16 \times 5) - (7 \times 8)$	$(49 \times 2) - (9 \times 7)$	$36 \times 2 : 8$
$(19 \times 3) - (6 \times 9)$	$(12 \times 6) - (8 \times 7)$	$12 \times 6 : 9$
$(13 \times 7) - (5 \times 9)$	$(38 \times 2) - (6 \times 8)$	$27 \times 2 : 6$
$(24 \times 3) - (9 \times 6)$	$(29 \times 3) - (7 \times 7)$	$18 \times 4 : 8$
$(17 \times 4) - (7 \times 9)$	$(14 \times 5) - (8 \times 8)$	$14 \times 4 : 7$

2. Korrutamine kahekohalise arvuga.

814. Töökojas õmmeldi 10 kleiti. Iga kleidi jaoks kulus 2 m riidet, meeter riidet maksis 4 rubla. Kui palju maksis kogu riide?

Ülesande lahendus.

1. viis.

$$2 \text{ m} \times 10 = 20 \text{ m}; \quad 4 \text{ rbl.} \times 2 = 8 \text{ rbl.};$$

$$4 \text{ rbl.} \times 20 = 80 \text{ rbl.} \quad 8 \text{ rbl.} \times 10 = 80 \text{ rbl.}$$

$$4 \times 20 = 4 \times 2 \times 10 = 80$$

$$4 \times 20 = 4 \times 10 \times 2 = 80$$

815. Seletage, kuidas tuleb leida, mitu ühelist on 20-s kolmes.

$$3 \times 20 = ? \quad 3 \times 2 = 6; \quad 6 \times 10 = 60$$

$$\text{või} \quad 3 \times 10 = 30; \quad 30 \times 2 = 60.$$

816. $2 \times 40 = 2 \times 4 \times 10 = 80$
 $3 \times 20 = ?$

$$2 \times 50 = ?$$

$$3 \times 30 = ?$$

817. Lastekodule osteti 10 kg tangu, hinnaga 7 rubla kilogramm ja 2 kg makarone, hinnaga 9 rubla kilogramm. Kui palju raha kulus kogu ostuks?

818. Õpilased läksid teatrisse; 20 õpilast ostis 2-rublased piletid, ülejäänud 20 õpilast aga 3-rublased piletid. Kui palju maksid kõik piletid?

819. Koolile osteti 24 kahekopikast ümbriku. Kui palju maksis 20 ümbriku? Kui palju maksid ülejäänud 4 ümbriku? Kui palju maksti kõigi 24 ümbriku eest?

3	3	6
3	3	6
3	3	6
3	3	6
3	3	6
3	3	6
3	3	6
3	3	6
3	3	6
3	3	6

820.	2×10	2×13	2×32	5×11	4×25
	2×4	2×15	2×43	6×11	5×16
	2×14	3×12	2×25	7×11	6×15
	3×20	3×13	3×22	8×11	2×42
	3×3	4×12	3×31	9×11	3×32
	3×23	5×11	4×22	4×15	4×21

821. Kooli einelauale osteti 3 kg suhkrut, hinnaga 14 rubla kilogramm, ja 6 rubla eest teed. Mitu korda kulutati tee ostmiseks raha vähem kui suhkrut ostmiseks?

822. Esimeses klassis istuvad õpilased 3-kaupa 13 pingis, teises klassis aga 2-kaupa 22 pingis. Mitu õpilast on teises klassis rohkem kui esimeses klassis?

823. Maha pandi 3 kotti kartuleid, üles võeti aga 12 korda rohkem. Mitme koti võrra saadi kartuleid rohkem kui maha pandi?

824.	6×12	3×17	6×13	2×27	3×27
	2×18	6×14	4×18	4×23	2×39
	4×16	8×12	7×14	3×24	4×24
	7×13	4×19	5×17	2×49	2×48
	5×19	2×17	6×16	2×36	4×25

825. Lasteaias on 15 last. Igaüks neist sõi hommikueine juurde 2 ploomi ja lõuna juurde 3 ploomi. Mitu ploomi sõid lapsed hommikueine ja lõuna juurde kokku? Lahendada kahte viisi.

826. Kui õpilane ostab 16 kuuekopikast värvi, siis jääb tal 4 kopikat järele. Mitu 10-kopikast värvi saab ta osta kogu oma raha eest?

827. Kui istikud istutada 3 ritta, 25 istikut igasse ritta, siis jääb 5 istikut üle. Mitu rida saaks siis, kui istutada 20 istikut ritta?

828. Esimene rühm pioneere asus 14-sse paati, 4 pioneeri igaühte, teine rühm aga 16-sse paati, 3 pioneeri igaühte. Kummas rühmas oli rohkem pioneere ja mitme võrra?

829. Vennal oli 17 viiekopikast, õel aga 26 kolmekopikast raha. Kummal neist oli rohkem raha ja kui palju rohkem?

830. Kaks poissi hakkas ühel ja samal ajal ühest ja samast kohast võidu jooksma. Üks jooksis sekundis 3 m, teine 4 m. Mitme meetri võrra oli teine poiss 25 sekundi pärast esimesest ees?

831. Kolhoosi taimelavadele oli vaja teha 96 raami. Esimesel päeval tegi töökoda 27 raami, teisel päeval 15 raami rohkem kui esimesel päeval. Mitu raami jäi veel teha?

832. Kaks poissi hakkas ühel ja samal ajal teineteisele vastu jooksma. Üks jooksis 2 m sekundis, teine 3 m sekundis. 16 sekundi pärast olid nad teineteisest 8 m kaugusel. Kui kaugel teineteisest olid nad alguses?

833. 88 rubla eest osteti 2 kg suhkrut, hinnaga 14 rubla kg, ja mõni kilogramm vorsti, hinnaga 30 rubla kg. Mitu kilogrammi osteti vorsti?

834. Kui aiast korjatud marjad panna 13-sse korvi, 6 kg igähte, siis jääb 3 kg üle. Mitu korvi on siis vaja, kui igasse korvi panna 9 kg marju?

835. Möödunud aastal püüti kolhoosi tiigist ainult 8 kg peegelkarpe, tänavu aga 12 korda rohkem. Mitme kilogrammi võrra püüti tänavu karpe rohkem?

836. Poisile osteti saapad, ülikond ja müts. Saapad maksid 25 rubla, ülikond 4 korda rohkem kui saapad, ja müts 83 rubla vähem kui ülikond. Mitu rubla maksis müts?

837. Katuse parandamiseks osteti 84 kg katuseplekki. 16 tahvlit plekki olid 3-kilogrammised, ülejäänud tahvlid olid 4-kilogrammised. Mitu 4-kilogrammist tahvlit osteti?

838.

$(4 \times 16) - (9 \times 1)$	$(2 \times 47) - (9 \times 8)$	$6 \times 12 : 9$
$(7 \times 12) - (8 \times 7)$	$(4 \times 19) - (8 \times 6)$	$2 \times 36 : 8$
$(3 \times 19) + (7 \times 6)$	$(6 \times 14) - (9 \times 3)$	$3 \times 18 : 6$
$(6 \times 16) - (9 \times 7)$	$(3 \times 28) - (7 \times 8)$	$2 \times 28 : 7$

839.

$3 \times 18 + 19$	$8 \times 12 - 38$	$3 \times 12 : 6$	$12 \times 6 : 8$
$5 \times 16 - 17$	$3 \times 27 - 27$	$3 \times 18 : 6$	$6 \times 12 : 9$
$4 \times 19 - 28$	$5 \times 19 - 46$	$2 \times 15 : 5$	$3 \times 14 : 6$
$7 \times 13 - 73$	$4 \times 17 - 39$	$12 \times 3 : 9$	$14 \times 3 : 7$

840.

$4 \times 18 - 33$	$7 \times 13 - 63$	$4 \times 24 - 17$	$5 \times 19 - 37$
$3 \times 28 - 24$	$5 \times 16 - 38$	$3 \times 19 - 49$	$6 \times 14 - 56$
$5 \times 17 - 52$	$8 \times 11 - 43$	$6 \times 15 - 61$	$8 \times 10 - 72$
$9 \times 11 - 71$	$6 \times 16 - 28$	$9 \times 10 - 11$	$7 \times 11 - 18$

VIII. MITTETABELILINE JAGAMINE.

1. Jagamine ühekohalise arvuga.

841. Köidetud raamat maksab 80 kopikat. Köite hind moodustab neljandiku sellest hinnast. Kui palju maksab köitmata raamat?

$$\begin{array}{llll} 842. & 30 : 3 + 17 & 80 : (32 - 28) & (60 - 20) : 4 \\ & 80 : 4 + 34 & 60 : (62 - 56) & (96 - 16) : 2 \\ & 60 : 2 + 69 & 90 : (81 - 78) & (27 + 33) : 3 \end{array}$$

843. 5 m sitsi eest maksti 25 rubla, 2 m kalevi eest aga 100 rubla. Mitu korda on meeter kalevit kallim kui meeter sitsi?

844. 4 minutiga annab pump 40 pange vett. 6 minutiga täidab see pump tühja vaadi. Mitu pange vett läheb vaati?

845. Esimesest lavast võeti 36 kurki, teisest 3 korda vähem. Mitu kurki võeti teisest lavast?

846. 2-le lehmale anti 3 päeva jooksul 84 kg heinu. Mitu kilogrammi heinu sai iga lehm päevas?
Lahendada kahte viisi.

$$\begin{array}{llllll} 847. & 60 : 3 = 20 & 28 : 2 & 39 : 3 & 48 : 4 & 33 : 3 \\ & 9 : 3 = 3 & 46 : 2 & 96 : 3 & 88 : 4 & 93 : 3 \\ & 69 : 3 = 23 & 64 : 2 & 66 : 3 & 55 : 5 & 100 : 2 \\ & 44 : 4 & 82 : 2 & 99 : 3 & 77 : 7 & 100 : 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{llllll} 848. & 60 : 2 = 30 & 80 : 2 & 70 : 5 & 40 : 2 = 20 & 94 : 2 \\ & 10 : 2 = 5 & 90 : 2 & 80 : 5 & 12 : 2 = 6 & 54 : 2 \\ & 70 : 2 = 35 & 60 : 4 & 90 : 5 & 52 : 2 = 26 & 58 : 2 \\ & 50 : 2 & 100 : 4 & 90 : 6 & 32 : 2 & 76 : 2 \end{array}$$

849.	92 : 2	72 : 4	75 : 5	48 : 3	96 : 8
	96 : 2	76 : 4	85 : 5	72 : 3	64 : 4
	68 : 4	96 : 4	42 : 3	72 : 6	98 : 7
	56 : 4	65 : 5	45 : 3	84 : 7	68 : 4

850. Poisil oli neli 15-kopikast ja üks 20-kopikane raha. Selle raha eest ostis ta 5 värvilist pliiatsit. Kui palju maksis iga pliiats?

851. Koolis oli 84 teise klassi õpilast. Puhkepäeval läks kuuendik neist kinno ja kolmandik teatrisse. Mitu õpilast käis kinos ja teatris kokku?

852. Kolhoosi põllul töötas 96 inimest. Pool neist olid naised ja kolmandik mehed. Ülejäänud olid noorukid. Mitu meest ja naist töötas kolhoosi põllul kokku?

853. Lasteaiale osteti 1 kg juustu ja 2 kg kompvekke. Kogu ostu eest maksti 72 rubla. Kui palju maksis kilogramm kompvekke, kui kilogramm juustu maksis 42 rubla?

854. Töökojas oli 2 tükki riidet, üks 35 m ja teine 29 m pikk. Kogu sellest riidest õmmeldi kitleid. Iga kitli õmblemiseks kulus 4 m riidet. Mitu kitlit õmmeldi?

855. Külviks varuti 47 kotti nisu ja 49 kotti rukist. Kogu see teravili viidi vankritega põllule, 8 kotti igal vankril. Mitu vankritäit sai?

856. Kahel veoautol oli 38 kotti jahu. Kui ühelt autolt võeti ära 2 kotti, jäi mõlemale autole ühepalju kotte. Mitu kotti jahu oli kummalgi veoautol alguses?

857. Tööline tennis 3 päevaga 87 rubla. Toidu peale kulutas ta selle aja jooksul 42 rubla. Mitme rubla võrra on töölise päevapalk suurem ta päevasest toidukulust?

858. a) Mõtlesin arvu, suurendasin seda 5 võrra ja sain 23. Missuguse arvu ma mõtlesin?

b) Mõtlesin arvu, suurendasin seda 5 korda ja sain 60. Missuguse arvu ma mõtlesin?

859. Mitu korda on 4 väiksem kui 76? Mitu korda on 6 väiksem kui 90?

860. Kaks perenaist ostis turult 35 rubla eest 7 kg sibulaid. Üks neist võttis 3 kg, teine ülejäänud sibulad. Mitu rubla maksis kumbki perenaine?

861. Ema ostis 96 rubla eest 8 m riiet. Sellest riidest õmmeldi kaks kleiti: ühe kleidi õmblemiseks kulus 5 m riiet, teise õmblemiseks ülejäänud riie. Mitme rubla eest kulus riiet kummagi kleidi peale?

862. Kahes kastis oli 85 kg tangu. Kui esimesest kastist oli müüdnud 12 kg ja teisest 15 kg tangu, jäi mõlemasse kasti ühepalju tangu. Kui palju tangu jäi kummassegi kasti?

863. Kahes kastis oli 74 kg tangu. Kui esimesse kasti lisati 10 kg ja teise 8 kg, siis sai mõlemasse kasti ühepalju tangu. Kui palju tangu sai kummassegi kasti?

864. Kahes kastis oli 68 kg tangu. Kui esimesse kasti 32 kg juurde lisati, teisest kastist aga 14 kg ära müüdi, siis oli mõlemas kastis ühepalju tangu. Mitu kilogrammi oli siis kummaski kastis?

2. Jagamine kahekohalise arvuga.

865. Aednik noppis 60 kg vaarikaid ja pani need korvidesse, 10 kg igähte. Mitmesse korvi pani ta kõik nopitud vaarikad?

866. Kuhjas on 80 tsentnerit heinu. Mitmele lehmale jätkub seda heina, kui igale lehmale anda talve jooksul 20 tsentnerit?

867.	20 : 10	30 : 10	50 : 10	100 : 10	80 : 10
	40 : 10	10 : 10	70 : 10	90 : 10	60 : 10
	40 : 20	80 : 40	60 : 30	60 : 20	80 : 80
	80 : 20	100 : 20	100 : 50	40 : 40	90 : 30

868. Peetril on 69 kopikat. Selle raha eest tahab ta osta 23-kopikasi värvipliiatseid. Kas tal jätkub raha selleks, et osta 2 pliiatsit? Kas ta saab osta 3 pliiatsit? 4 pliiatsit?

869.	11×5	13×3	34 : 17	76 : 19	84 : 21
	55 : 11	39 : 13	51 : 17	95 : 19	62 : 31
	77 : 11	52 : 13	68 : 17	46 : 23	93 : 31
	99 : 11	65 : 13	85 : 17	69 : 23	64 : 32
	44 : 11	78 : 13	38 : 19	92 : 23	82 : 41
	66 : 11	91 : 13	57 : 19	48 : 24	94 : 47

870.	33 : 11	94 : 47	95 : 19	92 : 46	78 : 13
	52 : 13	82 : 41	85 : 17	57 : 19	46 : 23
	68 : 17	74 : 37	91 : 13	51 : 17	38 : 19
	76 : 19	93 : 31	44 : 11	65 : 13	34 : 17
	92 : 23	58 : 29	98 : 49	99 : 11	39 : 13
	86 : 43	69 : 23	62 : 31	39 : 13	95 : 19

871. Mitu korda tuleb võtta 15, et saada 30? Mitu korda sisaldub viisteist 30-s?

872. Aednik noppis 72 kg sõstraid ja pani need korvidesse, 12 kg igäühte. Mitmesse korvi pani ta kõik nopitud sõstrad?

873. Kuhjas on 72 tsentnerit heinu. Mitmele hobusele jätkub neid heinu, kui igale hobusele tuleb talve jooksul anda 24 tsentnerit?

874. 96 rubla eest osteti kahte sorti riidet; üks sort maksis 14 rubla meeter ja teine sort 18 rubla meeter. Esimest sorti osteti 3 meetrit. Mitu meetrit osteti teist sorti riidet?

875. $60 : 12$ $96 : 24$ $90 : 18$ $91 : 13$ $70 : 14$
 $75 : 15$ $72 : 12$ $96 : 12$ $95 : 19$ $76 : 19$
 $56 : 14$ $80 : 16$ $65 : 13$ $52 : 13$ $90 : 15$
 $78 : 13$ $98 : 14$ $72 : 18$ $64 : 16$ $84 : 14$

876. $(60 : 12) \times (50 : 25)$ $(90 : 45) \times (90 : 15)$
 $(70 : 35) \times (70 : 14)$ $(100 : 50) \times (100 : 25)$

877. Vankrisse pandi 12 kotti pähkleid, autosse aga 84 kotti rohkem. Mitu korda pandi autosse rohkem kotte kui vankrisse?

878. $24 : 12$ $39 : 13$ $96 : 32$ $28 : 14$ $88 : 11$
 $36 : 12$ $64 : 32$ $86 : 43$ $69 : 23$ $82 : 41$
 $48 : 24$ $96 : 16$ $63 : 21$ $46 : 23$ $66 : 33$
 $56 : 14$ $96 : 24$ $68 : 34$ $96 : 32$ $66 : 22$

879. $30 : 15$ $32 : 16$ $54 : 18$ $51 : 17$ $81 : 27$
 $70 : 35$ $72 : 36$ $34 : 17$ $72 : 24$ $78 : 26$
 $50 : 25$ $38 : 19$ $96 : 24$ $76 : 38$ $92 : 46$
 $90 : 45$ $48 : 16$ $57 : 19$ $60 : 15$ $98 : 49$

880. 12 kg kala maksis 96 rubla. Kui palju maksis 1 kg kala?

881. Isa on 36 aastat vana, poeg on isast 12 korda noorem. Kui vana on poeg?

882. 15 tahvlit katuseplekki kaalub 60 kg. Kui palju kaalub 1 tahvel katuseplekki? Kui palju kaalub 23 sellist tahvlit?

883. 11 kg tangu maksab 88 rubla; kui palju maksab 12 kg tangu?

884. 16 tabureti valmistamine maksis töökojale 50 rubla. Kui palju maksti töötasu iga tabureti valmistamise eest, kui taburettide materjal maksis 18 rubla?

885. Aias on 56 õunapuud, pirnipuid on 14 korda vähem kui õunapuud ja kirsipuid 12 korda rohkem kui pirnipuid. Mitu kirsipuud on aias?

$$\begin{array}{ll} 886. & (24 \times 4) - (60 : 12) \qquad (25 \times 4) - (100 : 25) \\ & (47 \times 2) - (90 : 15) \qquad (50 \times 2) - (72 : 36) \end{array}$$

887. Mitu korda on 75 suurem kui 15? Kui palju on 15 väiksem kui 75?

888. Mitu korda on 28 väiksem kui 84? Kui palju on 84 suurem kui 28?

889. Õmblustöökojale osteti 88 rubla eest 3 hari likku ja mõni elektritriikraud. Harilik triikraud maksis 8 rubla ja elektritriikraud 32 rubla. Mitu elektritriikrauda osteti töökojale?

890. Lasteaiale osteti 4 kg õunu, 12 rubla kilogramm, ja 3 kg pirne. Kogu ostu eest maksti 96 rubla. Kui palju maksis kilogramm pirne?

$$\begin{array}{lll} 891. & 72 : 36 \times 42 & 24 \times (48 : 16) & 90 : 15 \times 12 \\ & 77 : 11 \times 12 & 12 \times (72 : 24) & 78 : 13 \times 14 \\ & 91 : 13 \times 12 & 13 \times (84 : 12) & 65 : 13 \times 14 \\ & 52 : 13 \times 15 & 19 \times (48 : 12) & 56 : 14 \times 23 \end{array}$$

$16 \times (60 : 12)$	$91 : 13 \times 13$	$85 : 17 \times 14$
$24 \times (56 : 14)$	$14 \times (84 : 12)$	$95 : 19 \times 16$
$81 : 27 \times 32$	$12 \times (96 : 16)$	$81 : 27 \times 29$

892. Kolhoosil oli tarvis luhalt ära vedada 96 koormat heinu. Kolmel esimesel päeval vedas kolhoos 18 koormat päevas, järgmistel päevadel aga 21 koormat päevas. Mitme päevaga vedas kolhoos ülejäänud heinad ära?

893. Õpilane luges 4 päevaga 96 lehekülge, luges päevas 3 tundi. Mitu lehekülge luges ta keskmiselt tunnis? Ülesanne lahendada kahte viisi.

894. 5 vankriga viidi ära 35 kotti kartuleid. Mitu sellist vankrit on vaja, et ära viia 84 kotti kartuleid?

895. Sõiduauto kulutas 6 päeva jooksul 96 l bensiini. Mitmeks päevaks jätkub 64-st liitrist bensiinist, kui igapäevane bensiinikulu on niisama suur?

IX. KÕIK NELI TEHET.

896. Kaupluses müüakse vahtrapuust suuski 17 rubla paar ja kasepuust suuski 13 rubla paar. Mitu rubla maksab 5 paari vahtrapuust suuski rohkem kui 5 paari kasepuust suuski?

Ülesanne lahendada kahte viisi.

897.	$(65-58) \times 7$	$(85-79) \times 9$	$(91-83) \times 9$
	$(86-77) \times 4$	$(53-44) \times 8$	$(63-58) \times 7$
	$(74-66) \times 7$	$(72-66) \times 6$	$(75-68) \times 8$
	$(71-59) \times 6$	$(71-58) \times 7$	$(100-87) \times 5$
	$(52-35) \times 4$	$(83-54) \times 3$	$(100-71) \times 3$

898.	$(53-39) \times 7$	$(52-28) \times 4$	$(38-19) \times 3$
	$(71-58) \times 6$	$(65-26) \times 2$	$(61-38) \times 3$
	$(42-28) \times 6$	$(64-39) \times 3$	$(34-18) \times 5$
	$(68-39) \times 3$	$(75-39) \times 2$	$(100-52) \times 2$
	$(34-23) \times 9$	$(93-77) \times 6$	$(100-72) \times 3$

899. Kolmes nõus oli 100 l petrooleumi. Esimeses nõus oli 34 l, teises 4 l rohkem kui esimeses. Mitu liitrit petrooleumi oli kolmandas nõus?

900. Aias kasvas kokku 65 viljapuud, õunapuid ja ploomipuid. Sinna istutati veel 35 õunapuud. Nüüd on seal õunapuid niisama palju kui ploomipuidki. Mitu ploomipuud on aias?

901.	$(72-37) : 5$	$(62-34) : 4$	$(93-37) : 8$
	$(75-26) : 7$	$(81-39) : 6$	$(83-48) : 7$
	$(94-58) : 9$	$(56-29) : 3$	$(90-45) : 9$
	$(100-37) : 7$	$(100-22) : 6$	$(80-24) : 7$
	$(93-29) : 8$	$(95-17) : 6$	$(100-9) : 7$

902.	$(28+35) : 3$	$(25+35) : 4$	$(81-27) : 3$
	$(19+29) : 4$	$(67+24) : 7$	$(39+39) : 6$
	$(37+59) : 6$	$(27+68) : 5$	$(58+26) : 7$
	$(27+65) : 4$	$(35+43) : 3$	$(46+29) : 5$
	$(39+45) : 6$	$(29+43) : 4$	$(39+45) : 7$

903. Koolikioskis on 100 vihikut; neljandik neist on ruudulised, viiendik joonelised. Mitu ruudulist ja joonelist vihikut on kokku?

904. Riidekangast õmmeldi 12 meestesärki ja 14 lastesärki. Iga meestesärgi peale kulus 3 m riiet ja iga lastesärgi peale 2 m. Järele jäi 7 m. Mitu meetrit riiet oli kangas?

905. Kaupluses on kahte sorti õunu: hinnaga 9 rubla kilogramm ja 6 rubla kilogramm. Tahtsin osta 11 kg odavamast sorti õunu; mul tuli 3 rubla puudu. Mitu kilogrammi saan ma osta kallimat sorti õunu?

906. Kolmel veoautol oli 85 kotti kaeru. Kui ühelt autolt võeti ära 4 kotti, siis jäi kõigile autodele ühepalju kaeru. Kui palju kaeru oli esialgu igal autol.

907. Kolmel raielangil kasvas 92 puud. Kui esimeselt langilt oli maha lõigatud 8 puud ja teiselt langilt 21 puud, siis jäi kõigile raielankidele ühepalju puid. Mitu puud jäi igale raielangile?

908. Kahes koormas oli 48 kasti kaupa. Kui esimesest koormast pandi 3 kasti teise koormasse, siis sai neid mõlemasse koormasse ühepalju. Mitu kasti oli esialgu kummaski koormas?

909. Kaks veotöölist tõid kauplusse 15 ühesugust kaubakasti ja said selle eest 60 rubla. Kuidas jaotavad nad saadud raha, kui esimene tööline tõi 9 kasti?

910. Jaani margikogus on 42 marki, Peetri omas 52 marki. Mitu marki peaks Peeter andma Jaanile, et mõlemal oleks ühepalju marke?

911. Esimeses kassas oli 75 rubla, teises kassas 58 rubla. Esimesest kassast pandi 25 rubla teise kassasse. Kumbas kassas on nüüd rohkem raha ja kui palju rohkem?

912. Maril on 49 pilti ja Sirjel 38 pilti. Mari andis 13 pilti Sirjele. Kumbal on nüüd rohkem pilte ja mitme võrra?

913. Sain raha ja kulutasin sellest 3 päeva jooksul 14 rubla päevas. Järele jäi mul 18 rubla võrra vähem, kui olin ära kulutanud. Mitu rubla ma sain?

914. Viljaseemet viidi põllule 3 veoauto ja 7 vankriga. Iga auto viis 28 kotti, iga vanker 6 kotti. Mitu korda viisid veoautod rohkem viljaseemet kui vankrid?

915. Karjas on 96 looma: kaheksandik karjast on vasikad, lehma on 3 korda rohkem kui vasikaid, ülejäänud loomad on lambad. Mitu lammast on karjas?

916. (49 + 35) : 14	(100—32) : 17
(93—88) × 13	(92—87) × 18
(47 + 49) : 16	(47 + 53) : 20
(100—96) × 17	(71—67) × 19
(49 + 51) : 25	(35 + 37) : 36

917. 12 päevaga tarvitab söökla 84 kg tangu. Mitme kilogrammi võrra peab söökla varuma 14 päevaks rohkem tangu kui 12 päevaks?

918.

(7×8) : 14	(6×6) : 12	(8×9) : 24	(6×6) : 12
(8×8) : 16	(5×8) : 10	(9×7) : 21	(6×8) : 24
(4×6) : 12	(3×8) : 12	(5×9) : 15	(4×9) : 18

919. (75 : 25) × 13	(51 : 17) × 23	(80 : 16) × 16
(65 : 13) × 11	(72 : 18) × 21	(68 : 17) × 18
(78 : 13) × 12	(90 : 18) × 15	(57 : 19) × 17
(96 : 16) × 12	(72 : 12) × 14	(72 : 24) × 27
(84 : 12) × 13	(96 : 12) × 11	(96 : 24) × 19
(75 : 25) × 19	(81 : 27) × 19	(84 : 28) × 18

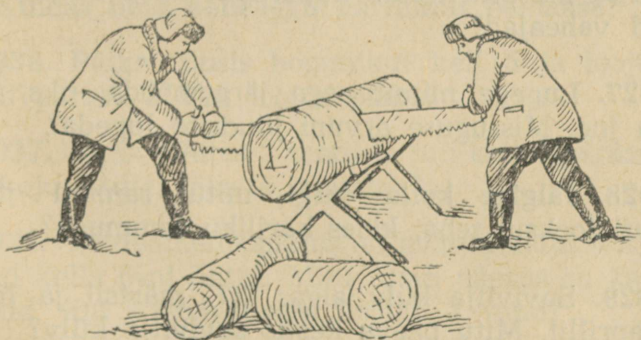
920.	$(57 : 3) \times (72 : 24)$	$(42 : 14) \times (92 : 23)$
	$(39 : 3) \times (96 : 24)$	$(90 : 15) \times (51 : 17)$
	$(56 : 4) \times (87 : 29)$	$(78 : 13) \times (84 : 7)$
	$(92 : 4) \times (72 : 18)$	$(95 : 5) \times (56 : 14)$

921. Aeda oli tarvis istutada 84 õunapuud. Kahe esimese tunni jooksul istutati 12 õunapuud tunnis. Mitu õunapuud tuleks istutada tunnis, kui kõik ülejäänud õunapuud istutataks 4 tunniga?

922. 2 õpilast ostis 90 kopika eest 5 värvipliiatsit. Üks õpilane maksis 36 kopikat, teine ülejäänud raha. Mitu pliiatsit peab kumbki neist saama?

P e a m u r d m i s t.

923. Jaan ja Peeter lahendasid niisugust ülesannet: „Kaks töölist saagis 8-meetrist palki 2-meetris-teks postideks. Kui palju aega kulus neil terve palgi tükeldamiseks, kui iga posti saagimiseks kulus neil 3 minutit?

Jaan sai vastuseks 12 minutit ja Peeter 9 minutit. Kumb neist lahendas ülesande õigesti?

924. Kool otsustas oma krundi ette teha 100 m pikkuse tara. Mitu posti tuleb tara tegemisel panna, kui postid pannakse 4 m kaugusele üksteisest?

X. ÜLESANDEID AJA ARVUTAMISEKS.

925. Aastas on 12 kuud.

Jaauanuaris on . . . 31 päeva.	Juulis on 31 päeva.
Veebruaris on 28-29 päeva.	Augustis on . . . 31 päeva.
Märtsis on 31 päeva.	Septembris on . . . 30 päeva.
Aprillis on 30 päeva.	Oktoobris on . . . 31 päeva.
Mais on 31 päeva.	Novembris on . . . 30 päeva.
Juunis on 30 päeva.	Detsembris on . . . 31 päeva.

Mitu 31-päevast kuud on aastas?

Mitu 30-päevast kuud on aastas?

926. Ööpäev as on 24 tundi.

Tunnis on 60 minutit.

Minutis on 60 sekundit.

Mitu minutit kestab õppetund? Mitu minutit kestavad vaheajad?

927. Lugege minut aega järgemööda: üks, kaks, kolm jne. Missuguse arvuni jõudsite lugeda?

928. Jälgige kella järgi, mitu sammu jõuate minuti jooksul teha, käies hariliku sammuga?

929. Suvivilja külv algas 27. märtsil ja lõppes 12. aprillil. Mitu päeva kestis suvivilja külv?

930. Nisu külvati 28. märtsil, lõikama hakati 1. juulil. Mitu päeva möödus külvist lõikuseni?

931. Arvutage, mitu päeva kestab suvevaheaeg?

932. a) Kell on 10 hommikul. Mitu tundi on möödunud ööpäeva algusest?

b) Kell näitab keskpäeva. Mitu tundi on möödunud ööpäeva algusest?

933. a) Kell on 3 pärast lõunat. Mitu tundi on möödunud ööpäeva algusest?

b) Kell on 8 õhtul. Mitu tundi on möödunud ööpäeva algusest?

934. Kella 1-ks päeval on ööpäeva algusest möödunud 13 tundi, kella 2-ks päeval — 14 tundi, kella 3-ks pärast lõunat — ...

Koostada selline tabel ööpäeva lõpuni.

935. Raudteejaamas on sõiduplaan, milles rongide väljumine on märgitud järgmiselt:

rong nr. 7 — kell 8.15;

rong nr. 31 — kell 13.12;

rong nr. 14 — kell 23.55.

Kuidas neid kellaegu harilikult öeldakse?

936. Päike tõusis hommikul kell 5 ja loojus 12 tunni pärast. Millal loojus päike?

937. Poiss jalutas 2 tundi ja tuli kell 5 pärast lõunat koju. Millal läks ta jalutama?

938. Toiduainetekauplus on avatud kella 9-st hommikul kella 6-ni õhtul. Mitu tundi päevas on kauplus avatud, kui lõunavaheaeg kestab 1 tund?

939. Õppetöö kestis koolis kella 9-st hommikul kuni kella 1-ni päeval. Kui palju aega kestis õppetöö koolis?

940. a) Jaan läks magama kell 9 õhtul ja tõusis kell 8 hommikul. Mitu tundi ta magas?

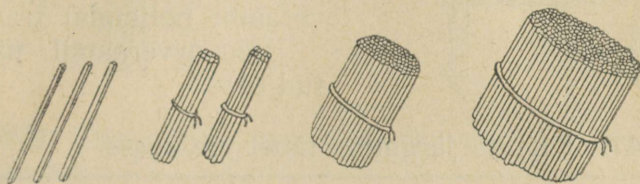
b) Arvuta, mitu tundi sa ööpäeva kestel magad?

941. Täiskasvanu peab magama 8 tundi. Millal peab täiskasvanu magama minema, kui ta peab üles tõusma kell 7 hommikul?

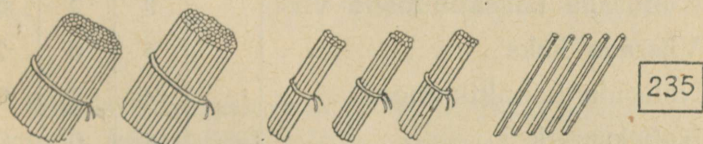
TUHAT.

I. NUMERATSIOON.

942.

Ühelised. Kümnelised. Sajaline. Tuhandeline.

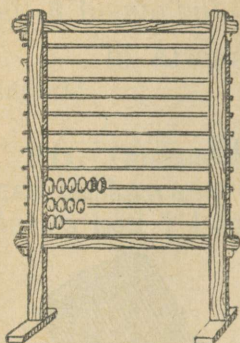
Kakssada kolmkümmend viis.

943. Võta ja loenda ühekaupa kuni 10-ni nupuke si arveraami alumisel traadil. Mis on 10 ühelist?

944. Võta ja loenda kümneliste kaupa kuni 10 kümneliseni nupuke si arveraami teisel traadil. Mis on 10 kümnelist?

945. Võta ja loenda sajaliste kaupa kuni 10 sajaliseni arveraami kolmandal traadil.

10 sajalist on tuhandeline ehk tuhat.

946. Ühelised võetakse arveraami esimesel traadil.

Kümmelised võetakse arveraami teisel traadil.

Sajalised võetakse arveraami kolmandal traadil.

Tuhandelised võetakse arveraami neljandal traadil.

Loe arveraamil näidatud arv.

947. Kirjuta järgmine tabel vihikusse.

	Tuhandelisi	Sajalisi	Kümmelisi	Ühelisi
Kolmsada kakskümmend viis		3	2	5
Viissada kaks		5	0	2
Nelisada kolmkümmend . . .		4	3	0
Kaheksasada		8	0	0
Üks tuhat	1	0	0	0

Mispärast on arvus 502 kümmeliste kohal null?

Mispärast on arvus 430 nulli üheliste kohal?

948. Joonestada tabel ja kirjutada numbritega?

sada nelikümmend kaheksa;	seitsesada viis;
viissada kolmkümmend kuus;	kakssada;
nelisada kakskümmend;	kaheksasada;
kuussada seitsekümmend;	üks tuhat.
üheksasada kaheksa;	

Võta need arvud arveraamil.

949.	3 s. 4 k. 6 ü. = 346;	5 s. 3 k. = 530;
	7 s. 7 k. 9 ü. =	4 s. 3 k. =
	6 s. 6 k. 1 ü. =	6 s. 3 k. =

950.	7 s. 2 ü. = 702;	6 s. = 600;
	5 s. 6 ü. =	3 s. =
	4 s. 7 ü. =	4 s. =

951.	125 = 1 s. 2 k. 5 ü.	620 =
	725 =	370 =
	705 =	900 =

952. Võtta arveraamil ja kirjutada numbritega vihikusse:

3 s. 2 k. 7 ü.;	9 s. 6 ü.;	5 s. 2 k. 8 ü.;
7 s. 4 k.;	5 s. 3 ü.;	8 s.;
10 s.;	4 s. 1 ü.;	5 s. 1 ü.;
9 s.;	6 s. 3 ü.;	6 s. 3 ü.

Ühelised kirjutatakse arvus paremalt esimesele kohale, kümnelised teisele, sajalised kolmandale ja tuhandelised neljandale kohale.

953.	1 rbl. = 100 kop.;	2 rbl. 40 kop. = 240 kop.;
	2 rbl. =	3 rbl. 65 kop. =
	5 rbl. =	9 rbl. 5 kop. =
	10 rbl. =	4 rbl. 8 kop. =

954.	400 kop. = 4 rbl.;	235 kop. = 2 rbl. 35 kop.;
	300 kop. = 3 rbl.;	428 kop. =
	600 kop. =	360 kop. =
	200 kop. =	270 kop. =
		565 kop. =

955. Mitu sajalist on ühes tuhandelises? Mitu kümnelist on ühes sajalises? Mitu kümnelist on ühes tuhandelises?

956. Lugeda arvud: 324; 567; 270; 640; 702; 906; 400; 800; 168; 209; 521; 340; 439; 1000; 268; 990, 600.

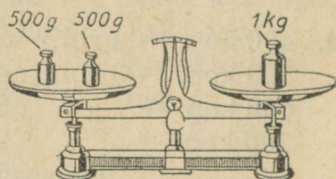
957. Mitu sajalist, mitu kümnelist ja mitu ühelist on arvudes: 426; 358; 796; 240; 380; 170; 506; 902; 501; 300; 800; 1000; 456; 721; 999?

958. Kirjutada numbritega arvud:
sada nelikümmend kaheksa; kuussada seitsekümmend;
kolmsada viiskümmend kuus; kakssada kaheksa; viis-
sada nelikümmend kaheksa; nelisada seitse; üheksa-
sada viiskümmend; tuhat.

959. Mitu täiskümnelist on igas järgmises arvus üldse: 100; 900; 700; 500; 240; 680; 310; 1000; 360; 380; 390; 720; 460? Mitu täissajalist on neissama-
des arvudes üldse?

960. Mitu täiskümnelist on igas järgmises arvus üldse: 132; 346; 711; 926; 457; 619; 832; 248; 932; 256?

Kilogramm; gramm.

961. 1 kilogramm on 1000 grammi.

Kilogramm kirjutatakse lühendatult **kg**.

Gramm kirjutatakse lühendatult **g**.

962. 1-kopikane raha kaalub 1 g, 2-kopikane — 2 g, 3-kopikane — 3 g, 5-kopikane — 5 g.

Kaalu nende rahadega oma pliiatseid, sulepäid, vihikuid.

Kilomeeter; meeter.

963. 1 kilomeeter on 1000 meetrit.

Kilomeeter kirjutatakse lühendatult **km**.

Meeter kirjutatakse lühendatult **m**.

II. LIITMINE.

Lahendada peast.

964. Tehas valmistas jaanuaris 200 masinat ja veebruaris 300 masinat. Mitu masinat valmistas tehas 2 kuuga?

965. Tööline ostis oma korteri sisustamiseks 500-rublase kapi, 300-rublase diivani ja 100-rublase voodi. Kui palju maksis ta kogu ostu eest?

966. Kolhoosnik töötas välja 540 normipäeva, ta naine töötas välja 400 normipäeva. Mitu normipäeva töötasid nad kokku välja?

967. Ühest töökojast ilmus koosolekule 300 töölise, teisest töökojast 296 töölise. Mitu töölise ilmus koosolekule?

968. Rändur sõitis raudteel 500 km, laeval 200 km ja hobusega 6 km. Mitu kilomeetrit sõitis rändur kokku?

969. Tööline ostis oma kuupalgast 75 rubla eest riigilaenu obligatsioone, pärast seda jäi tal 900 rubla veel järele. Mitu rubla teenib ta kuus?

970. Isal oli hoiukassas 540 rubla, emal aga 120 rubla võrra rohkem. Mitu rubla oli emal hoiukassas?

971. Poeg teenib 550 rubla kuus, isa aga 240 rubla võrra rohkem. Mitu rubla teenib isa kuus?

972.	400+100	200+700	600+50	70+200
	600+200	600+400	300+40	50+800
	500+300	300+700	900+60	20+400
	100+600	100+900	400+90	10+900

973.	500+5	7+500	360+2	8+480
	300+5	4+800	240+5	4+670
	200+8	3+700	970+7	6+730
	900+6	9+600	520+9	1+190

974.	326+3	328+2	456+7	289+2
	428+1	927+3	329+3	578+4
	521+4	415+5	425+8	467+6
	743+2	492+8	376+5	919+9

975.	300+86	18+500	620+200	100+430
	400+92	45+900	360+400	200+750
	200+17	73+600	395+500	500+327
	700+35	12+300	718+100	400+169

976.	420+ 50	370+ 25	326+30	720+110
	340+ 20	440+ 39	417+80	240+230
	50+710	18+520	236+50	450+510
	30+630	43+140	517+10	670+210

977.	120+750	148+31	42+122	240+ 60
	230+640	235+42	37+961	720+ 80
	150+530	327+61	25+841	670+130
	310+470	756+23	66+723	290+210

978. Kolhoosi karjas oli 90 lehma, noorkarja aga 20 looma võrra rohkem kui lehmi. Mitu sarvloomu oli kolhoosi karjas?

979.	40+80	96+20	20+96
	90+30	72+30	40+71
	70+60	36+80	70+35
	50+70	85+20	80+47
	20+90	47+70	50+66
	60+50	29+90	40+87
	80+60	41+80	60+49
	30+80	53+60	30+92

980. Arvu 90 suurendada 80 ühelise võrra. Arvu 86 suurendada 50 ühelise võrra.

981. Missugune arv on 70-st 46 ühelise võrra suurem? Missugune arv on 56-st 80 ühelise võrra suurem?

Lahendada kirjalikult.

$$\begin{array}{r} 246 \quad 623 \\ +152 \quad +249 \\ \hline 398 \quad 872 \end{array}$$

Kirjaliku liitmise juures tuleb arvutamist alata ühelistest.

982. Koolis õpib 232 poissi ja 243 tütarlast. Mitu õpilast on koolis?

983. Kolhoosnikud võtsid ühest aiast 423 kotti kartuleid, teisest aiast aga 118 koti võrra rohkem kui esimesest. Mitu kotti kartuleid võtsid kolhoosnikud mõlemast aiast kokku?

984. Kirjutada tulpadena vihikusse ja lahendada harjutused:

$323 + 274$	$608 + 191$	$317 + 182$	$182 + 305$
$146 + 153$	$142 + 406$	$422 + 367$	$375 + 404$
$572 + 417$	$234 + 305$	$237 + 452$	$434 + 203$
$453 + 324$	$225 + 440$	$516 + 283$	$525 + 304$

985.

$236 + 119$	$278 + 613$	$326 + 198$	$698 + 227$
$329 + 456$	$547 + 328$	$292 + 486$	$361 + 457$
$826 + 148$	$853 + 139$	$458 + 275$	$195 + 324$
$432 + 329$	$625 + 267$	$574 + 348$	$276 + 553$

986.

$338 + 17$	$282 + 91$	$826 + 56$	$285 + 470$
$456 + 28$	$346 + 72$	$675 + 78$	$394 + 290$
$278 + 19$	$737 + 81$	$472 + 92$	$548 + 276$
$529 + 45$	$664 + 75$	$267 + 95$	$139 + 768$

987.

$328 + 496$	$257 + 361$	$247 + 662$	$686 + 75$
$426 + 396$	$572 + 298$	$325 + 378$	$748 + 66$
$735 + 187$	$535 + 375$	$436 + 288$	$797 + 89$
$748 + 175$	$598 + 292$	$528 + 369$	$736 + 57$

988.

486 + 244	628 + 279	278 + 578	386 + 445
184 + 356	387 + 228	356 + 644	629 + 273
282 + 548	149 + 607	487 + 434	347 + 586
345 + 285	473 + 349	554 + 268	466 + 367

989.

626 + 88	354 + 89	744 + 69	837 + 84
537 + 72	536 + 87	328 + 87	545 + 56
728 + 87	763 + 98	426 + 95	726 + 97
375 + 84	647 + 84	392 + 88	619 + 99

990. Moskvast Leningradi on 615 km. Moskvast Kiievi on 214 km võrra rohkem. Mitu kilomeetrit on Moskvast Kiievi?

991. Lennuk lendas esimeses tunnis 326 km, teises tunnis aga 98 km võrra rohkem. Mitu kilomeetrit lendas ta kahes tunnis kokku?

992. Kolhoosis oli 180 hobust, lehma aga 345 võrra rohkem. Mitu hobust ja lehma oli kolhoosis kokku?

993. Kooli raamatukogust laenutati hommikul 196 raamatut ja õhtul 48 raamatu võrra rohkem kui hommikul; raamatukokku jäi veel 459 raamatut. Mitu raamatut oli kooli raamatukogus?

994. Ühelt heinamaalt veeti 238 saadu heinu, teiselt 84 sao võrra rohkem. Vedada jäi veel 365 saadu. Mitu saadu heinu oli üldse?

995. Esimeses kuus tegi tehas 186 treipinki, teises kuus 175 treipingi võrra rohkem; tellimuse täitmiseks jäi tal pärast seda teha veel 294 treipinki. Mitu treipinki oli tehaselt tellitud?

996. Kahe esimese tunni jooksul sõitis rong 47 km tunnis, kahe järgmise tunni jooksul 49 km tunnis. Mitu kilomeetrit sõitis rong nelja tunni jooksul?

997. Esimeses lavas oli 290 taime, teises 148 taime võrra rohkem kui esimeses ja kolmandas 109 taime võrra rohkem kui teises. Mitu taime oli kolmandas lavas?

Kirjutada tulpadena vihikusse ja lahendada harjutused:

998.	272 + 395	148 + 290	396 + 184
	364 + 128	126 + 98	405 + 295
	452 + 196	480 + 31	279 + 341
	638 + 148	142 + 795	674 + 246
	374 + 258	357 + 277	358 + 172

999.	426 + 495	126 + 397	268 + 374
	176 + 727	227 + 680	651 + 280
	268 + 679	174 + 335	882 + 91
	147 + 386	429 + 396	71 + 783
	238 + 492	287 + 378	399 + 107
	146 + 258	427 + 73	789 + 191

1000. Esimeses vaadis oli 149 l petrooleumi, teises 38 l võrra rohkem kui esimeses ja kolmandas 92 l võrra rohkem kui teises. Mitu liitrit petrooleumi oli kolmandas vaadis?

1001. Esimeses koolis on 165 õpilast, teises on 49 õpilase võrra rohkem kui esimeses. Kolmandas koolis on 389 õpilase võrra rohkem kui teises. Mitu õpilast on kolmandas koolis?

1002. Esimese pliidi tegemiseks kulus 192 tellist, teise pliidi tegemiseks kulus 45 tellist rohkem kui esimese pliidi peale; ahju tegemiseks kulus 480 tellist rohkem kui kahe pliidi tegemiseks kokku. Mitu tellist kulus ahju tegemiseks?

1003. Esimesel päeval sõitis auto 219 km, teisel päeval 37 km rohkem kui esimesel päeval ja kolmandal päeval 48 km rohkem kui kahel esimesel päeval kokku. Mitu kilomeetrit sõitis auto kolmandal päeval?

III. LAHUTAMINE.

Lahendada peast.

1004. Kauplusse toodi 800 õpikut. Neist müüdi ära 300 õpikut. Mitu õpikut jäi järele?

1005. Raamatus on 220 lehekülge, õpilane luges läbi 100 lehekülge. Mitu lehekülge jäi veel lugeda?

1006. Kahes kapis on 920 raamatut, ühes neist on 510 raamatut. Mitu raamatut on teises kapis?

1007. Reisija sõitis rongi ja laevaga 650 km. Rongiga sõitis ta 420 km. Mitu kilomeetrit sõitis ta laevaga?

1008. Aednik istutas 350 marjapõõsast. Mitu põõsast tuleb veel istutada, et aias oleks 1000 marjapõõsast?

1009. Laos oli 840 kg naelu. Kui osa neist ära müüdi, jäi 340 kg järele. Mitu kilogrammi naelu müüdi?

1010. Tehases oli 980 meestöölist, naistöölisi oli 150 võrra vähem. Mitu naistöolist oli tehases?

1011. Kolhoosis on 270 lehma, noorkarja on 120 looma võrra vähem. Mitu looma on kolhoosi noorkarjas?

1012. Ema ostis herneid, hirsitangu ja riisi, kokku 1 kg. Herneid ostis ta 400 g, hirsitangu aga 100 g vähem kui herneid. Kui palju ostis ta riisi?

1013. Kolhoosnikud kaevasad kolme päevaga kilomeetri-pikkuse kraavi. Esimesel päeval kaevasad nad 250 m, teisel päeval aga 60 m rohkem kui esimesel päeval. Mitu meetrit kaevasad nad kolmandal päeval?

1014.

300—100	900—300	920—20	430—400
700—200	1000—400	630—30	260—200
800—500	1000—100	450—50	840—800
600—400	1000—700	790—90	730—700

1015.

607—7	639—9	386—86	298—200
402—2	275—5	825—25	341—300
368—8	868—8	927—27	529—500
427—7	943—3	743—43	413—400

1016.

328—100	470—20	875—25	450—120
643—400	960—50	748—18	690—450
917—800	780—40	563—13	980—270
726—500	999—80	498—48	580—340

1017.

690—290	275—130	268—31	479—52
720—320	598—120	978—52	695—64
880—570	755—240	746—35	897—37
970—630	893—350	528—13	778—63

1018.

300—5	400—25	700—425	1000—3
500—9	800—31	600—448	1000—5
600—3	900—64	700—456	1000—7

1019.

330—2	397—7	473—6	140—60
420—7	287—8	641—3	180—90
960—4	948—9	747—8	130—50
350—5	395—7	534—5	120—80

1020.

360—70	430—170	300—84	1000—32
510—40	720—290	400—36	1000—68
920—50	610—480	700—45	1000—53

1021.

438—19	875—36	1000—520	1000—916
385—76	672—14	1000—180	1000—648
456—29	531—13	1000—360	1000—232

Lahendada kirjalikult.

— 648	— 741
— 232	— 228
416	513

**Kirjaliku lahutamise juures tuleb arvutamist alata
ühelistest.**

1022. Puuhoovis oli 785 palki. Maja ehitamiseks viidi puuhoovist 568 palki. Mitu palki jäi puuhoovi?

1023. Töökoda pidi aastas õmblema 850 ülikonda. Esimesel poolaastal õmmeldi 422 ülikonda, teisel poolaastal 500 ülikonda. Mitme ülikonna võrra ületas töökoda plaani?

1024. Tisleritöökojale varuti 548 männilauda, kuuselaudu aga 168 võrra vähem kui männilaudu. Mitu lauda varuti töökojale kokku?

1025. Sõiduks kõvaistmelises vagunis müüs raudteekassa 325 piletit, sõiduks pehmeistmelises vagunis aga 108 piletit vähem. Mitu piletit müüs raudteekassa kokku?

Kirjutada tulpadena vihikusse ja lahendada harjutused:

1026.

525—412	898—653	362—241	695—452
826—115	749—436	486—178	772—415
398—273	968—535	725—117	991—327
947—625	495—282	738—512	744—231
545—314	328—117	872—246	854—416

1027.

339—91	553—61	982—291	573—293
427—86	724—32	375—184	746—485
916—21	658—75	823—542	528—358
725—64	431—96	617—81	634—382
813—78	943—88	463—72	725—493

1028.	685—78	716—96	928—609	326—208
	741—23	824—43	836—407	427—309
	593—87	726—42	814—105	587—108
	412—65	742—88	512—408	832—405
	843—78	943—72	736—309	926—508

1029.

608—126	308—196	620—380	740—327
708—288	509—428	310—200	690—458
409—359	909—896	870—790	880—149
806—424	703—282	930—470	520—228
704—654	408—198	610—540	930—456

1030.

a) 486—279	646—274	908—359	705—296
548—329	365—309	702—426	604—345
900—407	490—386	800—207	503—297

b) 436—272	872—239	207—126	864—198
876—568	645—392	402—336	725—267
540—264	640—236	890—382	917—848

1031.

635—147	426—168	602—326	402—126	900—346
812—229	372—194	703—478	603—248	800—243
942—456	531—247	906—529	907—159	1000—119
734—168	647—399	801—432	801—673	1000—245
511—233	835—456	507—169	705—148	1000—328

1032. Meestejalgratas maksab 460 rubla, naistejalgratas aga 15 rubla võrra vähem. Kui palju maksavad meeste- ja naistejalgratas kokku?

1033. Postkontoris võeti päeva jooksul vastu 452 lihtkirja, tähtkirju aga 290 võrra vähem. Mitu kirja võeti postkontoris päeva jooksul üldse vastu?

1034. Masina-traktorijaamale toodi 690 kg petrooleumi ja 420 kg bensiini. Kui palju toodi petrooleumi rohkem kui bensiini?

1035. Kasukas maksab 875 rubla, talipalitu aga 690 rubla. Mitme rubla võrra on kasukas talipalitud kallim?

1036. Kolhoosnik töötas välja 460 normipäeva, tema poeg aga 325 normipäeva. Mitu normipäeva töötas poeg vähem välja kui isa?

1037. Koostada ülesanne, milles tuleb leida, mitme võrra üks arv on suurem kui teine.

IV. LIITMINE JA LAHUTAMINE.

1038. Kolhoosnikud lõikasid ühel põllul 425 vihku ja teisel põllul 395 vihku rukist; nisu lõikasid nad 690 vihku. Mitu vihku lõigati rukist rohkem kui nisu?

1039.

$132 + 775 - 428$	$138 + 852 - 387$	$246 + 378 - 198$
$368 + 513 - 325$	$248 + 502 - 435$	$147 + 264 - 276$
$643 + 164 - 287$	$788 + 202 - 438$	$312 + 489 - 598$
$886 + 106 - 928$	$416 + 382 - 287$	$642 + 358 - 864$

1040.

$900 - 887 + 149$	$600 - 523 + 308$	$1\ 000 - 356 + 197$
$1\ 000 - 746 + 275$	$900 - 376 - 294$	$1\ 000 - 283 + 188$
$900 - 887 + 148$	$800 - 295 + 297$	$1\ 000 - 911 + 423$
$500 - 392 + 284$	$1\ 000 - 987 + 855$	$1\ 000 - 346 + 268$

1041.

728—319+284	864—837+405	906—847+699
426—295+567	470—259+467	702—635+487
786—429+318	600—446+709	604—526+877
900—213+207	290—227+574	803—724+666

1042. Kapp, diivan ja laud maksavad kokku 930 rubla. Kapp maksab 565 rubla, diivan on 345 rubla odavam kui kapp. Kui palju maksab laud?

1043. Ülikond, palitu ja müts maksavad 868 rubla. Ülikond maksab 425 rubla, palitu on 8 rubla kallim kui ülikond. Kui palju maksab müts?

1044. Isa, ema ja poeg töötasid välja kolhoosis kokku 958 normipäeva aastas. Isa töötas välja 384 normipäeva, ema töötas välja 24 normipäeva vähem kui isa. Mitu normipäeva töötas välja poeg?

1045. Kolhoosi klubis oli teatriõhtul 490 inimest. Neist läks 418 inimest jalgsi koju, ülejäänud sõitsid koju neljas autos, kõigis autodes ühepalju inimesi. Mitu inimest sõitis igas autos?

1046. Isa kulutas grammofoni ja heliplaatide ostmiseks 461 rubla; grammofoni eest maksis ta 380 rubla ja iga heliplaadi eest 9 rubla. Mitu heliplaati ta ostis?

1047. Korterite sisustamiseks osteti 889 rubla eest mööblit. Kapi eest maksti 413 rubla, diivani eest 400 rubla ja iga tooli eest 19 rubla. Mitu tooli osteti?

1048. Vorsti kaalumiseks pandi ühele kaalukaussile kilogrammine kaaluviht, teisele kaalukaussile vorst ja kaks kaaluvihti, üks 200 g ja teine 50 g. Kui palju vorsti kaaluti?

1049. Perenaine ostis purgitäie koort. Koor ühes purgiga kaalus 1 kg, tühi purk kaalus 135 g. Kui palju kaalus ostetud koor?

1050. Põllu kuivendamiseks oli vaja kaevata 1 km kraavi. Kaevati 892 m pikkune kraav. Mitu meetrit kraavi tuleb veel kaevata?

1051. Telefoni sisseseadmiseks oli sovhoosil vaja 1 km juhet. Sovhoosil oli juhet ainult 736 m. Mitu meetrit juhet tuli juurde osta?

V. KORRUTAMINE ÜHEKOHALISE ARVUGA.

Lahendada peast.

1052. Mitu kopikat on 3 rubla? 5 rubla?

1053. Mitu sentimeetrit on 2 meetris? 4 meetris? 10 meetris?

1054. Lennuk lendab 300 kilomeetrit tunnis. Mitu kilomeetrit lendab ta 2 tunnis?

1055. Aednik istutas 4 peenart maasikaid. Igale peenrale istutas ta 80 taime. Mitu maasikataime istutas aednik kokku?

1056. Lehm sööb 400 kg heinu kuus. Kui palju heinu tuleb varuda talle kaheks kuuks?

1057.

100×5	200×4	60×2	40×3	30×4
200×2	100×7	70×2	70×3	50×4
300×3	200×3	80×2	90×3	70×4
400×2	500×2	90×2	60×3	40×4

1058.

90×4	40×5	40×8	80×6	90×9
50×5	80×5	20×7	40×9	30×7
60×5	90×5	90×8	30×7	60×8
30×5	50×6	70×6	60×9	40×7

1059.	$100 \times 6 + 340$	$50 \times 6 + 630$	$70 \times 4 - 75$
	$100 \times 7 + 120$	$40 \times 8 + 20$	$30 \times 9 + 30$
	$200 \times 4 + 190$	$20 \times 9 - 40$	$80 \times 7 + 38$
	$300 \times 3 - 400$	$90 \times 2 - 35$	$40 \times 8 + 75$

1060. Neljast sidrunipuust võeti sidruneid, igast puust 200 sidrunit. Mitu sidrunit võeti nelja puu otsast kokku?

1061. Tehas tootis esimesel poolaastal 300 treipinki, teisel poolaastal aga 2 korda rohkem. Mitu treipinki tootis tehas aastas?

1062. Brigaad metsatöölisi lõikas esimesel päeval 200 puud, teisel päeval aga 2 korda rohkem. Mitu puud lõikas brigaad kahe päevaga?

1063. Aeda istutati 90 pirnipuud, õunapuid aga 4 korda rohkem. Mitu puud istutati kokku aeda?

1064. Sovhoosil oli 80 siga, lambaid aga 5 korda rohkem. Mitu siga ja lammast oli sovhoosil kokku?

1065. Raudteejaama toodi 1000 kotti kurke; osa neist laaditi 3 vagunisse, 300 kotti igähte. Mitu kotti jäi raudteejaama?

1066. Basseinis on 980 pange vett. Toru kaudu voolab minutis välja 90 pange vett. Kui palju vett jääb basseini, kui see toru on lahti olnud 7 minutit?

1067. Ülikonna jaoks osteti 4 m kalevit, 80 rubla meeter, palitu jaoks aga 3 m kalevit, 70 rubla meeter. Mitu rubla maksis palituriie vähem kui ülikonna-riie?

1068. Brigaad töölisi sillutas teed; kahel esimesel päeval sillutas ta 300 m kummalgi päeval, kolmandal päeval aga 295 m vähem kui kahel esimesel päeval kokku. Mitu meetrit teed sillutas brigaad kolmel päeval kokku?

1069. Kana sööb päevas 15 g teri. Kui palju teri tuleb varuda 6-le kanale 8-ks päevaks?

1070. Lehm sööb päevas 14 kg heinu. Kui palju heinu sööb 5 lehma nädalas?

1071. Kui palju kaalus kala, kui ühele kaalukausile pandi kilogramm kaaluviht, teisele kaalukausile aga kala, kaks 200-grammist ja üks 50-grammine kaaluviht?

1072. Laadija saab 50 rubla päevas. Kui palju tuleb maksta 8-le laadijale, kes on töötanud 2 päeva?

1073. Koolis on kaheksas klassis 40 õpilast igaühes ja kuues klassis 30 õpilast igaühes. Mitu õpilast on koolis kokku?

1074. Sööklale varuti porgandeid: 7-s kotis oli 50 kg igaühes ja 6-s kotis 60 kg igaühes. Kui palju porgandeid varuti sööklale?

1075. Lastesõimele osteti 8 voodit ja 8 lauda; voodi maksis 90 rubla ja laud 30 rubla. Kui palju raha kulutati selleks ostuks?

1076. Aias kasvas 50 pärna, vahtraid oli 6 korda rohkem kui pärni ja papeleid 2 korda rohkem kui vahtraid. Mitu puud kasvas aias kokku?

1077. Söökla sai 70 pätsi leiba, 3 kg päts, ja 90 pätsi saia, 2 kg päts. Mitu kilogrammi saadi leiba rohkem kui saia?

1078. Kiirrong sõitis 8 tundi, kaubarong 7 tundi; kiirrong sõitis 60 km tunnis, kaubarong 40 km tunnis. Mitu kilomeetrit sõitis kiirrong rohkem kui kaubarong?

1079. Tehases töötas 40 noorukit, naise oli 5 korda rohkem kui noorukeid ja mehi 3 korda rohkem kui naise. Mitu töölisi oli tehases kokku?

1080. 100×9 300×3 90×9 80×8 20×9
 400×2 100×7 50×7 40×9 30×8
 200×4 200×5 70×6 60×5 90×7

VI. JAGAMINE ÜHEKOHALISE ARVUGA.

Lahendada peast.

1081. 4 m kalevit maksis 400 rubla. Kui palju maksis 1 m seda kalevit?

1082. Neljas klassis oli kokku 160 õpilast, kõigis klassides ühepalju. Mitu õpilast oli igas klassis?

1083. 720 mandariini pandi võrdselt 9-sse kasti. Mitu mandariini pandi igasse kasti?

1084.

200 : 2	400 : 2	600 : 2	180 : 2	360 : 4
300 : 3	900 : 3	1 000 : 5	120 : 3	270 : 3
400 : 4	800 : 2	1 000 : 10	160 : 4	450 : 5
500 : 5	800 : 4	700 : 7	200 : 5	630 : 7
900 : 9	1 000 : 2	600 : 3	120 : 6	810 : 9

1085.	350 : 7	240 : 8	240 : 4	400 : 5	360 : 4
	420 : 6	720 : 8	360 : 9	300 : 6	450 : 9
	560 : 7	490 : 7	480 : 8	400 : 8	720 : 8
	560 : 8	420 : 6	630 : 7	540 : 9	720 : 9
	630 : 9	720 : 9	640 : 8	240 : 8	1 000 : 5

1086. Keskkoolis oli 900 õpilast, algkoolis aga 3 korda vähem kui keskkoolis. Mitu õpilast oli algkoolis?

1087. Tara tegemiseks oli tarvis hankida 800 teivast. Esialgu muretseti ainult neljandik sellest hulgast. Mitu teivast jäi veel hankida?

1088. Maja ehitamiseks oli tarvis vedada 1000 palki, veeti ainult viiendik. Mitu palki jäi veel vedada?

1089. Kioskis müüdi 240 rubla eest seepi, 3 rubla seebitükk. Mitu tükki seepi müüdi?

1090. Ülikond maksab 280 rubla, suvimüts aga 7 rubla. Mitu korda on ülikond kallim kui suvimüts?

1091. Hobusele varuti 6 kotti kaeru, 50 kg igas kotis. Mitmeks päevaks jätkub neid kaeru, kui hobusele antakse 5 kg päevas?

1092. Kaupluses oli 8 kangast kalevit, 30 m igas kangas. Mitmeks ülikonnaks jätkub seda kalevit, kui ülikonnaks kulub 3 m kalevit?

1093.	350 : 7	540 : 6	360 : 6	320 : 8	240 : 8
	560 : 8	630 : 7	350 : 5	420 : 6	250 : 5
	720 : 9	720 : 8	490 : 7	450 : 5	320 : 8
	350 : 5	810 : 9	640 : 8	450 : 9	480 : 6
1094.	39 : 6	65 : 9	71 : 9	64 : 7	71 : 8
	70 : 8	47 : 8	58 : 6	45 : 8	78 : 8
	46 : 9	52 : 6	67 : 7	80 : 9	64 : 9
	47 : 7	67 : 7	77 : 9	45 : 8	49 : 8

1095. Sovhoos tõi oma viiele traktorile petrooleumi: kolmes vaadis oli igaühes 200 kg ja ühes vaadis 400 kg. Mitu kilogrammi petrooleumi tõi sovhoos iga traktori jaoks?

1096. 8 kalurit sai 925 kg kalu. 765 kg andsid nad kooperatiivi, ülejäänud kalad aga jaotasid võrdselt omavahel. Mitu kilogrammi kalu sai iga kalur?

1097. 5 lauda maksab 450 rubla. Kui palju maksab 3 sellist lauda?

1098. 8-sse vagunisse mahtus võrdselt 400 reisijat. Mitu reisijat mahub 9-sse samasugusesse vagunisse?

1099. 8-le kanale söödeti 3 päevaga 720 g teri. Mitu grammi teri sai iga kana päevas?

1100. Jalgrattur sõitis 6 tundi päevas; 3 päevaga sõitis ta 180 km. Mitu kilomeetrit sõitis ta igas tunnis?

1101. Kahes koolis oli kokku 736 õpilast; kui esimesse kooli võeti vastu veel 64 õpilast, siis oli mõlemas koolis õpilasi ühepalju. Mitu õpilast oli kummaski koolis enne uute õpilaste vastuvõtmist?

1102. Kaupluse kahes kassas oli kokku 536 rubla. Kui esimene kassa sai veel 64 rubla, siis oli mõlemas kassa ühepalju raha. Kui palju raha oli alguses kummaski kassas?

1103. Pargis kasvas pärni, pappleid ja kaski, kokku 650 puud. 50 pärna raiuti maha; nüüd on pargis ühepalju pärni, pappleid ja kaski. Mitu pärna ja mitu paplit oli enne pargis?

1104. Kahes kassas oli kokku 890 rubla. Kui esimesest kassast oli 90 rubla välja makstud, siis jäi mõlemasse kassasse ühepalju raha. Mitu rubla oli alguses kummaski kassas?

1105. Kahe kioski jaoks pandi 8-sse ühesuurusse kasti 720 sidrunit. Esimene kiosk võttis 5 kasti, teine kiosk ülejäänud kastid. Mitu sidrunit sai kumbki kiosk?

1106. Kahe kioski jaoks pandi 7-sse kasti 560 apelsini. Esimene kiosk võttis 4 kasti, teine ülejäänud kastid. Mitu apelsini sai kumbki kiosk?

1107. 5 tunniga sõitis rong 200 kilomeetrit. Mitu kilomeetrit sõidab ta 9 tunniga, kui rongi kiirus suureneb 10 km võrra tunnis?

1108. Masinakirjutajal oli tarvis ümber kirjutada 510-leheküljeline käsikiri; kolmel esimesel päeval kirjutas ta 90 lehekülge päevas, käsikirja ülejäänud osa kirjutas ta 4 päevaga. Mitu lehekülge kirjutas ta päevas neljal viimasel päeval?

1109. Reisijaterong sõitis 9 tunniga 450 km, kaubarong sõitis 8 tunniga 320 km. Mitu kilomeetrit tunnis sõitis reisijaterong kiiremini kui kaubarong?

1110. Rong sõitis 610 km; 5 esimest tundi sõitis ta 50 km tunnis, ülejäänud teeosa sõitis ta 9 tunniga. Missuguse tunni kiirusega sõitis ta teise osa teest?

1111. 7 kg või eest maksti 420 rubla ja 2 kg taimeõli eest 60 rubla. Mitu korda on kilogramm taimeõli odavam kui kilogramm võid?

VII. KORDAMISEKS.

1112.

$(78-59) \times 3$	$7 \times 8 : 14$	$(35+49) : 7$	$6 \times 8 : 24$
$(100-83) \times 5$	$8 \times 9 : 18$	$(28+44) : 9$	$4 \times 9 : 18$
$(62-49) \times 6$	$25 \times 4 : 20$	$(17+19) : 4$	$8 \times 7 : 28$
$(90-76) \times 7$	$9 \times 9 : 27$	$(27+29) : 8$	$4 \times 8 : 16$
$(71-53) \times 4$	$8 \times 8 : 32$	$(15+27) : 6$	$6 \times 9 : 27$

1113.

$720 : 9 \times 6$	$600 : 2 : 6$	$16 \times 5 \times 7$	$360 : 6 : 15$
$810 : 9 \times 8$	$800 : 2 : 5$	$15 \times 6 \times 9$	$720 : 9 : 16$
$640 : 8 \times 7$	$900 : 3 : 6$	$12 \times 5 \times 8$	$810 : 9 : 15$
$560 : 8 \times 4$	$1000 : 2 : 5$	$18 \times 5 \times 7$	$630 : 9 : 14$

1114.	$678+7$	$632+68$	$695+40$	$372+400$
	$429+9$	$453+17$	$347+80$	$431+500$
	$638+6$	$617+43$	$617+92$	$279+300$
	$587+8$	$942+28$	$536+83$	$638+100$
	$327+5$	$563+37$	$474+84$	$549+400$

1115.	$726-9$	$600-28$	$745-30$	$968-500$
	$421-8$	$790-13$	$897-60$	$748-600$
	$367-9$	$500-75$	$478-52$	$437-300$
	$413-5$	$630-17$	$697-44$	$672-500$
	$372-6$	$470-36$	$777-53$	$879-600$

1116. Korteris sisustamiseks osteti 4 tugitooli ja 8 tooli; tugitool maksis 90 rubla ja tool 20 rubla. Mitu rubla maksid tugitoolid rohkem kui toolid?

1117. Kaupluses oli kahes tunnisis kummaski 200 kg kala ja neljas tunnisis igaühes 90 kg kala. Mitu kilogrammi kala oli kaupluses kokku?

1118. Tehas tootis esimese kuuga 90 tööpinki, teise kuuga aga 3 korda rohkem. Mitu tööpinki tootis tehas kahes kuus kokku?

1119. 8-le platvormile laaditi võrdselt 640 palki. Mitu palki saab laadida 7-le platvormile?

1120. a) Rändur sõitis paadiga 3 tundi ja laevaga 4 tundi; paadi kiirus oli 8 km tunnis ja laeva kiirus 18 km tunnis. Mitu kilomeetrit sõitis rändur paadiga ja laevaga kokku?

b) Rändur sõitis paadiga ja laevaga kokku 96 km. Paadiga sõitis ta 8 km tunnis ja laevaga 18 km tunnis. Mitu tundi sõitis rändur laevaga, kui ta paadiga sõitis 3 tundi?

Muutes ülesande küsimust koostada uusi ülesandeid ja lahendada need.

1121. Kui palju heinu on vaja päevas 6 lehma ja 3 hobuse jaoks, kui igale lehmale antakse 16 kg ja igale hobusele 18 kg heinu päevas?

Muutes ülesande küsimust koostada 4 uut ülesannet ja lahendada need.

1122. 9 pehmeistmelise vaguni piletit maksis 810 rubla, 8 kõvaistmelise vaguni piletit aga 240 rubla. Mitu korda maksab pehmeistmelise vaguni pilet rohkem kui kõvaistmelise oma?

1123. Kolhoos varus oma lehmade ja hobuste jaoks 560 koormat maaheina, ristikheina aga 8 korda vähem. Mitu koormat heinu varus kolhoos kokku?

1124. Bassein täitub kahe toru kaudu. Üks toru annab 7 tunniga 560 pange vett, teine toru annab 6 tunniga 120 pange vett. Kumb toru annab rohkem vett ja mitu korda rohkem?

1125. 8-sse ühesuurusesse kannu valati 160 l piima. Mitu sellist kannu on vaja 100 l piima jaoks?

1126. Aias oli 90 pirnipuud, õunapuid aga 8 korda rohkem. Mitu pirni- ja õunapuud oli aias kokku?

1127. Kolme autobussi asus 120 ekskursanti. Kui esimesest autobussist 3 ekskursanti oli läinud teise autobussi, oli ekskursante kõigis autobussides võrd-selt. Mitu ekskursanti oli alguses igas autobussis?

1128. Sõites 20 km tunnis, vajas postilaev ühest sadamast teise sõitmiseks 9 tundi. Kiirlaev sõitis selle vahemaa 3 tundi rutem. Mitu kilomeetrit sõitis kiirlaev tunnis?

1129. 8 hobust ja 6 lehma said päevas 212 kg heinu. Mitu kilogrammi heinu sai iga lehm päevas, kui iga hobune sõi päevas 16 kg heinu?

1130. a) Keras oli 8 m traati, mis kaalus 800 g. Selle otsast lõigati ära 3 m. Kui palju kaalub ülejäänud traaditükk?

b) 800-grammisest traadikerast lõigati ära 3 m traati, 5 m jäi järele. Kui palju kaalus väiksem traaditükk?

1131. Üks tisler tegi 5 lauda, teine aga 1 laua. Mitu rubla teenis kumbki tisler, kui nad kokku teenisid 360 rubla?

1132. Osteti ühesuguse hinnaga 1 m sinist ja 3 m musta kalevit. Mõlema tüki eest maksti kokku 240 rubla. Mitu rubla maksis kumbki tükk kalevit?

1133. Kaks mullatöölist kaevas kraavi. Üks neist töötas 6 päeva, teine 1 päeva. Mitu rubla teenis kumbki tööline, kui neile kahe peale kokku maksti 280 rubla?

1134. 3 kotti jahu kaalub 240 kg, 8 kotti kartuleid aga 400 kg. Mitu kilogrammi on kott jahu rassem kui kott kartuleid?

1135. Ühes korvis oli 260 pirni, teises aga 230 pirni. Mitu pirni tuleks lisada kummassegi korvi, et mõlemas korvis oleks ühepalju pirne ja et kahes korvis kokku oleks 800 pirni?

1136. Kahes koolis oli kokku 945 õpilast. Kui ühte kooli oli vastu võetud 30 ja teise 25 uut õpilast, siis oli mõlemas koolis ühepalju õpilasi. Mitu õpilast oli kummaski koolis pärast uute õpilaste vastuvõtmist?

1137. Kaks jalgratturit sõitis kahest linnast teineteisele vastu. Teel nad kohtusid, kui esimene neist oli sõitnud 6 tundi ja teine 3 tundi; esimene jalgrattur sõitis tunnis 12 km, teine 16 km. Kui kaugel on need linnad teineteisest?

1138.	73 : 9	57 : 8	41 : 6	34 : 4	84 : 9
	38 : 6	68 : 9	34 : 7	47 : 5	71 : 8
	27 : 8	74 : 8	46 : 9	51 : 9	53 : 7
	42 : 6	61 : 7	32 : 5	27 : 6	87 : 9
	35 : 8	67 : 8	29 : 8	63 : 8	69 : 8

1139. Lahendada kirjalikult.

306+143	272+128	378+39	426+109
834+145	301+259	456+48	377+348
326+143	459+121	567+89	576+287
818+141	617+292	682+69	645+198
631+256	538+171	799+38	489+277

1140.

726—223	272—159	960—107	275—92
328—117	416—283	720—305	119—27
949—608	229—184	640—218	749—88
747—225	836—519	750—527	618—35
624—312	927—345	1000—966	529—46

SISUKORD.

ESIMENE SADA.

I. Neli tehet 20 piiris (kordamine).	
1. Liitmine ja lahutamine	3
2. Korrutamine ja jagamine	7
3. Tehted täiskümnetega	11
II. Mahutusjagamine.	
1. Jaotada 2-kaupa	14
2. Jaotada 3-kaupa	16
3. Jaotada 4-kaupa	17
4. Jaotada 5-kaupa	18
5. Jaotada 6-, 7-, 8-, 9- ja 10-kaupa	19
6. Jagamine täiskümnetega	21
III. Liitmine ja lahutamine 100 piiris üleminekuta ühest kümnest teise	23
IV. Vahejärgne võrdlemine	34
V. Liitmine ja lahutamine 100 piiris üleminekuga ühest kümnest teise	36
VI. Korrutamistabel ja tabeliline jagamine.	
1. 2 korrutamine. Jagamine 2-ga	49
2. 3 korrutamine. Jagamine 3-ga	52
3. 4 korrutamine. Jagamine 4-ga	59
4. Suurendamine mingi arv korda	66
5. 5 korrutamine. Jagamine 5-ga	68
6. Vähendamine mingi arv korda	74
7. 6 korrutamine. Jagamine 6-ga	75
8. Mitu korda üks arv on teisest suurem või väiksem	80
9. 7 korrutamine. Jagamine 7-ga	82

10. 8 korrutamine. Jagamine 8-ga	87
11. 9 korrutamine. Jagamine 9-ga	91
12. Kordamiseks	96
13. Jagamine jäägiga	99
VII. Mittetabeliline korrutamine.	
1. Korrutamine ühekohalise arvuga	100
2. Korrutamine kahekohalise arvuga	103
VIII. Mittetabeliline jagamine.	
1. Jagamine ühekohalise arvuga	107
2. Jagamine kahekohalise arvuga	109
IX. Kõik neli tehet	113
X. Ülesandeid aja arvutamiseks	118

TUHAT.

I. Numeratsioon	121
II. Liitmine	125
III. Lahutamine	131
IV. Liitmine ja lahutamine	136
V. Korrutamine ühekohalise arvuga	138
VI. Jagamine ühekohalise arvuga	141
VII. Kordamiseks	145

III väljaanne.

Vastutav toimetaja R. Siirak.

Tehniline toimetaja A. Sepp.

Ladumisele antud 24. VIII 1950.
Trükkimisele antud 14. X 1950. Trü-
kiarv 17 000. Paber 54×84, 1/16.
Trükipoognaid 9,5. Formaadile
60×92 kohaldatud trükipoognaid
7,79. Arvutuspoognaid 7,3. Autori-
poognaid 5,6. MB-08337.
Trükikoda „Kommunist“, Tallinn,
Pikk tän. 2. Tellimise nr. 3581.

Rbl. 2.45

На эстонском языке.

Rbl. 2.45

A-18628

TÜ RAAMATUKOGU

1 0300 00448778 3